

Rednik

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

Dvorezen meč

Prejšnji teden je skupščina komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev Celje predpisala izredni prispevek, ki ga bodo plačevali vsi zavarovanci celjskega območja. Za ta nepopularen ukrep so se morali odločiti zato, ker je sklad za zdravstveno zavarovanje delavcev končal minulo poslovno leto s 645 milijoni starih dinarjev primanjkljaja. S sredstvi rezervnega sklada bo možno ta primanjkljaj sicer nekoliko zmanjšati, toda še vedno ga bo ostalo za 458 milijonov starih dinarjev. Tako je torej izredni prispevek edina realna možnost za izravnavo izdatkov z dohodki. Člani skupščine so nekoliko sicer razpravljali o možnosti, da bi primanjkljaj prenesli v letošnje leto, toda to bi pomenilo še nadaljnje poslabšanje položaja zdravstvenih zavarovancev, od katerih so mnogi še lani z omejenimi sredstvi komaj še životarlili.

Med razpravo o oblikah uvedbe samoprispeljka se je jasno pokazalo v kako neprijetnem in težkem položaju so člani skupščine. Kot gospodarji družbenih sredstev so se znašli v velikem primanjkljaju, kot člani delovnih organizacij pa pred odločitvijo, da hudo obremenjenim osebnim dohodkom zaposlenih prilpepijo še eno davatev. Čeprav so člani skupščine suvereni v svojih odločitvah, pa so vendarle predstavniki množice zavarovancev, ki v sklad za zdravstveno zavarovanje prispevajo nemajhna sredstva. Lani se je v njem zbralo sedem milijard 261 milijonov starih dinarjev, kar pa je kljub visoki številki še vedno za tri in pol odstotka manj kot v letu 1966. No, nekaj skupnih teh zavarovancev je svojim predstavnikom v skupščini naročilo naj nikakor ne glasujejo za uvedbo izrednega prispevka. Posebej odločni so bili v tej zahtevi prebivalci brežiške občine, kjer za zdravstveno zavarovanje edini niso potrošili več denarja, kot so ga v te namene zbrali. Po dolgi in morda celo nekoliko neprimerno usmerjeni razpravi — saj so zelo malo govorili o vzrokih primanjkljaja — se je skupščina odločila, da izredni prispevek kljub vsemu predpiše in sicer na takle način: polovico primanjkljaja bomo zavarovanci komunalne skupnosti — razen brežiških občanov — poravnali po enotni stopnji 0,58, drugo polovico pa v odstotku, ki bo višji v tistih delovnih organizacijah, kjer so v minatem letu zabeležili višji bolniški stalež. V tem delu izrednega prispevka pa bodo solidarno sodelovali tudi zavarovanci iz Brečic. Diferencirana stopnja je po načelu — če več porabiš, tudi več prispevaš — sicer na mestu. Toda prav tako je res, da bo taka odločitev spet najbolj občutno prizadela tiste delovne organizacije oziroma proizvajalce, ki jim v zadnjem času trda prede. Slab ekonomski položaj in visoke boleznine sta se namreč integrirala kar v mnogih primerih. Izredni prispevek je v tem primeru torej hudo dvorezen meč. I. B.

PREJSNJI TEDEN JE SLAVIL SVOJ DEVETNAJSTI »ROJSTNI DAN« DOLENJSKI LIST. Z ŽELJO DA BI UČAKAL VISOKO STAROST MU K JUBILEJU ISKRENO ČESTITAMO IN MU HKRATI ŽELIMO, DA BI TUDI V BODOČE RAZVESELJEVAL SVOJE BRALCE. DA BI BIL BRALCEM V ZADVOLJSTVO, UREDNIŠTVU PA V PONOS!

UREDNIŠTVO CELJSKEGA TEDNIKA

Kaj pričakujemo

Misli ob predvidenem razvoju gospodarstva

V kakšnih okvirih in kakšno stopnjo rasti bo doseglo gospodarstvo celjske občine letos, je vprašanje, ki ni aktualno samo glede na skorajšnji sprejem programa razvoja in proračuna občine, marveč tudi sicer zaradi izvajanja gospodarske in družbene reforme.

Naj ne bo odveč, če na začetku opozorimo na prvo in osnovno skrb, to je na preudarno gospodarjenje, na skrbno in pravočasno reagiranje na tržne razmere. To niso novosti, temveč samo nadaljevanje začetega dela, nadaljevanje tistega, na kar so zlasti opozorila reformna prizadevanja.

Glede na to, da so bile zaloge gotovih izdelkov ob kon-

pa upoštevati vse oblike medsebojnega sodelovanja.

Kar tiče integracije so bili v zadnjem obdobju doseženi nekateri lepi uspehi. Značilna je ugotovitev, da se je nekaterim panogam industrije pridružila tudi trgovina, saj so samo močna trgovska podjetja s teritorialno razvito mrežo poslovalnic sposobna držati večjo založenost, razen tega pa je samo takšna trgovina lahko tudi nosilec intenzivnega in hitrejšega povezovalnega interesov industrije za večji plasman blaga.

Predvidevamo, da bo družbeni proizvod v celjski občini letos večji od lanskega za 4 do 5 odst., da se bo industrijska proizvodnja povečala do 2 odst., izvoz od 2 do 3 odst., zaposlenost pa največ za 1 odst. Po teh predvidevanjih se bo promet v trgovini povečal za 6 do 8 odst., osebni dohodki na zaposlenega od 4 do 5 odst., investicije v osnovna sredstva pa za 2 do 4 odst. Do večjih sprememb lahko pride le na področju investicij, kajti v tem porastu niso računane morebitne nove naložbe Cinkarne.

cu lani za 30 odst. večje kot ob koncu 1966. leta, bo prilagoditev proizvodnje potrebam trga vsekakor pomemben činitelj povečane rasti proizvodnje. Tudi dejstvo, da je bil lanski fizični obseg industrijske proizvodnje nižji od obsega 1966. leta za 0,2 odstotka govori, da bo industrija morala doseči boljše rezultate, sicer bomo slej ko prej govorili o stagnaciji gospodarskega razvoja.

Pri ocenjevanju splošnih pogojev, ki vplivajo na razvoj gospodarstva v celjski občini je zlasti opozoriti na dve nalogi, na pospešitev rekonstrukcije in modernizacije ter na nadaljnje razvijanje kooperacije in integracije. In še nekaj — razvojni programi podjetij postajajo neizogiben imperativ. Kolektivi jih bodo morali sprejeti, pri tem

Zahvala tovariša Tita

REVIRSKA KONFERENCA ZVEZE KOMUNISTOV JE PREJELA TE DNI PISMO PREDSEDNIKA ZVEZE KOMUNISTOV JUGOSLAVIJE, TOVARISA JOSIPA BROZA TITA V KATEREM SE NAJLEPŠE ZAHVALJUJE ZA ČESTITKE OB 30-LETNICI PRIHODA NA CELO KOMUNISTIČNE PARTIJE JUGOSLAVIJE. REVIRSKA KONFERENCA ZKS JE POSLALA ČESTITKE PREDSEDNIKU ZKJ, JOSIPU BROZU TITU, Z RAZŠIRJENE SLAVNOSTNE SEJE, KI JE BILA V TRBOVLJAH 20. DECEMBRA LANI. — nk —

Pozornost komunalnemu urejanju

Odborniki so se dejansko najdlje pomudili ob vprašanju, katerim komunalnim objektom in napravam dati prednost in kaj odložiti za prihodnja leta. Mimogrede so ugotovili, da bi za zadostitev vseh potreb na tem področju potrebovali več sto milijonov SD, medtem ko je dejansko na voljo samo nekaj pičlih deset milijonov SD.

Tehtno in odgovorno so od-

22. februarja je minilo 24 let, kar je pri Belih vodah nad Soštanjem padel partizanski pesnik Karel Destovnik-Kajuh, vodja kulturne skupine XIV. divizije in glasnik naše ljudske revolucije, čigar pesniške stvaritve ostajajo ne samo zaradi motivov in časa, v katerem so nastale, ampak predvsem po svoji izpovedni veličini, med najzlahtnejšimi plodovi umetniške besede. Čeprav je svoje življenje zaključil komaj z dvaindvajsetimi leti, je v njih združil vso zgodovinsko epoko slovenskega naroda v njegovem najtežjem boju za obstoj in svobodo. Zato bo ostal vselej na najvidnejših straneh njegove zgodovine. (Foto: L. SRSE)

ZMAGALO CELJE

Celjska ekipa, ki je nastopila v zadnji TV quiz oddaji

(Ne)znana Talija nas ni razočarala, kot je morda kdo pričakoval, ampak narobe, razveselila, saj je prepričljivo premagala svoje nasprotnike iz Novega mesta. Čeprav je bilo v oddaji vesekoli čutiti časovno stisko (zaradi olimpijskega prenosa), Celjani niso bili niti za trenutek zmedeni in so svojim celjskim zastopnikom prepustili eno samo vprašanje. Zmaga s sedmimi točkami prednosti v poznavanju Camkarja dramatika gotovo ni kar tako.

borniki ugotavljali tudi doseženo cestno povezanost revirjev. Ne da bi kakor koli zmanjševali pomen perspektivne dograditve zasavske ceste, so vendarle sodili, da bi prenehanje obnovitvenih del na trasi Trojane-Trbovlje-Hrastnik-Smarjeta bistveno ogrozilo gospodarski razvoj revirjev.

Zato so ponovno ugotovili, da so prizadevanja za dokončno urejanje te cestne poveza-

ve docela umestna in bi jih kazalo še bolj podpirati. Ni pričakovati, da bi v sedanjih zapletenih gospodarskih problemih, utegnile delovne organizacije kakor koli bistveno prispevati k nadaljni preureditvi cest, ker enostavno za to nimajo nobenega razpoložljivega denarja. Sicer pa morajo nekatera hrastniška podjetja poravnata še obveznosti iz tega naslova za minulo leto.

jega plasmaja blaga v izvoz. V zvezi s cilji za uresničenje take politike, bodo tudi potrebni bolj selektivni ukrepi bank. Predvsem pa velja opozoriti na dejstvo, da letos gospodarstva ne smejo obremenjevati nobene dodatne davkatve, saj bi to naša podjetja še bolj spravljalo v enak položaj nasproti partnerjem na svetovnih tržiščih.

Doma naj bi banke s krediti proizvodnim organizacijam omogočile večji plasma predmetov trajnejše rabe. Ker je bilo na zboru volivcev precej razprave o obrti in obdavitvah, je tov. Kraigher menil, da je razširitev obrti potrebno še naprej podpirati in omogočati, toda bremena je treba bolj enakomerno porazdeliti. Cene nekaterih uslug so previsoke enostavno zato, ker je teh uslug premalo. Torej je nujno, da se številno obrtnikov zviša in da bo večja ponudba vplivala na

spremembo cen. Menil je tudi, da kaže politiko prispevkov za mestna zemljišča bolj zdiferencirati. Pri pobiranju davkov in prispevkov je treba biti dosleden in stvari tudi sankcionirati. Ljudje na primer ne prijavljajo dohodkov, ker ni pravih sankcij. Davčne službe v občinah bo nujno bolj stimulirati za njihovo delo.

Tovariš Kraigher je med drugim govoril še o delitvi dohodka od bencina, o gradnji hitre ceste skozi Slovenijo, za katero so projekti v izdelavi. Posebej je v razpravi odgovarjal na vprašanje o zaposlitvi in šolanju mladine. Zahteve mladih v tem so povsem na mestu, vsekakor pa bo potrebna v prihodnje večja vsklajenost med potrebami in zmogljivostmi. Za uveljavitev sposobnih kadrov so še marsikje prepreke in prav te je treba odstranjevati. P. K.

Sergej Kraigher pogosto med volivci

Zanimiva razprava na zboru volivcev terena Gaberje-Hudinja Letos začetek gradnje doma upokojencev v Celju

Zbora volivcev, ki je bil minul petek zvečer za območje Gaberje-Hudinja, se je udeležil tudi predsednik skupščine SRS tov. Sergej Kraigher, poslanec tega območja. Razen njega se je zboru udeležila tudi predsednica občinske skupščine Celje Olga Vrablič.

Prvi del zboru je bil posvečen odgovorom na zastavljena vprašanja, ki so večidel zadevala lokalno komunalno problematiko, kot je razsvetljava in ureditev pločnikov na delu Mariborske ceste, prehitro vožnjo težkih vozil, slabo vzdrževane makadamske ceste, razen tega pa je bilo v zvezi s to točko govora tudi o ureditvi otroškega dvorata in o gradnji doma

upokojencev v Celju. Na številna vprašanja so odgovarjali trije odborniki, v razpravo pa je posegla tudi predsednica Vrabličeva. Zlasti je menila, da suhoparen odgovor občinskih služb, češ, da razsvetljava in ureditev pločnikov letos ni predvidena, ker ni denarja, ljudi ne more zadovoljiti, še posebej ne, ker za letos sredstva še niso razporejena in tudi še ni bilo javne razprave o tem. Kaj bo imelo prednost, se bo pokazalo šele potem. V zvezi z vprašanjem v domu upokojencev je povedala, da se bo začel graditi v Celju že letos. Načrte izdelujejo, zagotovljeno pa je tudi financiranje.

Zelo živahna je bila na zboru tudi razprava o spremem-

bah v obdavitvah občanov. Nekateri so menili, da občina še ni znala poiskati vseh virov. Predsednica OS Olga Vrablič je v zvezi s spremembami davčne politike dejala, da si bo občina vnaprej prizadevala obrt pospeševati, vendar je pri tem potrebno z obdaviteljno bremena pravičnejše razdeliti. Doslej je bilo preveč pavšalistov, pomanjkljivo pa je bilo tudi obdaviteljstvo dohodka v proizvodni obrtni dejavnosti. Kar zadeva prispevke občanov, je tudi tu nujno bremena prav porazdeliti. Lani so na primer v celjski občini opravili toliko nadur, kolikor bi jih skupno ustvarilo 700 zaposlenih v rednem delovnem času. Če bi bile davkatve pravične,

ne bi v podjetjih iskali toliko te možnosti. Podobno velja za dopolnilno delovno razmerje.

Spričo tega, da so bila v razpravi na zboru v Gaberju zastavljena tudi vprašanja nekoliko širšega pomena, je, kljub pozni uri, ob koncu zboru v razpravo posegel tudi tov. Kraigher. Med drugim je poudaril, da kaže ob javni razpravi o letošnjem občinskem proračunu spregovoriti tudi o trošenju sredstev v zvezi in republiki, saj bi tako precej širši krog ljudi vedel, kako se tam sredstva trošijo. Zvezni proračun bo letos nekoliko večji zaradi potreb JLA in večjih izdatkov za invalidnine. Glede razvoja v Sloveniji je letos predvidena hitrejša rast proizvodnje in prodaje. To povečanje bi najšlo v glavnem na račun več-

tedenski mozaik

Američani trdijo, da je vsaj nekaj orožja, ki so ga borci FNO uporabljali v Saigonu med nedavno ofenzivo, prišlo po morfu iz Hongkonga in Macao v zabojih, na katerih je pisalo »spasje bombice«. Vietnamci za svoje novo leto leta radi zažigajo rakete in petarde. Toda takšnega ognjemeta, kakršen je bil letos, še ni bilo... Devet dni so stavkali newyorški smetarji in po vsem velenem je smrdelo. Ljudje so se bali, da se bodo pojavile še podgane. Bila je nevarnost, da izbruhne kaka epidemija. Popustila so oblastva in povsila plačo smetarjem. Zanimivo, kako življenje venomer opozarja na pomen poklicev, ki so neugledni, pozabljeni in včasih celo — zaničevani... Po nekaterih ocenah so izdatki za zimске olimpijske igre v Grenoblu znašali celih 600 milijard starih dinarjev. Sitšati je pritožbe, da bi bilo bolje, ko bi del tega denarja porabili za pozitivitev športa in telesne kulture sploh po vsej Franciji. Toda ugled države zahteva svoje... Madriški študentje so med demonstracijami zalubili tudi veliko razpelo v policijo. To je vzbudilo določeno ogorčenje v nekaterih verskih krogih. Toda že stari Rebalais je ugotovil, da se da s križem prav krepko mahiniti po nasprotnikih. In navsezadnje, mar ni bil zmeraj križ tam, kjer je bilo treba blagoslovljati orožje bodisi proti krivovercem ali proti nacionalnemu sovražniku? Pariški »Mondes« je takole moderniziral staro francosko besedilo: Neki kapitan je odšel na morje, ne da bi se menil za stvarila pred viharjem. Venomer je ponavljal: Saj ne bo nič huđega. Njegova papiga se je naučila ponavljati za njim te besede. Vihar je prišel. Nikjer zemlje, nikjer kruha. Prišel je na vrsto tudi ptič, da bi ga deli v ponev. Ko so ji zavijali vrat, je papiga vpila: Nič huđega. »Kdo bo torej imel zadnje besede v vietnamski vojni,« se sprašuje časnik, »kapitan ali papiga?»

Zelje proti varnosti...

Ob izidu priročnika, kako naj se državljani vedejo in kaj naj ukrepajo ob nenadnem izbruhu vojne — Nobene panike ali strašenja ni, toda pripravljeni moramo biti na vse! Na nesreče (naravne ali vojne) pa smo v Jugoslaviji slabo pripravljeni, čeprav ima tudi ob njih sleherni državljan svoje odgovorne dolžnosti

Nad spečimi strehami je zlovoščje zatulila sirena. Tulila pet, deset, trideset, šestdeset sekund. Dremotni in preplašeni prebivalci jemljejo otroke iz posteljic. Prve bombe rušijo ulico. Prelomilo se je že nekaj stolpnic. Iz nadstropij beži mesto v samoobrambi v kletne prostore. Toda ljudje ne morejo vanje — vrata so zastavljena s kadmi kislega zelja!

Ta apokaliptična in tragično-smešna podoba je samo šala, morda neslana. Toda stari pregovor pravi: V vsaki šali je skrito nekaj resnice!

VZROKI

Zivimo v svetu, v katerem vojna in nasilje lahko potrkata na vrata vsake dežele. To dokazuje vietnamska golgota, gusarstvo nad Suezom, lopovščine nad zelenimi polidnevniki Latinske Amerike in džunglami Afrike, krvavi fašizem v Angoli in Mozambiku, Guevarovo herojstvo v Boliviji... Uklesčen med jedrske velikane, je svet poverjel, da mir lahko počiva na njihovem ravnotežju. Toda na žalost je prav to ravnotežje omogočilo »klasične« vojne »lokalnega« značaja, ki so lahko prav tako pogubonosne. In taka vojna, ali kdo to hoče ali noče, je v tem zgodovinskem trenutku dobila državljanske pravice.

POSLEDICE

Zaklonišča gradijo skoraj v vseh mestih sveta. Hanoi že dolgo živi samo v njih. Zaklonišča gradijo tudi pri nas. Toda sramotljivo smo jih spreminjali v kleti, in to marsikje. V kletih pa po dobri stari tradiciji hranimo kislo zelje, ozimnico, otroške vozičke... Seveda, zakaj pa naj sicer kleti uporabljamo?

Smoj v naporih prizadevanj za svetovni mir. Vendar pa nam nihče ne more jamčiti za naš lastni mir! So različne grožnje, in od različnih strani. Bilo

MOSKVA: Italijanska filmska zvezda Claudia Cardinale in igralec Peter Finch sta prispela v ponedeljek sem, da bi igrala v filmu »Rdeči šotor«. Takole sta se postavila pred sovjetskega fotoreporterja v baru hotela »Metropol«. Telefoto: TASS

tedenski zunanjepolitični pregled

bi nespametno, če bi pred tem dejstvom zapirali oči. In stara resnica je, da sleherno nesrečo, vojno ali elementarno, najlažje ublažimo z organizirano akcijo. In res je, da smo pri nas opozarja položaj v svetu, take morebitne nesreče.

Da pa se je treba pripraviti, je jasno. To nas opozarja položaj v svetu, naša ustava in zakoni, pa tudi preteklost. Glavno mesto je bilo prvo: kmalu bo vsaka beograjska hiša dobila priročnik o tem, kaj morajo člani vsake družine narediti v primeru vojne ali hujše elementarne nesreče. S tem priročnikom mora biti povezana tudi resna akcija v šolah (predvojaška vzgoja), krajevnih skupnostih in na drugih javnih tribunah.

V vsej tej zadevi ni nobene panike ali strašenja. Enostavno se ostvarja tista Titova misel: gradimo tako, da vojne nikoli ne bo, obenem pa se pripravljamo nanjo tako, kakor da bo že jutri izbruhnila.

MILENKO BABIČ

Zahodnonemški kancler Kiesinger je s celim tropom ministrov in državnih sekretarjev obiskal Pariz v okviru občasnih posvetovanj, ki jih določa pogodba o prijateljstvu in sodelovanju, sklenjena pred petimi leti med Francijo in Zvezno republiko Nemčijo. Dvodnevni razgovori v četrtek in petek prejšnjega tedna so prinesli presenečenje. Za Nemce je uspeh razgovorov »prekosil vsa pričakovanja«, toda tega mnenja ne delijo vsi politični komentatorji.

V razgovoru s Kiesingerjem je predsednik de Gaulle privolil v predlog, da bi se 29. februarja sestali v Bruslju zunanji ministri držav evropske gospodarske skupnosti. Pogovorili naj bi se o »dogovorih«, ki bi jih bilo mogoče skleniti med Skupnim trgovim in Veliko Britanijo in drugimi kandidati za članstvo v EGS. S temi dogovori bi povečali trgovino s kmetijskimi in industrijskimi proizvodi.

To seveda ne pomeni, da bi Britanija že postala članica EGS. Niti ne pomeni tega, da bi se že začela pogajanja za njen vstop. Pomeni samo to, da bi se obe skupini v zahodni Evropi zblížali. Potemtakem se v bistvu ni spremenilo de Gaullovo stališče, da bi morala Britanija prej »opraviiti vajeniško dobo«, preden bi lahko postala polnopravna članica EGS.

V Londonu so zdaj v hudi zadregi. Dosti so si obetali od zahodnonemške podpore. Mislili so, da se bodo okrog Bonna zbrali vsi tisti, ki bi radi spravili Britanijo v Skupni trg, in da de Gaulle ne bo kos pritisku vseh petih članic Skupnega trga. Toda zdaj je Bonn dejansko »prestopil« na de Gaullovo stran, čeprav zmagoslavno govori o velikem napredku glede francoskega stališča. Bredka resnica — za Britance bridka — je, da se je de Gaulle posrečilo razbiti blok britanskih prijateljev v Skupnem trgu, ne da bi mu bilo treba odstopiti od že znanega stališča: Britanija lahko postane pridružena članica EGS, ne more pa kar skočiti v evropsko skupnost. Dolej so Britanci govorili »Vse ali nič«. Zdaj si v Londonu belijo glave, ali naj se zadovoljijo s tistim.

PARIZ — V jugoslovanskem klubu v Parizu je eksplozija bombe, ki jo je podtaknil rokav zločinskega emigranta, ubila enega Jugoslavana in ranila 18 jugoslovanskih delavcev, ki so gledali televizijo. Predstavniki francoskih oblasti so objavili strogo preiskavo in kaznovanje oseb, ki so odgovorne za ta zločin.

kar sta jim ponudila de Gaulle in Kiesinger v Parizu. Zadnji teden je prišlo ob reki Jordan od hudih spopadov. Kakor že običajno, ni nihče prvi začel. Jordanci trdijo, da so prvi začeli streljati Izraelci, ti pa e delajo nedolžne in zatrjujejo, da so seveda Jordanci krivi za obstreljevanje.

Vendar si je težko misliti, da bi Jordanski kralj Hussein, ki mu tako rekoč iz dneva v dan prerokujejo konec

Kiesinger v Parizu

hkrati v razsolom države (desettisoči beguncev, pomanjkanje hrane in denarja, najrazličnejši notranji pritiski), prvi izzval neprimerno močnejšega sosedu. Teško si je misliti, da bi vrhu vseh težav, ki jih ima, tvegala, da bi se spet vnel prvi vojni spopad, v katerem bi izraelske sile zlahka prekoračile reko Jordan in zadale milostni udarec jordanski državi.

Spopadi prejšnji teden so bili najhujši od vojne lani junija, le da sta obe strani spoštovali črto premirja. Sicer pa so Izraelci poslali boj števila letala, z obeh strani pa so uporabljali tankovske topove in cele topniške baterije za obstreljevanje nasprotnih položajev.

Zelo verjetno je, da skuša Izrael čimprej pripraviti kralja Husaina do pogajanj. Res je, v zadnjem času se je okrepla diverzantska dejavnost komandosov. Toda teh ne pošilja na izraelsko ozemlje kralj Hussein, ampak prihajajo zvečne iz Sirije. Poleg tega so ZDA pred nekaj dnevi sporočile, da mislijo poslati Jordaniji sodobno orožje. Morda računajo v Tel Avivu oziroma Jeruzakemu, da bi kralj Hussein postal gluha za predloge e pogajanj, ko bi prejel ameriško orožje.

Vsekakor je treba razumeti najnovejši spopad ob reki Jordan kot grob in nedvoumen opomin, ki ga je Izrael poslal Amanu. Začnite se pogajati z nami — naj bolje bi bilo sami brez drugih arabskih držav — sicer bomo nastopili z zelo nepriljetnimi ukrepi, med katerimi je bli tisti prejšnji teden le uvod.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

REFORMA POSPEŠILA INTEGRACIJSKE PROCESSE. — Kar prej ni uspelo raznim političnim forumom s prepričevanjem in nermalokrat tudi s pritiskom, do tega je sedaj privedla ekonomska logika sama. Dan za dnem beremo o prizadevanjih raznih podjetij, da bi združila svoje napore ter z boljšo delitvijo dela in specializacijo ustvarjala večje rezultate. Te dni so se kolektivni šestih jadranskih ladjedelnic, ki letno zgrade kakih 400 tisoč ton nosilnosti ladij, odločili za eno samo, to je združeno podjetje.

Na sestanku aktiva komunistov elektro gospodarstva Slovenije v Mariboru so bili tudi soglasni glede tega, da je treba v interesu nacionalnega gospodarstva združiti prizadevanje vseh elektrogospodarskih organizacij za združitev oziroma ustanovitev enotnega podjetja za SR Slovenijo. V zadnjem času se čedalje bolj prebijajo tudi težnje za integracijo slovenskega bančništva. Bolj in bolj si krči pot tudi spoznanje, da je perspektiva slovenskega železarstva edinole v združitvi vseh železarn, kajti le to bo omogočilo smotrno delitev dela in specializacijo v prid večji konkurenčni sposobnosti na mednarodnem tržišču.

Napredek v integraciji slovenskega gospodarstva se kaže tudi v združitvi zasavskih premogovnikov v eno samo podjetje, ki bo z združenimi naporimi, večjimi sredstvi itd. zagotovilo premogovništvu v tem delu Slovenije še dolgo življenje.

OBCINE STOPAJO NA POT SAMOFINANCIRANJA. — Finančni predpisi, ki jih je te dni sprejela republiška skupščina, vnašajo nove kvalitete v financiranje občin. To

omogoča, da komune hitreje stopajo na pot samofinanciranja. — S tem se bistveno zmanjšuje razkorak med ustavno ureditvijo občine in njenim resničnim položajem. — To je bila vodilna misel skupščine »Občana« v Kranju, kjer so govorili o ustavnem položaju občine in njenih perečih problemih.

IZVOZ V JANUARJU — DOBRO ZNAMENJE. Izvoz iz Jugoslavije je bil v letošnjem januarju za 18,7 odstotka večji, kakor v

Pozitivni procesi

istem mesecu lani. Slovenija je bila še uspešnejša, saj se je njen izvoz v prvem letošnjem mesecu povečal kar za 24,6 odstotka v primeru z istim mesecem lani. To je dobro znamenje, ki buči upe v to, da bo šlo tako uspešno tudi naprej — do konca leta. Uspeh je še večji, če vemo, da je bil pretekla leta izvoz najmanjši v januarju.

Proizvodnja v Sloveniji ni šla tako skokovito navzgor kot izvoz, saj se je povečala le za en odstotek v primeru z lanskim januarjem. Pravijo pa, da bi bila proizvodnja lahko večja.

ODLIKOVANJA ORGANIZATORJEM »KRICAČA«. Ob svečani izročitvi odlikovanj organizatorjem prvih radijskih oddaj naše re-

volucije, prve radijske postaje Osvobodilne fronte, ki je delovala v okupirani Ljubljani, je govoril predsednik republiške konference SZDL Slovenije Janez Vipotnik. Potem ko je orisal pomen »Kričača« za našo revolucijo, je govoril tudi o vlogi komunikacijskih sredstev v sedanjosti in bodočnosti. — Med drugim je dejal, da se morajo komunikacijska sredstva v svojih prizadevanjih zavzemati tudi za višjo, popolnejšo in čistejšo notranjo vizijo življenja.

POSVET O VLOGI SINDIKATOV. V komisiji CK ZKJ za družbenopolitične odnose so govorili o vlogi sindikatov v samoupravnem sistemu. Med drugim so poudarili, da se morajo sindikati zavzemati za uskladitev odnosov v podjetjih, gospodarskih panogah in delavskem razredu kot celoti. Menili so tudi, da je zaščitna funkcija sindikatov še zmeraj potrebna.

260.000 NOVIH STANOVANJ. V zadnjih dveh letih je Jugoslavija dobila 260 tisoč novih stanovanj. kar je zelo zadovoljivo. Pesebej je treba poudariti, da smo dobili za manj denarja več stanovanj. Zasluga za to gre tudi temu, da se je v zadnjih letih povečala udeležba občanov.

BODO POTNI LISTI CENEJSI? Predsednik odbora za turizem Velizar Škerović je te dni dejal, da bomo najbrž revidirali sedanje pristojbine za potne dokumente za tujino. Takse za potne liste smo konec lanskega decembra podražili zato, da bi zmanjšali devizne stroške. Ta ukrep, kot vse kaže, ni rodil zaželenih rezultatov. Edini rezultat je ta, da je nabavljanje potnih listov pri nas najdražje v Evropi.

Razvojne možnosti Slovenije

Iz povedanega sledi, da bo moral program dolgoročne gospodarske usmeritve Slovenije upoštevati nekatere poglavitne splošne elemente naše ekonomike.

Predvsem bomo morali v naši nacionalni ekonomiki računati s kar največjo rentabilnostjo že vloženi sredstev. Na podlagi znanstvenih analiz in konkretnih rezultatov naše večletne gospodarske prakse bo treba izračunati, kako se obnašajo vložena sredstva v posameznih gospodarskih panogah, področjih in grupacijah. Dokopati se moramo do lastnih računov kaj je danes in kaj bo jutri. Ne gre o tem, kaj je bilo rentabilno včeraj, za socialne in družbene komponente družbenih vlaganj oz. družbenih sredstev.

Iščemo optimalno ekonomičnost dela, katere moč in vrednost bomo morali preizkušati na mednarodnem trgu in v svetovnih gospodarskih tokovih. Morda bo kdo rekel, zakaj ne govorimo o jugoslovanskem, pač pa o mednarodnem trgu. Trdno smo prepričani, da se bo vse, kar se bo obneslo na mednarodnem trgu, obneslo tudi na našem, jugoslovanskem, ki je konec koncev sestavni del svetovnega trga.

Iz tega nujno izhaja, da ne bomo mogli razvijati vsega tistega, kar imamo, ampak samo tiste proizvodnje, ki so perspektivne, v katerih imamo komparativne prednosti. Iz tega logično sledi, da bomo morali nekatere naše panoge in podjetja hitro razvijati, druge počasneje, tretje pa sploh opuščati. To pa ne bo lahka in prijetna naloga, saj se bomo najbrž težko poslovili od nekaterih dejavnosti, ki smo jih doslej kovali v zvezde. Potrebni bodo tudi boleči posegi. Prav zaradi tega je toliko bolj potrebno, da bomo dosegli politično in strokovno enotnost glede našega razvoja. Napak bi bilo namreč določiti z administrativnimi ukrepi selekcijo. Težiti bi morali za tem, da ustvarimo o osnovni razvojni usmeritvi idejno in politično enotnost. Na tej osnovi bomo lahko izdelali enotna merila in kriterije za nadaljnji razvoj gospodarskih in družbenih dejavnosti. To je naloga celotne nacije, ker gre za njen razvoj in tvornost. Če bomo uspešno spravili naše ekonomske, idejne in politične zamisli na skupni imenovalc, bomo zagotovili trdne temelje za vsklajeno in učinkovito akcijo vseh samoupravnih oblastvenih in političnih dejavnikov na vseh ravneh, od delovne organizacije do republike.

Struktura proizvodnih sil v naši

republiki nikakor še ni zadovoljiva. Treba jo bo spreminjati na podlagi znanstvene analize celotnega našega gospodarstva in na temelju skupnih načelnih odločitev, o katerih smo govorili. Današnja struktura slovenskega gospodarstva je po mojem mnenju preveč grajena od vrha navzdol, pod vplivom subjektivnih zamisli in vplivov zunaj gospodarstva, zato nam ne more več ustrezati. Če bomo dosegli najboljšo strukturo proizvodnih sil in na tej podlagi vpeljali najmodernejšo tehnologijo, potem bomo s tem zagotovili tudi optimalno rast proizvodnih sil in na tej podlagi vpeljali najmodernejšo tehnologijo, potem bomo s tem zagotovili tudi optimalno rast proizvodnje. S tem pa bomo tudi eliminirali vpliv političnih in subjektivnih pritiskov, vmešavanja in licitiranja.

Eden bistvenih elementov pri tem bodo družbena sredstva, ki jih je mogoče usmerjati tako ali drugače; jih rentabilno nalagati in jih oplajati ali pa jih zapravljati v ekonomsko zgrešenih naložbah. Morali bi izdelati kriterije za usmerjanje družbenih sredstev, na osnovi ekonomskih kazalcev, ne pa skovanih v glavah, ne glede na ekonomsko stvarnost in dosežanje gospodarske izkušnje. Zlasti zadnji dve leti, čas, ko smo se lotili gospodarske reforme, sta pokazali, kaj se v danih razmerah in v stiku z mednarodnim trgom more in mora razvijati, kaj pa je treba slej ko prej opustiti. Logiki sedanjega razvoja in rezultatom analiz, ki jih bomo napravili, bi morali slediti tudi tokovi družbenih sredstev. Žal pa sredstva, ki jih imamo na razpolago, še dandanes ne dotekajo vselej tja, kjer bi bilo gospodarsko najbolj logično in racionalno. Treba bo pač obračunati z ostanke romantičnosti, ki še živi v naši ekonomski zavesti in praksi, in spraviti ekonomske odločitve v sklad s spoznanji in zahtevami, ki jih je dala reforma.

To bi bili nekateri elementi splošnega značaja, s katerimi bo treba računati, ko bomo oblikovali program dolgoročnega razvoja našega gospodarstva. Morali pa bomo upoštevati še mnoge druge in tudi bolj podrobne in konkretne. Naj opozorim na nekatere.

Najprej zunanji trg, njegove zahteve in gibanja, ki jih povzročajo v svetovnem gospodarstvu. Če nečemo biti kratkovidni in ozki, potem bomo morali iskati stike in prostor na čim širši fronti.

Stvar določenega dogovarjanja

Letošnja proračunska razprava v republiški skupščini - Občine počasi le postajajo temeljne družbeno-politične skupnosti, žal pa jim bo letos za to pravico spet zmanjkalo časa, da bi jo zares lahko do kraja tudi uresničile!

Letošnja proračunska razprava v republiški skupščini se je začela sorazmerno pozno kljub prizadevanjem, da letos ne bi zamudili. Razlog je bil v tem, da so z njo zamudili v zvezni skupščini. Zvezni proračun so sprejeli šele tik ob koncu lanskega leta in se je vsa stvar zapletla okrog limit stopenj prispevkov iz osebnih dohodkov. Tako je zdaj nastala velika časopisna stiska, ker morajo občinske skupščine do konca februarja sprejeti ustrezne odloke glede davkov, prispevkov in taks, sicer ne morejo veljati za letošnje leto, ampak veljajo lanske. Vsak tak odlok pa mora na zbere volivcev, kar pa ni mogoče opraviti v enem tednu. Zato so se v republiški skupščini odločili, da bodo po hitrem postopku

sprejeli vse tiste zakone, ki so v zvezi s proračunom, sam proračun pa kasneje in predvidevajo, da se bo to zgodilo ob koncu februarja.

Republiški proračun temelji na štirih temeljnih načelih: prvič je treba zagotoviti plačilo starih obveznosti, ki zapadejo letos, drugič je treba za socialno zavarovanje zagotoviti toliko denarja, da ne bi poslovalo z izgubo. Tretjič je treba financiranje strokovnega šolstva sistemsko urediti in četrtič naj republika ne bi omejevala stopenj prispevkov občinskim skupščinam, zaradi česar je izvršni svet že pripravil predlog zakona o tem umaknil.

Prav o tem poslednjem pa je bilo v skupščini veliko govora. Prevladalo je načelo, da republika, ki se je na ravni federacije borila proti limitiranju stopenj, ne more sama stopenj limitirati v odnosu na občinske skupščine in kar velja za enega, mora veljati tudi za drugega. Res je pa, da je bilo iz samih občinskih skupščin precej pripomb na tako odločitev, čes, da je premalo časa za konkretno dogovarjanje z delovnimi organizacijami, da je to dogovarjanje močno komplicirano in da se bo težko sporazumevati in da je za vse to navsezadnje zdaj tudi premalo časa.

Načelo dogovarjanja pa pomeni, da bi se morali dogovarjati z vsako delovno or-

ganizacijo posebej, pogledati, koliko zmore in česa ne zmore, kar pomeni, da je treba razpravljati na podlagi konkretnih analiz in podatkov in ne na pamet. Zato so bile tudi močne težnje, naj bi tudi vse ostalo predpisala republika z zakonom, da bi se ognili vsem zapletom in težavam. Zmagala pa je načelna politika, ker gre za eno izmed ustavnih pravic temeljnih družbeno-političnih skupnosti.

Letos občinskim skupščinam prav zaradi časovne stiske najbrž ne bo uspelo dogovarjati se prav z vsako delovno organizacijo. Vendar začetki bo treba ter vsaj v globalnih številkah oceniti, kolikšne so možnosti gospodarstva in kolikšne niso. Vrh tega pa je še ta novost, da je letos obdarčen tudi sklad skupne porabe, in to v korist občin in ne v korist republike, kakor je bilo prvotno mišljeno. Že doslej so namreč delovne organizacije prispevale prav iz teh skladov velik del za razvoj družbenih služb v občini in bi bilo napak, če bi šli prispevki od teh skladov v republiško blagajno.

Gre torej za začetek in letos prav gotovo še ne bo steklo vse, kot bi bilo treba. Vsekakor pa pomenijo ti premiki uveljavljanje občin kot temeljnih družbeno-političnih skupnosti, kar je bilo doslej marsikdaj zapostavljeno.

V. JARC

Spominsko slavje na Primorskem

Izvršni odbor republiške konference SZDL Slovenije je prejšnji teden imenoval 17-članski odbor, ki bo pripravil in vodil proslavo, s katero bomo počastili letošnji 25. obletnico vseljudske vstaje na Primorskem. Z vrsto krajevnih in večjih proslav bodo Primorci počastili spomin na največjo odločitev v svoji zgodovini.

Odlikovani slovenski knjižničarji

Ob dvajseti obletnici ustanovitve društva bibliotekarjev Slovenije je predsednik republike tovariš Tito odlikoval devet zaslužnih knjižničarjev. Pretekli teden jim je republiški sekretar za kulturo in prosveto Tomo Martelanc v klubu poslancev v Ljubljani izročil visoka odlikovanja v imenu predsednika republike. Dobili so jih Srečko Vilhar, dr. Melita Stele-Pivec, Bogo Komelj, Pavle Kalan, Josip Rijavec, Savica Zorko-Suligoj, France Dobrovoljc, dr. Branko Berčič in Maks Veselko. — Odlikovancem prisrčno čestitamo!

Kmetijski nasveti

Jugoslovanska metoda dognojevanja pšenice

Ob jesenski setvi damo pšeničnemu posevku dovolj fosfornih in kalijevih gnojil, varčujemo pa z dušikovimi gnojili. Prvi dve vrsti gnojila lahko trosimo na zalogo, čisto drugače pa moramo ravnati z dušikom ki se dobro topi in ga voda odnaša z zemlje. Ob tem ni odveč povedati, da je prav neznanje krivo prepričanju, da se pšenici ne splača dognojevati, češ da nič ne zaleže.

■ **Izbirčna rastlina, kot je pšenica**, potrebuje za rast precej dušika, ki pa ga ne moremo potrositi vsega naenkrat. Če ga ne smemo potrositi naenkrat, ga moramo v obrok. Skupaj z italijanskimi sortami pšenice je prišel k nam tudi njihov način gnojenja in dognojevanja. Po italijanskih izkušnjah, nastalih v toplejšem podnebnju, je treba dognojevati že v pozni jeseni in pozimi. Sprva smo tako dognojevali tudi pri nas, vendar ni bilo pravega uspeha, ker pozimi rastišnice mirujejo in ne potrebujejo kaj več hrane. Draga dušična gnojila smo tako skoraj čisto nekoristno metali proč.

Domači poskusi so pokazali, da v naših razmerah jeseni ni treba dosti gnojiti z dušikom, pozimi pa sploh ni treba dognojevati. Glavni trenutek pride z g o d a j s p o m l a d i, preden začno pšenične bilke hitreje rasti. Takrat je treba rastišnam dognojevati, vendar je tudi to pot potrebna previdnost. Preveč gnojila bi rasilne nagnalo v bujno rast, to pa bi bilo na škodo zrnja, posevek bi bil manj odporen proti rastlinskim boleznim in bi rad polegel.

■ **Drugi obrok dušičnega gnojila** (običajno uporabljamo nitromonkal) damo takrat, ko gre pšenica v latje, tretjega pa med klasenjem in cvetenjem. To moramo upoštevati tem bolj, čim večje količine gnojila želimo dati rastišnam.

Ta metoda dognojevanja je preizkušena v naših inštitutih za naše podnebne in rastne razmere. Imenujemo jo tudi »jugoslovanska metoda«, njena zasluga pa je, da so se hektarski donosi pšenice v zadnjih letih tako zelo povečali. Rodovitnim sortam je omogočila, da so pokazale svoje lastnosti.

Inž. M. L.

Vaše zaloge

so mrtev kapital v skladiščih! Razprodajte jih in pomagajte si z denarjem, ki ga boste dobili na ta način! Obvestite javnost in kupce, koliko odstotkov popusta ste namenili za blago iz zalog! Pri tem Vam najbolj učinkovito pomaga oglas v lokalnem tedniku!

MARIJA NAMORS

To pa ne bo lahko - urediti vse na novo

Ob pripravljanju novega sistema zdravstvenega zavarovanja

»Večno nekakšne spremembe, komaj se nečesa navadimo — pa spet spremenjamo!« Nič kolikokrat smo v zadnjih letih, pa še posebej lani, slišali take in podobne tožbe, če je beseda nastala na zdravstvo in socialno zavarovanje. Stvari pa kljub temu niso tekle niti tako, kot bi si želeli zavarovanci, ne kot zdravstvena služba in ne kot tisti, ki imajo na skrbi ravnanje z denarjem, namenjenim za zdravstvo.

Kakšno naj bo sodelovanje zavarovancev, da bo njihova beseda res zalegla?

Kaj bi skrivali, saj smo dosti glasno slišali, ne le na štiri oči, ampak tudi na številnih in preštevanih sestankih, da z dopolnjevanjem predpisov, sprejemanjem novih zakonov in reorganizacijami le bolj poskušamo mašiti večje razpoke, pri čemer pa se kaj hitro pokaže, da je sprejeta novost sicer odpravila to ali ono pomanjkljivost v organizaciji zdravstva ali socialnega zavarovanja, povzročila pa novo težavo tam, kjer je morda vna-

prej nismo pričakovali. Pri vseh teh pripetljah pa že lep čas naletimo na tolažbo, da so nekatere spremembe le premostitveni ukrepi, druge pa že zasnova bodočega sistema zdravstvenega zavarovanja — kajti prav ta nov sistem zavarovanja naj bi dokončno obračunal s pomanjkljivostmi, nepravilnostmi, ki se pojavljajo v praksi in nam končno zagotovil razvoj zdravstvenega varstva in potrošnje sredstev v kar najbolj usklajenih razmerah, ustreznih našim potrebam in možnostim.

Prav zaradi teh velikih obetov, kaj vse nam naj zagotovi nov sistem zdravstvenega zavarovanja, ni bila naloga tistih, ki so ga začeli pripravljati v zveznem okviru, niti najmanj lahka. Že pred meseci je bil prvi osnutek tež in osnov, na katerih naj bi slonela nova organizacija zdravstvenega zavarovanja zavrtna, ponovno jo je zvezna komisija vzela v pretres in dopolnjen in popravljen osnutek tež je bil nato sprejet v zvezni skupščini konec lanskega decembra. Razprava takrat je bila zelo dolga, pomislekov, ali nam posamezna načela in smernice ustrezajo ali ne, je

bilo kar precej. Prav zaradi tega so predlagatelji že tedaj zelo poudarjali in terjali, naj javna razprava, sodelovanje čim širšega kroga strokovnjakov, institucij in prizadetih činiteljev, odločno poseže v to, da bi osnutek sistema čimbolj dopolnili.

Tako lahko za letošnje leto rečemo, da se bodo zdravstveni in družbeni delavci, pa tudi zavarovanci soočili z izredno težavno in odgovorno nalogo, da oblikujejo svoja mnenja in poglede do posameznih stališč in načel, kakšno naj bo bodoče zdravstveno zavarovanje in da bo prav ta razprava dolge mesece v ospredju zanimanja.

Bomo znali zagotoviti samoupravnost tudi na tem tako perečem področju?

Poglejmo samo v glavnem nekatera izhodišča, na katerih bi moral temeljiti nov sistem zdravstvenega zavarovanja. Veliko večjo možnost o odločanju, kolikšne naj bodo zavarovalne pravice in koliko denarja je potrebno zbrati, bi moralj imeti delovni ljudje, zavarovanci sami. Predvsem bi moralo ostati v pristojnosti delovnih ljudi, združenih v njihovih de-

lovnih organizacijah in delovnih skupnostih odločitev, kako ustrezno potrebam in možnostim oblikovati pravice in dolžnosti zavarovanja. Tako bi vloga samouprave dobila res svojo pravo osnovo, delovne organizacije pa neposreden vpliv pri obveznem zavarovanju za primer nesreče ali profesionalne bolezni. Republika bi prevzela odločilnejšo vlogo pri usklajanju možnosti in potreb.

Ne bo dovolj, če se bodo med razpravo oblikovala le mnenja glede posameznih načel, enako važno bo, kako načela tudi zakoniti, da bodo v praksi prinesla tisto, kar od njih pričakujemo. — Precej izkušeni že imamo — vzemimo samo pokojninski sistem — da to dvoje: načelo in praksa, nista bila povsem skladna, pa v enako napako ne bi smeli zaiti pri obravnavanju kompleksa vprašanj bodoče organizacije zdravstvenega zavarovanja. Popravljati stvari naknadno je navadno prepozen in neučinkovit ukrep, zato pa je toliko važnejše, da bi javna razprava čimbolj plodno in kompleksno utemeljila oblike in način zavarovanja, ki bi upošteval naš dosežani razvoj in dal perspektivo solidnejšega urejanja tega področja v bodoče.

SKRIVNI POHOD ŠTIRINAJSTE

2. NADALJEVANJE

Borce so že obvestili o pohodu na Štajersko, in bali so se, da Nemci ne bi zvedeli za to skrivnost. Treba je bilo hiteti. Toda pohod čez cesto v Hrvaško Zagorje je bil težaven in skoraj nemogoč brez boja. Tajnost pohoda je bila v nevarnosti zlasti zato, ker so 25. januarja ustaši v Donji Rijeki ujeli dva kurirja divizijskega obveščevalnega centra. Skrb za tajnost se je v poveljstvu Štirinajste še bolj stopnjevala zaradi dejstva, da je vest o pohodu na Štajersko potovala s Štirinajsto in se naglo širila med hrvaškimi prebivalci. To pa ni bilo nič posebnega, zakaj glede na smer gibanja XIV. divizije ni bilo nikomur težavno uganiti, kam se je namnila.

Iz dokumentov, ki so se ohranili, zvedemo, da so ustaši vedeli, da se okoli Zagreba giblje močna slovenska partizanska enota. Poročilo poveljstva hrvaškega domobranstva z dne 18. I. 1944 o zbiranju enot NOV in PO Hrvaške pravi, da so na območju severno od Siska opazili zbiranje »močnejših partizanskih sil« (menda 1000? — Italijanov in Slovencev). To netočno poročilo ima pomen v tem, da so le zasledili nenavadno zbiranje slovenskih partizanov.

Drugo poročilo istega poveljstva z dne 23. I. 1944 pa je že natančneje opredelilo vsaj kraj in čas zbiranja slovenskih partizanov in se glasi: »... 19. in 20. I. zbiranje part. Slovenskega korpusa — menda 4000? v področju j. v. in vzhodno od Križevcev.«

Ne vemo, ali so ustaške oblasti kaj ukrenile, da bi preverile te sicer zanje kar neverjetne podatke, in se potem odločile za kakršnokoli akcijo proti Štirinajsti. Iz poteka dogodkov sklepamo, da proti diviziji niso pripravili nobene akcije.

Prvi podatki o štajerskem obmejnem pasu

Med bivanjem na Kalniku je divizija dobila tudi prve informacije o razmerah v širšem obmejnem pasu vzhodne Štajerske. Pred končno odločitvijo je Štirinajsta vprašala glavni štab za mnenje. Zanimiva je brzojavka glavnega štaba Slovenije, ki je prek X. korpusa prispela do Štirinajste na Kalnik.

Depeša je brez datuma, je pa verjetno z dne 25. januarja 1944. V njej priganja glavni štab Štirinajsto, naj nadaljuje pohod, če le more. Previdna naj bo, če so sovršne koncentracije zahodno od ceste Sv. Ivan Zelina—Varaždin namenjene njej. Nujno je oditi v Haloze, ker so tam močne gestapovske in Mihačlovičeve bande.

Štirinajsta je bržkone kot odgovor na to depešo poročala glavnemu štabu Slovenije, da »... danes nismo mogli čez cesto«. (Danes se nanaša na 25. januar, op. avt.), da ne poznajo položaja v Hrvaškem Zagorju. Tudi X. korpus ga ni poznal, domneval pa je, da sovršnik izvaja v Zagorju ofenzivo, ki se bo nadaljevala na Kalniku.

V prepričanju, da bo na Kalniku res ofenziva, je Štirinajsta predlagala glavnemu štabu Slovenije, da bi sodelovala s hrvaškimi enotami pri razbijanju te ofenzive, nato pa bi šla naprej. Iz vseh sovražnikovih premikov in koncentracij pa se je razvil le napad na hrvaške partizane na Kalniku. Štirinajsto je to zelo dolgo, predolgo zadrževalo (od 21. januarja 1944, ko je prišla v podnožje Kalnika, pa do 28. januarja 1944, ko je zvečer šla čez cesto Varaždin—Zagreb južno od Varaždina). V razmeroma toplem vremenu je le manevrirala na Kalniku skladno z novicami o sovražnikovih zbiranjih, namerah in akcijah.

21. januarja 1944 zvečer je bila Štirinajsta še v vaseh Ivanec, Marinovec in Donja ter Gornja Glogovnica pod Kalnikom. 22. januarja zjutraj se je Šercerjeva brigada premaknila v Glogovnico, Tomšičeva s štabom divizije pa v Osijek Vijakovački. Šercerjeva je 24. januarja odšla v Kamešnico, Bračičeva pa v Apatovac. Štirinajsta je nato 25. januarja v celoti zasedla nove položaje: Šercerjeva v Gornji Rijeki, Tomšičeva v Kamenici, Bračičeva in štab divizije pa v Kalniku. Naslednjega dne je Šercerjeva brigada zamenjala Bračičevo na položajih v Kalniku, Bračičeva pa je zasedla Osijek Vijakovački. Tako je Štirinajsta obvladovala položaje na Kalniku.

Mimo Varaždina v Zagorje

Štirinajsta se je za pohod v Hrvaško Zagorje odločila po kaj nenavadni poti. Namesto da bi šla po Kalniku kar proti zahodu, je napravila velik ovinek, ki jo je stal en dan marša več, proti severu in se nato blizu Varaždina usmerila v Zagorje. Pohod je potekal popolnoma nemoteno. 27. januarja popoldne je odšla divizija skozi gozdove Kalniškega gorja in se ustavila na njegovem severnem vzhodu. Tomšičeva in Bračičeva brigada sta bili v vasi Svibovec, Šercerjeva v Donji Poljani, štab divizije

Enote Štirinajste divizije pri Sv. Jani 10. januarja 1944 (Iz arhiva Muzeja ljudske revolucije v Ljubljani)

pa v Jalševou. Naslednji dan, 28. jan. zvečer, so odšli skozi vas Kelemen pa čez cesto Varaždinske Toplice—Varaždin pri vasi Seketin, čez progo Zagreb—Varaždin pa pri vasi Sv. Ilja. Vsi prehodi so le kakih osem kilometrov oddaljeni od Varaždina. Manever je bil uspešen in 29. januarja je divizija v lepem vremenu dosegla Hrvaško Zagorje ter se ob sedmih zjutraj razmestila: Bračičeva brigada in štab divizije v vasi

Završje, Tomšičeva v Pecah, Šercerjeva pa v Margečanu. Viktor Avbelj-Rudi je o nadaljevanju pohoda obvestil glavni štab Slovenije.

Le še dan pohoda do Haloze

Štirinajsta je bila sedaj oddaljena od Haloze le še en dnevni pohod. Udariti je bilo treba kar proti severozahodu, raztrgati žično oviro nekje pri Višnjici, napasti nemške postojanke v okolici Ptujja in začeti mobilizirati. Toda vdor v Haloze ne bi bil od tu nič kaj ugoden. Predvsem Štirinajsta ni imela podatkov o političnih in vojaških razmerah v Halozah niti kakega stika s terensko politično organizacijo. Haloze pa so bile kot opek pas med reko Dravo in nemško mejo zelo nevarno področje, kjer je bil maneverski prostor za Štirinajsto premajhen. Položaji okoli vasi Margečan in Pece so bili neprijetni za izhodišče preboja v Haloze. Nekoliko boljši, toda iz enakih razlogov nezadovoljivi so bili položaji na Ivanščici.

Divizijo so 29. januarja 1944 zbrali popoldne v vasi Bela in odkorakali namesto proti severozahodu proti jugozahodu čez Ivanščico ter se po utrudljivem maršu razmestili na njenem južnem pobočju: Tomšičeva v vasi Martinšćica, Šercerjeva in štab divizije v Belcu, Bračičeva pa v vasi Revno. Tu kaj so se povezali z zagorskim partizanskim odredom, ki je izkoristil priložnost, da je z divizijo potoval v Zagorje. Odred se je nastanil v Selnici. Ustaši so ga napadli s severne strani, iz Ivanca prek Ivanščice. Drugi bataljon Šercerjeve brigade je odredu odhitel na pomoč. Skupno sta pregnala ustaše v Zlatar. Zagorci so se nato umaknili k Šercerjevi brigadi.

Tomšičeva in Bračičeva naklestita ustaše

Naslednji dan je kakih 500 ustašev iz Zlatarja napadlo Tomšičevo in Bračičevo bri-

gado, vendar so slabo naleteli: partizani so jih po kratkem boju z jurišem pognali v beg in jih gonili prav do doma. Pet ustašev je bilo ubitih, nekaj pa ranjenih. Tudi dve civilni osebi sta bili ranjeni. Zaplenili so nekaj svetilne municije in nekaj raketnih pištol. Napadi partizanov so bili na nož in razpoloženje je bilo borbeno, čeprav so bili zelo utrujeni. Štab Štirinajste in glavni štab Slovenije sta se med

Politični komisar glavnega štaba NOV in PO Slovenije Boris Kraigher-Jancz (na levi) s političnim komisarjem XIV. divizije Stanetom Dobovičnikom-Krtom v Velikih Laščah po uničenju domobranske postojanke (Iz arhiva Muzeja ljudske revolucije v Ljubljani)

boji pogovorila o smeri nadaljnjega gibanja. Viktor Avbelj-Rudi je predvsem spraveval, če mora na vsak način v Haloze, ker predhodne depeše glavnega štaba ni dobro razumel. Glavni štab pa je takole odgovoril: »Če razmere omogočajo, krenite v Haloze. Odločajte sami (podčrtal avtor). Kasneje imejte za glavno operacijsko področje Grobelno—Rogatec. Bazo si skušajte ustvariti na terenu južno in severno od te proge. Poročajte več o terenu, kjer se nahajate...«

Ta depeša je bila zelo pomembna ta nadaljnje odločitve Štirinajste. Glavni štab se še vedno oprijemlje prvotne zamisli o vdoru v Haloze, vendar pri tem ne vztraja. Odločitev prepušča štabu XIV. divizije oziroma Viktorju Avbelju-Rudiju. S tem postaja odločanje Štirinajste svobodnejše. Realna situacija postaja postaja pomemben dejavnik za usmerjanje gibanja in akcij. To pa je bilo pomembno zlasti zato, ker radijska zveza med Štirinajsto in glavnim štabom Slovenije ni prav dobro delovala. Bila je nezanesljiva. Spričo nenehnih pohodov v medsebojnem radijskem pogovoru ni bilo moči izmenjati vseh podatkov, misli in sklepov. Zanimivo je, da glavni štab daje diviziji tudi topografsko-taktično oslšče za prihodnje akcije. To naj bi bila proga Grobelno—Rogatec, ki poteka v smeri zahod-vzhod. Na zemljišču južno in severno od nje naj bi bile baze. S tem je bila dočlenjena nekaka osrednja os vzhodne Štajerske, okoli katere naj bi se sukala Štirinajsta. Nedaleč od te osi so bile tudi Haloze in odtod bi vsekakor bilo laže vpadati vanje. Opazili bomo, da je ideja v osrednji osi gibanja na vzhodnem Štajerskem dolgo vplivala na pohod divizije.

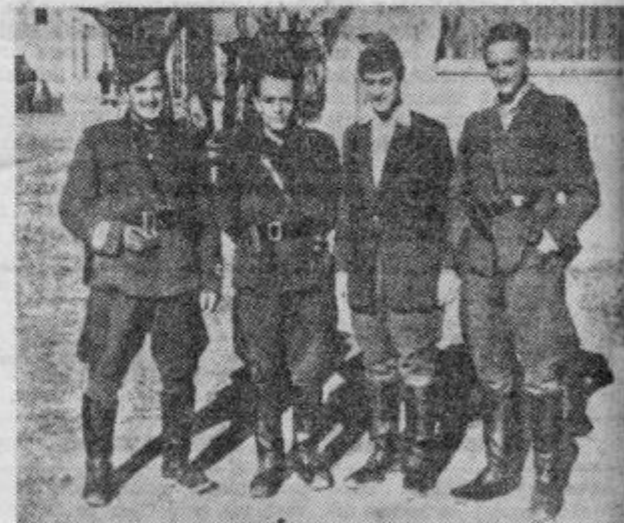
Vendar s tem še ni bila opuščena zamisel o tesni povezavi med hrvaškimi partizani in Štirinajsto. Se zmeraj so mislili, da sta Ivanščica in Kalniško gorje, ki idealno ležita sredi med rekama Savo in Dravo, kjer so enote X. hrvaškega korpusa in kjer je ugoden in politično odlično obdelan teren z osvobodilnemu gibanju privrženim prebivalstvom, primerne baza za gibanje Štirinajste.

Novi spopadi z ustaši

Brigade so se 31. januarja zvečer premaknile proti zahodu. Šercerjeva je odšla v vas Petrova gora, Tomšičeva v Golubovec, Bračičeva brigada in štab divizije pa sta se ustavila v Veternički gori. Na

slednji dan 1. februarja se je en bataljon Bračičeve brigade spopadel z ustaši pri Radobouju in jih pognal proti Krapiču.

Nenehni spopadi z ustaši so zelo zavirali napredovanje. Dne 2. februarja je Bračičeva odšla v Radoboj, kjer se je spet udarila z ustaši, ki so panično zbežali. Štab divizije je odšel v G. Jesenje, kjer se mu je zvečer pridružila Bračičeva brigada. Šercerjeva je zasedla Djurmanec, Tomšičeva pa D. Jesenje. Naslednjega dne so enote ostale na svojih mestih. V Jesenju so priredili lep miting, na katerem so ljudje ploskali zlasti pevcom. V Djurmancih pa je Šercerjeva imela svoj miting. Navdušenju ni bilo ne konca

Z leve: Jože Klanjšek-Vasja, Viktor Avbelj-Rudi, Ivica Gretič (sekretar varaždinskega komiteja KPJ) in Stanet Dobovičnik-Krt, slikani v Hrvaškem Zagorju. (Iz arhiva Muzeja ljudske revolucije v Ljubljani)

ne kraja, zakaj tudi v Hrvaškem Zagorju so prebivalci zelo skrbeli za partizane. Le malokdo je tedaj jedel iz kotla, Hrvaški domovi so se kar kosali med seboj, kdo bo gostom bolje postregel. Večkrat so se na dvoriščih pekli na ražnju pujski, gospodinje pa so lovile goste in purane. Na mizah ni manjkalo zagorskega vina.

V štab divizije pride Alojz Pacek-Platin s Kozjanskega

Vse dotlej je bilo lepo vreme. Dne 4. februarja so se brigade v dežju premaknile: Tomšičeva v Sopič, Šercerjeva v Pregrado, Bračičeva pa v Dubravico, ki je bila oddaljena od Sotle, torej od štajerske meje, le kakih deset kilometrov.

V štab divizije je tega dne prišel Alojz Pacek-Platin, ki ga je štab IV. operativne cone poslal prek Kozjanskega

v Hrvaško Zagorje, da bi tam počakal na Štirinajsto. To je bil prvi slovenski partizan, ki je poznal razmere okoli Sotle in ki je mogel dati pomembne podatke za odločanje o smeri preboja čez mejo. Razen njegovih podatkov so bila za spreminitev smeri proti Kozjanskemu odločilna še naslednja dejstva: med pohodom Štirinajste skozi Hrvaško Zagorje ni bilo tujak, kakšne pomembne hrvaške partizanske enote, razen manjšega dela Zagorskega odreda; poveljstvo divizije je zaradi očitne ustaške aktivnosti in na podlagi dobljenih podatkov in mišljenja X. korpusa sodilo, da Nemci in ustaši na tem območju zbirajo večje enote za ofenzivo.

Sklep je bil, da Štirinajsta za sedaj ne more računati na podporo oziroma na naslonitev na hrvaške enote. Glede na to je za manevriranje primernejši teren južno od proge Grobelno—Rogatec; ko se bo divizija orientirala, se bo kasneje odločila, ali naj nadaljuje pot proti severu, proti Halozam ali pa na jug na Kozjansko. S tem se je Štirinajsta odpovedala zaledju na Hrvaškem.

Viktor Avbelj je v depeši, ki jo je bil 3. februarja 1944 poslal glavnemu štabu Slovenije (glavni štab pa jo je prejel šele 5. februarja, op. avt.), pojasnil novi in končni načrt za preboj na Štajersko:

»Danes prišel Platin. Po dobljenih podatkih imamo lepe možnosti na Kozjanskem zlasti glede mobilizacije in

pridobitve orožja. Na Kozjanskem manjša Mihačlovičeva skupina. Jutri krenemo na sektor Klasje (pomota pri dešifriranju, pravilno Klanjšek, op. avt.), pojutrišnjem 5. februarja pa preko meje. Rudi.«

Nameravana smer pohoda čez Sotlo bo pripeljala Štirinajsto na Kozjansko. Tu bo torej prvi stik s štajerskim ljudstvom. Ali bo Kozjansko moglo sprejeti slovensko divizijo za daljšo dobo in ali so politične in vojaške razmere bile ugodne za partizanske akcije na Kozjanskem?

Najprej moramo ugotoviti, da so Nemci Kozjansko kot obmejno pokrajino tako pripravili, da bi bila že sama sposobna vzdržati prve napade partizanov. Politično organizacijo so zelo zdesetkali. Partizanske enote, bodisi slovenske ali hrvaške, ki so prihajale iz Zagorja, so srčito napadali in niso dovolili, da bi se utrdile na Pohorju.

Najdaljša seja

V Celju pred 43. leti

17. februarja 1923. leta je celjska »NOVA DOBA« priobčila prispevek Proračun mesta Celja za leto 1923, v katerem med drugim pravi: »Vsled poznega konstituiranja občinskega odbora, se je mogla vršiti proračunska seja mestne občine celjske za leto 1923 šele v četrtek, dne 12. t. m. Trajala je od pol 19. do 2. ure ponoči ter je dosegla gotovo rekord med dosedanjimi celjskimi občinskimi sejami.«

Neverjetna sorodnost! Ampak v novejšem času smo ta rekord večkrat potolkli, razlika je morda samo v tem, da so takrat razpravljali ponoči, zdaj pa med službenim časom!

dhr

Ceste, vodovod in še kaj...

Kakšen bo program letošnjih komunalnih del v Celju

Cetudi program razvoja celjske občine in proračun za letos še nista sprejeta, je oddelek za gradbene in komunalne zadeve že pripravil predlog delovnega načrta za nekatera nujna komunalna dela. In prav o tem je stekel tudi razgovor z načelnikom oddelka za gradbene in komunalne zadeve pri skupščini občine Celje, Marjanom Ašičem:

— Naš oddelek, kot strokovni organ skupščine za zadeve komunale, urbanizma in gradbeništva, je že pripravil program komunalnih del za letos in ga predložil v obravnavo svetu za urbanizem. Ta načrt je sestavljen v okviru realnih možnosti in temelji na zbranih sredstvih prispevka za uporabo mestnega zemljišča, zatem občinskega cestnega sklada in proračunskih sredstvih. Najbolj zanesljiv je program, ki bazira na sredstvih prispevka za uporabo mestnih zemljišč. Tu smo programirali predvsem modernizacijo cestnega križišča pred pošto, ki naj bi bilo letos rekonstruirano v celoti. Zgrajen bo nov podhod pod železnico na Teharski cesti, popravljena pa naj bi bila tudi cesta do mostu v Ulici XIV. divizije.

Druga večja investicija je nadaljevanje gradnje celjskega kanalskega omrežja. Zlasti bi se naj dokončal kanal v strugi Sušnice. Dela so v teku.

Poleg tega pa bi popravili in modernizirali še nekaj ulic in cest. Ta program zajema tudi Dobrno in Store.

— Kako pa je z vodovodom?

— Vodovod je trenutno naša najbolj kritična točka v celjski komunali. Stanje je izredno slabo glede vodnih virov. Zlasti je zatajil vir v Vitanju, ki ni dal tiste količine, ki so jo predvidevali. Rešitev tega programa je v gradnji novega vodovoda iz Savinjske doline, z virom nad Nazarjem. Ta investicija bi znašala okoli tri milijarde starih dinarjev. To je seveda veliko, zato tudi realizacija najbrž ne bo takojšnja. Delajo pa se že vsi načrti. Dejna sanacija je tudi v tem, da bi bolj intenzivno delali na zajetju vodnih virov za potrebe industrije. Tu mislim na akumulacijski bazen v Ločah. Po dosedanjih podatkih porabi industrija, obrt in gostinstvo nekaj nad 50 odstotkov vse celjske vode. Pri tem pa je treba povedati, da ne gre vsa voda v proizvodne namene, marveč, da se je veliko potroši tudi za sanitarne in higienske namene. Po vsem tem je očitno, da je okoli 70 odstotkov vode namenjene za tako imenovano široko potrošnjo, 30 odstotkov pa za čiste proizvodne namene. Kolektiv podjetja Plinarna-vodovod intenzivno dela na tem, da bi problem čimprej rešil, sicer pa bomo nujno morali misliti na dodatna finančna sredstva za gradnjo novega vodovoda iz Savinjske doline.

SNEG SE NI POVSEM SKOPNEL, KO SE JE V UMAZANO STRUGO SUSNICE POGLOBIL BAGER IN ZACEL KOPATI. ZACELA SO SE DELA ZA UREDITEV SPODNJEGA DELA KOLEKTORJA STEVILKA 5, TO JE KANALA V STRUGI SUSNICE. DELA SO V POLNEM TEKU IN TUDI CEVI KOMAJ ČAKAJO, DA DOBJO NOV PROSTOR. Z UREDITVIJO TEGA KANALA BO TUDI PREDDEL OB SPODNJEM TOKU SUSNICE DOBIL POVSEM DRUGAČNO, NA VSAK NACIN PA BOLJ UREJENO SLIKO.

(Foto: M. BOZIC)

Problem preskrbe z vodo drugače v mestu ne bo rešen. — Pred kratkim ste dali v javno razpravo načrt o ureditvi petih novih parkirnih prostorov v mestu. Kako je zdaj s to zadevo?

— Javna razprava o ureditvi petih parkirnih prostorov v mestu še ni končana. Navzlic temu pa vemo za nekatere pripombe posameznikov in organizacij, ki kritizirajo predvsem ureditev parkirnega prostora pred Narodnim domom in pred muzejem revolucije, češ da je škoda zelenic. Nekateri tudi pravijo, da ni prav, če bo odstranjena zelenica na Tomšičevem trgu. Vendar strokovnjaki pravijo drugače, zlasti pa utemeljujejo svoje predloge s tem, da tudi srednjeveški trgi niso imeli zelenic. Sicer pa hkrati z rešitvijo tega problema pričakujemo še studijo o ureditvi prometa v Celju. Takrat bo razprava o parkirnih prostorih bolj tehtna in utemeljena.

— Kako pa je z gradnjo motela ob Ljubljanski cesti in trgovske hiše ob Gubčevi ulici?

— Glede gradnje motela je postopek okoli izdaje lokalnega dovoljenja v glavnem končan. Kolikor vem, je za to gradnjo en sam zainteresirani in to avto moto društvo Slander. Kolikor je znano bo

tudi Tehnometator že letos začel z gradnjo trgovske hiše ob Gubčevi ulici.

— Ali bo letos na voljo dovolj sredstev za vzdrževanje zelenih površin in za čiščenje ulic?

— V kolikor bo komunalni proračun v višini 296 milijonov starih dinarjev odobren (od tega je 100 milijonov predvidenih za regulacijo), bo možno uresničiti želje Celjanov, da bi bilo mesto lepše, kar pomeni, da bi ulice redno čistili in da bi bilo več vzdrževanih zelenic ter da bi popravili tudi nekatere ceste, ulice in pločnike. Kot rečeno pa je ta potreba odvisna od višine sredstev za komunalne namene. M. BOZIC

Olimpijska norma Urbančičeve

Atletsko društvo Kladivar je sprejelo iz Avstralije vešč, da je članica Nataša Urbančičeva dosegla v metu kopja nov državni rekord z rezultatom 54.39 metra. S tem je izboljšala svoj dosednji rekord za 33 cm.

Glede na ta rezultat je Urbančičeva dosegla olimpijsko normo in se tako uvrstila med kandidate za olimpijske igre v Mehiki.

V Trnovljah: „Krog s kredo“

Tudi na letošnji medobčinski dramski reviji, ki bo v Vojniku, bo nastopila igral-ska skupina prosvetnega društva Zarja iz Trnovelj pri Celju. Za letošnji nastop so si izbrali znano delo dramatika Kladunda »Krog s kredo«, ki je bilo pred leti na svetov-

nihi odrih zelo igrano delo. Igra, katero režira Stefan Žvižej, bo zaradi svojih specifičnosti, kot so prijetna zgodba, vzhodnjaški običaji in zanimive osebe, vsekakor všeč ljubiteljem gledališke umetnosti.

tu

NAGRADNO VLAGATELJEM

Nagradno varčevanje

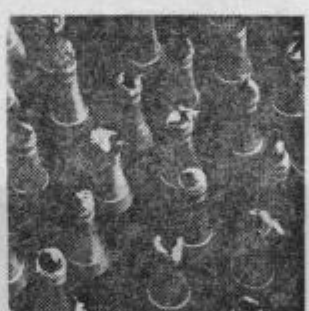
za vlagatelje vezanih hranilnih vlog od 1. novembra 1967 do 30. aprila 1968

Žrebanje 15. maja 1968

2 AVTOMOBILA IN ŠE 57 DRUGIH NAGRAD V SKUPNI VREDNOSTI 9.000.000 S DIN

Vloge sprejemajo poslovne enote in vse pošte na območju KB Celje

KREDITNA BANKA CELJE

Njegov obraz je med vsemi obrazi najbolj rdeč. Je kakor kako razpoznavno znamenje, ki ima na sredi rahlo vijoličasto izrastlino. Seveda so rdeči tudi drugi obrazi, vendar je sveža in zdrava rdečica čisto nekaj drugega kakor — alkoholna.

Anton Steklenica je bil rojen namreč v gostilni, za šankom in to v tistem trenutku, ko so ljudje spoznali opojno moč maliganov, blaženo omotico, ki jih je ponesla v nov svet, po nevidni poti, tja, kamor je vselej vodila in vodi, je hodila in hodila edinole majava noga. Njegova botra je bila točajka, ki mu ni odrekla dobrotljivosti niti tedaj, kadar je videla, da izgublja zavest ali se ga loteva spanec.

Ce je vsakdo sam svoje sreče kovač, pa ni vsak sam svojega alkohola plačnik. Tudi Anton Steklenica ne. Ne spominja se dneva, ko v gostilni ne bi naletel na kakšnega dobrega prijatelja ali znanca, ki mu potem, ko je ostal brez prebite pare v žepu,

ne bi z velikanskim veseljem in zadovoljstvom dal za kakšno industrijsko ali domačo slivovko, dva deci naravnega ali nenaravnega vina ali kak drug destilat, ki diši po alkoholu.

»Trebalo ga je uničevati,« pravi Steklenica, »uničuješ pa ga lahko samo tako, da ga zlivaš tule noter.«

»Dej mi še dva deci!« reče in si z zdelano roko obriše z ustnic vlago prejšnjih dveh in več deci.

Potem gleda srepo okrog sebe, tu in tam kaj zagođnja, kaj takega, česar kdor je trezen ne razume, vzkligne ali se poskusi v narodni glasbi, zakolne pa se spet vrne k dvema deci ali šilcu.

ANTON STEKLENICA

Tovariš Anton Steklenica, kako to, da pijete še navsezgodaj, menda že pred zajtrkom? bi ga vprašal antialkoholčno, ampak to vendar nikomur nič mar. Ko ga je podobno vprašala žena, namreč kakaj piše in zapravi ves denar, jo je udaril in jo pretepel, ker je bil, kot je rekel, ravno v takem stanju. Otroci, še majhni in nemočni, večkrat lačni kakor siti, so jo skušali braniti, pa jih je prav tako.

Njegovo stanje je še najbolj zadovoljivo v točilnici: kakor hitro se znajde zunaj nje, se počuti ogroženega, se mu zazdi, da je ves svet zoper njega, zato mora brž zopet v varno zavetje bogga Bakhusa. Tu postane močen.

»Kaj pa boš s...! Dej no mir! Pejd no...!« reče pogumno komurkoli, ki je slučajno v tistem trenutku v bližini. »Prkajdu! Kaj? E, dej ga no s...! Drek, de boš vedel!« se usaja, če kdo kaj reče, ali če molči.

Kadar se zvečer vrača domov, se zdi opazovalcem, da je malce nasekan, ker hodi nekam postrani in nezanesljivo, ker gođnja in sakramentira. Do doma ima skoraj petkrat tako daleč kakor ob redkih dnevih, kadar ima noge v popolni oblasti. Skoraj vsakokrat se mu zgodi, da mu božja nepredvidnost nastavi na pot kakšno skrivno oviro, ob katero se spotakne in pade. Tedaj zabemti in se skuša dvigniti, a ga nekaj neznanosno vleče k tlom. Njegov obraz je plav, oči, nekoliko izbuljene, pa so podobne dvema velikima kapljama mešanice cvička in rebule.

Človek bi rekel: »Na zdravje, Anton Steklenica!«

Dihur

OBRAZI

Brez posvetovalnice

Pedagoški problem s težkimi posledicami

Pred leti je imelo Celje kot tretje slovensko središče svojo vzgojno posvetovalnico, ki pa so jo zaradi pomanjkanja denarja enostavno odpravili. Posvetovalnica je torej šla po zlu, ostale pa so vsaj posledice, recimo pedagoškega značaja. Lani se je zopet porodila pobuda, da bi vzgojno posvetovalnico ponovno ustanovili, hkrati pa se je porajal dvom, da najbrž ne bo mogoče, ker ni denarja. Denar je potemtakem bistveni razlog, da ne moremo imeti nečesa, kar bi nam nedvomno močno koristilo. Denar je torej vladar, ki pa ne more potemtakem vladati tam, kjer ga ni, zato onemogoča »sovladavino« tudi ljudem.

Prevladuje sicer mnenje, da je celjska občina ekonomsko dovolj močna, da bi mogla najti približno 4 milijone starih dinarjev, kolikor bi bilo potrebno za takšno ustanovo. Prevladuje pa tudi mnenje, da je celjska občina po številu otrok, potrebnih vzgojne pomoči, dovolj pro-

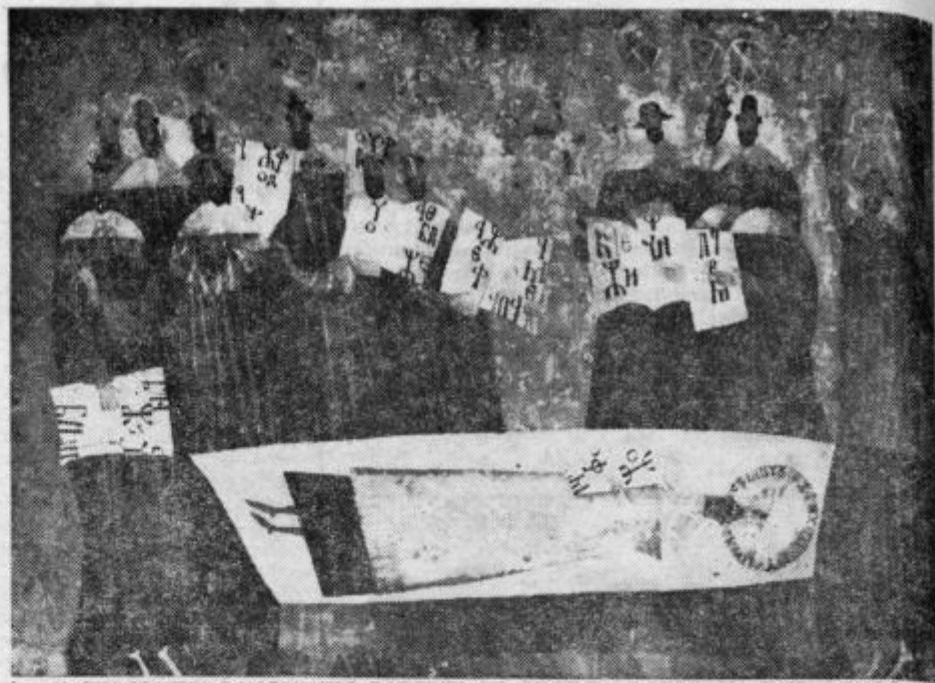
blematična, da bi posvetovalnico morala imeti. Po statističnih podatkih je bilo lani 440 primerov moralno in vzgojno ogroženih otrok in 260 primerov vzgojno že zanemarjenih. To je seveda lahko veliko ali malo, odvisno od tega, kako se komu zdi. V prvi skupini bi lahko s preventivnimi ukrepi še marsikaj storili, ker pa preventivnih ukrepov ni in jih bržkone tudi ne bo, bomo morda raje kasneje našli denar za urejanje posameznih primerov. Zanimivo je, da prihajajo v kazensko poplajevalni dom v Radečah najtežji delinkventi prav iz območja celjske občine, ni pa to seveda nič čudnega, če vemo, da izhaja kot posledica iz tega, da nimamo posvetovalnice. Mnogi starši so iskali vzgojne nasvete recimo celo na zavodu za rehabilitacijo invalidov, čeprav je že na pogled jasno, da ta zavod s tem nima nič opraviti. Toda to potrjuje prepričanje, da starši čutijo potrebo, da bi jim v primerih, ko si ne znajo pomagati sami, pomagal kdo drug.

Težnja pedagoških delavcev in drugih, ki se največ ukvarjajo z vzgojo pa so v zadnjem času ugotavljali, da bi bila v Celju vzgojna posvetovalnica več kot nujna, moramo razumeti kot rezultat spoznanja, da se funkcija družine kot osnovnega vzgojnega elementa spreminja — v škodo otrok. S tem ko so otroci spričo obojestranske zaposlenosti staršev prepuščeni sami sebi, zunanjim vplivom itd., ko nimamo urejenega ne otroškega varstva ne

dnevnega varstva v šolah, ne hote ustvarjamo velike vzgojne probleme. Pričakovali bi, da bi v takšnih okoliščinah, ko se torej starši vedno manj ukvarjajo s svojimi otroki, prevzela del njihove naloge družba. Toda ta bi morala imeti za to predvsem ustrezne ustanove.

Kolkor bi se recimo odločili za ponovno ožvitev posvetovalnice kot ene izmed takih družbenih ustanov, bi lahko delala v okviru občinskega centra za socialno delo, zaposlovala pa bi seveda vse potrebne strokovnjake, ki ne bi bili v veliko pomoč samo staršem in njihovim otrokom, ampak vsem, ki se ukvarjajo z vzgojo. Uspešno bi lahko posredovali v mnogih primerih in mnoge primere bi odvrnili od prestopništva, s tem pa seveda razbremenili občino datatev, ki niti niso tako brezpomembne.

dhr

V CELJSKEM LIKOVNEM SALONU JE ODPRTA RAZSTAVA DEL LETOSNJEGA NAGRAJENCA PRESERNOVEGA SKLADA IN ZNANEGA SLOVENSKEGA LIKOVNEGA UMETNIKA JOZETA CIUHE. NA RAZSTAVI JE 19 SLIK NA PLEKSI STEKLU IN 10 NJEGOVIH ZNACILNIH RISB IZ ZNAMENITEGA BIZANTINSKEGA IN CIGANSKEGA STEKLA. AVTOR JE PREJEL NAGRADO PRAV ZA TA DELA.

RAZSTAVA, ZA KATERO KAZEJO CELJANI VELIKO ZANIMANJE, SAJ SI JO JE OGLEDALO ZE MNOGO OBISKOVALCEV, BO ODPRTA DO 2. MARCA. NA SLIKI: J. CIUHA: POGREB BIZANTINSKEGA SVETNIKA.

(Foto: V. Berk)

JOŽICA AHTIK

V sedemdesetem letu starosti se je poslovila od nas vzorna slovenska učiteljica in javna delavka Jožica Ahtikova. Izšla je iz klene slovenske kmečke družine iz Tabora v Savinjski dolini. Ze zgodaj se je v želji, da bi postala učiteljica, postavila od doma in se preživljala pretežno z lastnim delom, dokler ni dosegla poklica, ki ga je vse življenje opravljala z največjo ljubeznijo do naših otrok in slovenskega naroda.

Po maturi 1919 je Jožica Ahtik službovala v različnih krajih, nato pa se je za stalno naselila v Rogaški Slatini, kjer je kot učiteljica osnovne šole vzgojila mnogo generacij, kot javna delavka, priljubljena govornica, recitatorka v času med obema vojnama pa budila nacionalno zavest med delavci in kmeti. Nacistični okupator jo je od tod pregnal in preselila se je na Dolenjsko, kjer je poučevala v osnovni šoli in delala kot aktivistka za osvoboditev svoje domovine. Po osvoboditvi se je zopet vrnila v Rogaško Slatino, kjer se je kot prizadeta pedagoška delavka vključila v novo življenje in mu posvetila najboljšo moč.

Jožica Ahtik je bila vsekoli poštena in zvesta svojim idealom. Kot učiteljico so jo spoštovali tako učenci kakor starši, kot prizadeta in požrtvovalna delavka pa je bila zglede tudi svojim šolskim tovarišem. Do zadnjih dni, dokler je težka bolezen ni priklenila na posteljo, je še z zanimanjem spremljala družbeno dogajanje in se je često aktivno tudi sama udeleževala. Ganljiva je bila njena skrb za nečaka in nečakinji, ki jim je z ljubeznijo nadomeščala mater. Podobno kakor za ožje svoje je skrbel za socialno ogrožene otroke in mladino ter si prizadevala, da bi jim pomagala k boljšemu življenju in lepši bodočnosti.

Ob njeni smrti, ki nas je vse prijatelje in znance hudo prizadela, se mnogi z žalostjo v srcih spominjajo svoje učiteljice in dobrotnice. Naj ji bo lahka domača savinjska zemlja, pod katero je želela počivati!

ALBIN PODJAVORSEK

Bližnji načrti komornega zbora

Z občnim zborom, ki ga je pred nedavnim imel Komorni moški zbor, je ta ugledni vokalni ansambel stopil v zadnje leto pred svojo dvajsetletnico. To dejstvo nakazuje usmeritev vsega delovnega programa novega upravnega odbora v izboljševanje zbora, čigar jubilejni nastop bo znova potrdil vsa domača in tuja priznanja. Koncert 1969 bo potemtakem moral biti vokalno glasbena produkcija zbora, hkrati pa manifestacija ljudsko-prosvetnega, a tudi kulturno-umetniškega poslanstva slovenskega petja doma in na tujem. Ta cilj bo slej ko prej zahteval nadaljnje trdo in vztrajno delo tako umetniškega vodstva kakor 30-članskega zbora. Leta je zadnji čas pomladil svoje vrste, naraščaj pa je pritegnil tudi v umetniško vodstvo, ko je konec preteklega leta profesorju Egonu Kune-

ju ob strani angažiral za korepetitorja in pomožnega dirigenta mladega profesorja glasbe Cirila Vertičnika.

Od manifestacij zunanega dela našega zbora je kot prva še ta mesec na programu snemanje za radijsko tekmovanje amaterskih zborov za leto 1968, 9. marca bo zbor pel v bližnjih Trnovljah za tamkajšnje počastitev dneva žena. Ze leto dni ima zbor v rokah vabilo za gostovanje na 16. pevskem festivalu Nemške pevke v Stuttgartu, kjer bo pel 30. junija v družbi z belgijskim (Liège) in japonskim zborom iz Tokia, navrgel pa bo radijsko snemanje slovenskih in jugoslovanskih pesmi v Münchnu. Do tega častnega zastopstva naše ožje in širše domovine (KMZ) edini jugoslovanski zbor, ki bo po gostiteljevih besedah zaokrožil zastopstvo domala vseh držav vzhodne-

ga bloka) pa se bo zbor odzval vabilu v Ptuj (sredi marca), 22. marca bo pod okriljem celjske koncertne poslovalnice nastopil v Celju skupaj s Slovenskim oktetom, konec maja ali v začetku junija pa bo kot vsakoletni gost koncertiral v Rogaški Slatini, vmes pa še sodeloval na 30-letnici laške Pivovarne in koncertu na celovečernem koncertu pod pokroviteljstvom njihovega jubilaranta. Če jih bo povabil še kdo, se

bodo radi odzvali, pravijo pri zboru.

Sporede za te nastope bo zbor sestavljala iz repertoarja, ki obsega v tekoči sezoni 32 slovenskih in tujih ljudskih ter 23 umetnih pesmi od Gallusovih časov dalje.

To so torej bližnji načrti skomornarstva. Dobra volja in zdravje, ob tem pa zadovoljiva materialna baza so pogoji, da bodo njegovi načrti izvedeni.

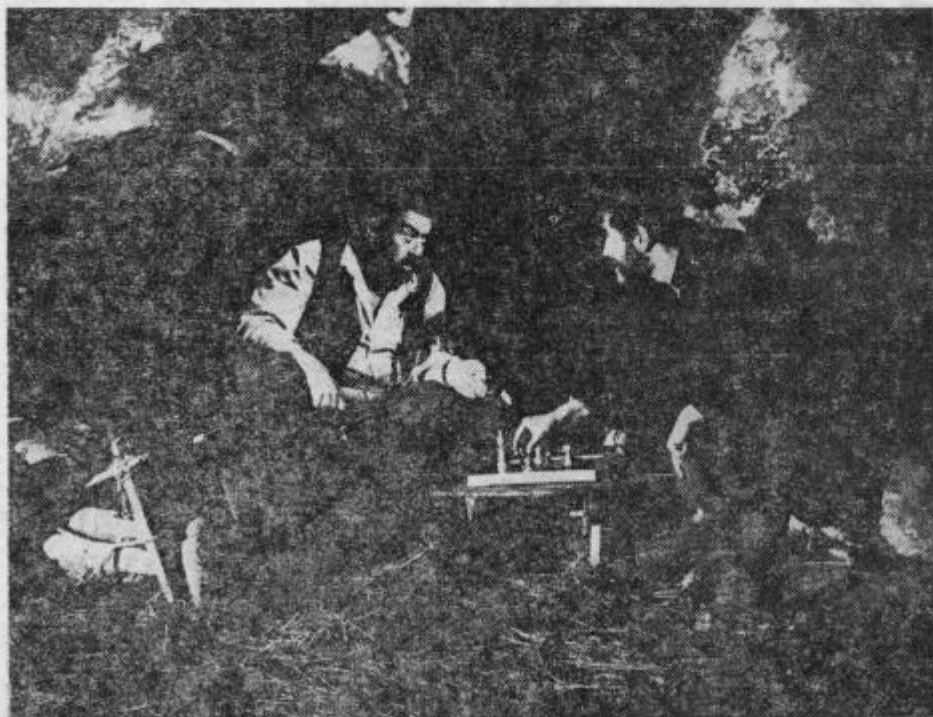
G

Bo šolstvo res rešeno?

Kaže, da pomeni letošnje leto prelomnico v dosežanju neurejenem sistemu financiranja srednjega strokovnega šolstva. Republiška izobraževalna skupnost bo namreč imela letos na voljo za te namene 50 milijonov novih dinarjev. S tem, kot je slišati, bi odpadlo proračunsko za denar po delovnih organizacijah in to je pravzaprav tudi izpolnitev prizadevanj republiške izvršne svete. Znano je, da smo srednje strokovne šole doslej financirali iz dveh virov: iz deleža občinskih skupščin in prostovoljnih prispevkov delovnih organizacij. Takšna rešitev je bila že v osnovi problematična, kajti to, kar je prostovoljno, ni nikoli zanesljivo. V kakšnem položaju je bila na primer celjska temeljna izobraževalna skupnost prav zaradi tega, je znano, zato je toliko bolj razumljivo vprašanje, ki se poraja ob predvidenih spremembah — v čem bo sedaj na boljšem? Bo šolstvo res rešeno?

Tako v republiški skupščini kakor drugod je bilo v zadnjem času veliko razprav in v njih izraženih veliko pomislekov, da bi sicer redna in zagotovljena sredstva republiške izobraževalne skupnosti za rešitev srednjega strokovnega šolstva zadostovala. Diskutanti so celo opozarjali, da vnašajo spremembe v šolstvo novo nestabilnost, saj po njihovem mnenju občine ne bodo dale toliko denarja, kolikor ga je po sedanjem predlogu pričakovati. Zato je prav tako razumljiva vedno glasnejša zahteva, da bi morali srednje strokovno šolstvo rešiti v republiškem merilu, s čimer bi mu zagotovili tako stabilen materialni položaj kakor vsebinsko enotnost. Dolžnost za vzdrževanje osnovnih šol naj bi imele občine, skrb za srednje strokovno šolstvo pa naj bi torej prevzela republika, kar pomeni, da bi sredstva zanj združevali tu in jih od tod delili izobraževalnim skupnostim. Ob tem bi morali izhajati seveda predvsem z načelnega vprašanja, ali si lahko manj kot dvamilijonski slovenski narod privoščiti (podobno kot v kulturi) petinšestdeset različnih srednješolskih politik ali naj ima ta narod eno samo, pa zato toliko bolj smotno, in če hočete, tudi racionalno tako politiko? Logika vsekakor govori v prid drugi alternativni, saj je pravzaprav smešno, da pedagoški delavci in učenci, ki bi si naj na koncu pridobili vsaj približno enako izobrazbo, skoraj v dveh občinah ne delajo pod enakimi pogoji! Zato je vsekakor podpreti prizadevanja, ki težijo k naši nacionalni enotnosti tudi na področju srednjega šolstva. Partikularizem nikoli ni prinesel nič dobrega, naredil pa nam je že veliko nepopravljive škode!

D. HRIBAR

V KRATKEM BOMO V NAŠIH DVORANAH VIDELI NOV FILM ZNANEGA JUGOSLOVANSKEGA REZISERJA ZIKE MITROVIČA »BRAT DOKTORJA HOMERJA«, KI SO GA POSNELI NA KOSMETU IN V METOHLI V 41 DNEH IN V KATEREM NASTOPA POLEG UGLEDNIH JUGOSLOVANSKIH IGRALCEV VEČ KO 2000 STATISTOV IN 250 KONJENIKOV. ZGODBA, KI JO FILM OBRAVNAVA, SE ODIGRAVA V NEKEM ZAKOTNEM KRAJU LETA 1945, V SREDISCU PA SO STRAHOTNE POVOJNE RAZMERE. PRICAKUJEJO, DA BO TUDI TA MITROVIČEV FILM MED NJEGOVIMI REKORDERJI DOSLEJ SI JE NAMREČ NJEGOV FILM »KAPETAN LESI« OGLEDALO VEČ KO 2,5 MILIJONA OBISKOVALCEV, »MISS STONE« SKORAJ 2 MILIJONA, »OBRACUN« SKORAJ PRAV TOLIKO ITD. MITROVIČEVI FILMI SODIJO MED REKORDERSE TUDI KAR ZADEVA PRODAJO V TUJINO, SAJ JE NA PRIMER FILM »KAPETAN LESI« ODKUPILO 62 DRŽAV, »MARS NA DRINO« 58 in »MISS STONE« 20 ITD. NA SLIKI: PRIZOR IZ »BRATA DOKTORJA HOMERJA« (BATA ŽIVOJIN IN LJUBA TADIĆ).

Fata viam invenient

Režiser Dino Radojević je izvedel celjsko predstavo »Kralja Edipa« iz množice vprašanj o antičnem in sodobnem gledališču, a je slednjič — vsaj navidezno — odgovoril s pilatonsko potezo, da je uprizoritev te antične drame predvsem problem igravcev.

Dejansko režiser ni ostal samo pri tem, kajti sicer bi to ne bil režiser, kakršen je Dino Radojević. Mizanscenske rešitve, pozicije in odnosi so dosledni in dognani, četudi z njimi ne odgovori na lastna vprašanja, a zadovoljuje občutek polnosti prostora prizorišča. K takšnemu oblikovanju predstave pripomoreta odločujoče še scenograf Miše Račić in kostumograf Mija Jarčeva.

Vendar je igravcem zares prepuščeno, da iščejo bolj ko ne sami rešitev med psihološkim, akcijskim, besednim in gestnim oblikovanjem vlog.

V najmanj zavirljivem položaju se je znašel zbor, ki ima očitno določene smeri gibanja in svoje oblikovne pozicije, a v posameznih pozah iščejo zborovci bolj ko ne zaman ustrezne gibe, ki naj bi podčrtali govor. Preprosto povedano: ne vedo, kam bi z rokami.

Se najbolj se je znašel vodja zboru Branko Grubar, ki je tudi v izreki povsem primeren. Znansiran izgovor ima še Drago Kastelle, medtem ko je Borut Alujević prešibak, Franci Gabrovšek preveč zagnan, Andreja Nahtigala pa je pustil tokrat njegov govorni organ na cedilu.

Tudi sicer je očitno, da je

ves igravski zbor preobremenjen, kar izkazuje neka splošna »hrupavost«. To sicer samo zase ne bi bilo v tolikšno škodo uprizoritvi, kakor je v škodo celjskega gledališča nasploh.

Sandi Krošl, ki je zaigral Edipa z velikopotezno in bogato paleto gibov in premikov, je bil operhajan za glas, s katerim ni mogel vselej povedati vsega tistega, kar smo poznavavci njegoveta talenta mogli samo slutiti. Mnogim prizorom pa je z oslabelem glasom pričaral vendarle svojevrsten mik. Četudi pretresljivo v svojem sklepem jadikovanju, je to prizor, ki je nekoliko preveč apostrofirani, še posebej zategadelj, ker spominja premočno na »naricanje«.

Edipovo ženo Iokasto je s plemnilo vzvišenostjo odigrala Nada Božičeva, ki je vlogi vdihnila ženskost in materinstvo. Njenega brata Kreono je predstavil Janez Bermež, ki je s to vlogo nanizal nov uspeh k nekaterim odličnim kreacijam v poslednjem obdobju. Jezikovno ubran in s skladnimi gibi je Bermež igravec, ki se uvršča med stebre moškega zboru v SLG Celje.

Marjan Dolinar je z vlogo vidca Teiresias sprva sicer bolj ko ne podoben samemu sebi, a v drugem in sklepem delu svojega nastopa predstavi lik mračnjakškega usodnika. Svojo zrelost in polno veljavo dokaže tudi Pavle Jeršin v vlogi duhovnika, medtem ko je med Jožetom Pristovom, ki igra sla iz Korinta, in Brunom Vodopiv-

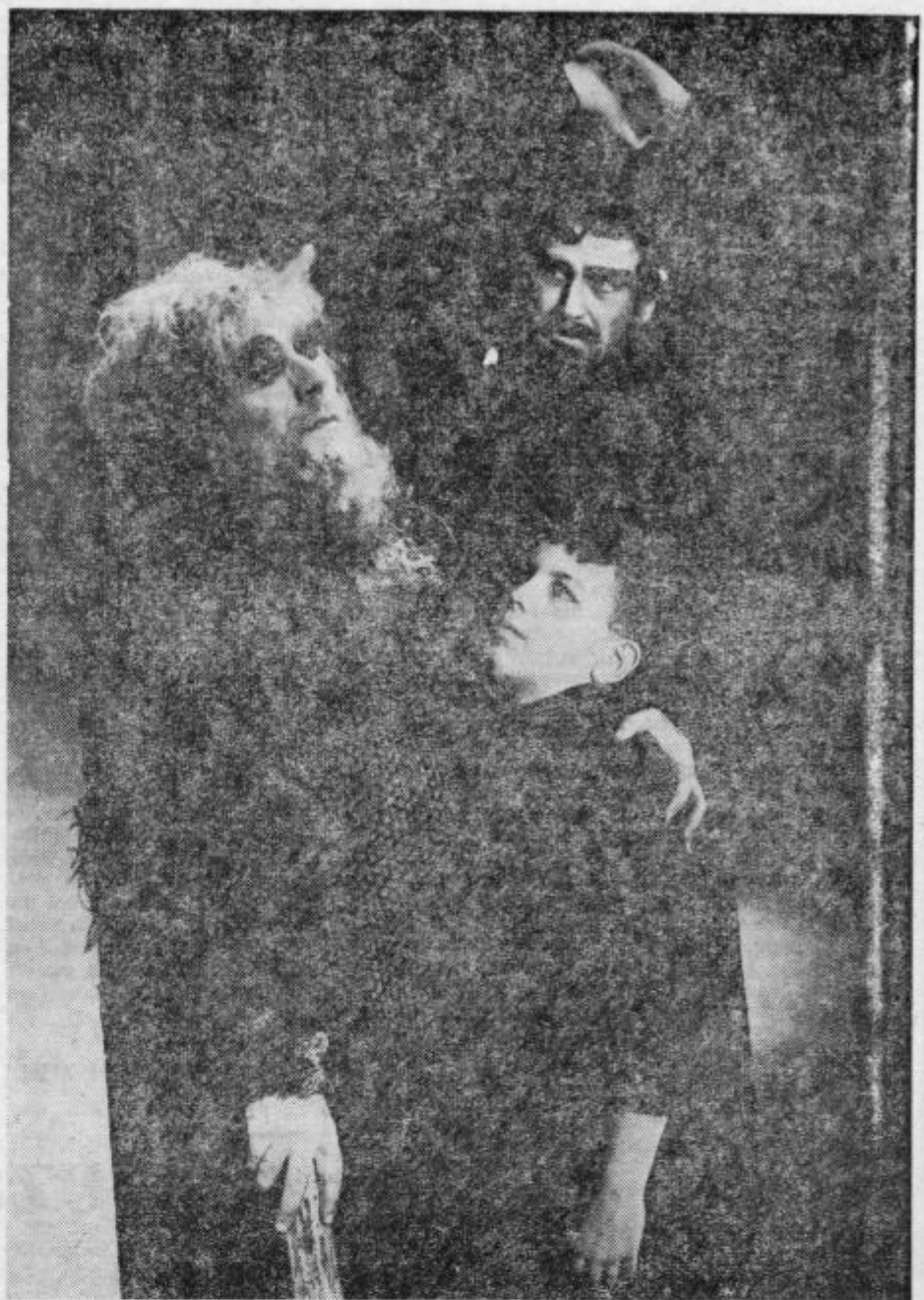
cem, Lajovim pastirjem, spet velik razloček, kajti možate-mu, četudi postarnemu Pristovu, stoji nasproti Vodopivec z mladeniškim glasom v starčevski podobi. Stefan Volf je izoblikoval v vlogi sluge pretresljivo pripoved o tragediji v dvorcu.

Zgradba, rast, zaplet, višek in razplet imajo vselej pravi tempo, četudi izpada nekako iz celote Edipovo »unaciranje« in topotanje zboru, kar bi naj sicer nekako ilustriralo petje in ples v nekdanji antični drami.

Za zaključek morda še misel, ki jo usodovska antična drama zbuja v današnjih glavah. Zares smo — kljub neštetim odkritjem — večidel ljudje še vedno precej naginjeni v pasivno spremljanje usode. To zaznavamo celo v naši samoupravni družbi. Učoda si poišče svojo pot, mi pa jo sprejemamo in vsa naša iniciativa je beg pred odločitvami in odgovornostjo.

Ob tem je morda tudi zgovoren nauk — da o moralnih in etičnih problemih ne razpravljamo — kako bolj pametno je ravnati po trezni presoji in odločati s človeškim razumom, kakor pa če verjamemo grošnjam neke višje sile in pahnemo sami sebe v nesrečo, ko jim želimo ubežati.

Vsekakor je predstava nov uspeh poštvovalnega zboru SLG Celje in ob tej priložnosti ne moremo mimo vpludnega vabila, naj bi si ogledal celjskega Edipa celo sam novi slovenski gledališki usodovec — Stane Sever.

Marjan Dolinar (Teiresias), Sandi Krošl (Edip) in deček v celjskem Kralju Edipu (Foto: V. BERK)

ZA DVAJSETO OBLETNICO

PETA PLOŠČA

Zanimivo, za dvajsetletnico dela bo izšla peta gramofonska plošča znanega celjskega narodno zabavnega ansambla Franca Bergerja.

Dvajset let dela in igranja: koliko spominov se prepleta v tem obdobju, koliko lepih, domačih melodij...

Ce za koga, potem velja prav za kvintet Franca Ber-

v dvajsetletnem delu so nastale v ansamblu mnoge spremembe. Menjali so se ljudje, eni prihajali, drugi odhajali; ostala pa je glasba in ostal je njen vodja. Zdaj je Jožeta Koresa kot pevca zamenjal Stefan Jug, sicer pa je ansambel osvežila tudi desetletna Melita Avsenak iz Senovega. Tudi ona poje, najraje sicer o očku, rada pa je

vall bodo, na turističnih pridelitvah v Celju, pa tudi na nekaterih plesih, razen tega jih čaka daljše in večkratno nastopanje v Avstriji. Tu bodo snemali za dunajsko televizijo pa za graški radio. Lanske koncerte pri pogrnenih mizah v lokalih znanih turističnih krajeh bodo nadaljevali tudi letos. Ob takih priložnostih so znali ustvari-

Od leve proti desni — spredaj: Stefan Jug, Melita Avsenak, Marjan Pirnat, zadaj: Milan Djakušič, Ludvik Leskovšek, Franc Berger in Nandi Reberšak.

gerja, da je ostal zvest domačemu okolju. Savinjska dolina, savinjsko dekle, flosarji in planine so dali vodji ansambla in skladatelju vseh del, ki jih izvajajo, navdih za melodije, ki jih vedno radi poslušamo. V tem obdobju dveh desetletij so obdržali mentaliteto naše narodne glasbe. Od nje se niso oddaljvali, pa čeprav vam zalgrajo tudi druge skladbe. Domači zemlji so ostali zvesti; njej so se posvetili in njo operajo v besedi in melodiji.

tudi v maminem naročju. Kako tudi ne, saj je v njem najbolj varna.

Kvintet je dobil še enega sodelavca. To je Marica Založnik, uslužbenka Narodne banke v Krškem, ki je napisala besedila za skladbe, ki so posnete na četrti in ki bodo na skorajšnji peti plošči. Na poslednji bodo štiri pesmi: »Preko Bohorja, Vrni se očka, V maminem naročju in Najlepše je doma«.

— Letos nas čaka veliko dela in igranja, je pripovedoval Franc Berger. Sodelo-

vali prijetno domače vzdušje, saj so domači glasbi dodali še naše narodne noše in v nošah je bilo tudi strožno osebje. Ko se je enega takih koncertov v Cateških Toplicah udeležila tudi večja skupina švedskih turistov, so bili srečni in zadovoljni vsi. Pa ne samo takrat, tudi sicer vselej in povsod.

Dvajsetletnici in peti plošči tudi naše čestitke z željo, da bi še dolgo igrali in da bi ostali tudi v naprej zvesti domači melodiji.

M BOŽIČ

Za boljše gospodarjenje v kmetijstvu, za vsako vaško gospodarstvo pomeni veliko pridobitev

novi ENOFAZNI MOTOR ELEKTROKOVINE

tip EKSK 112 S 4

za dve konjski moči (1,5 kilovata) in s 1430 vrtljaji v minuti.

Olajšajte si delo! Z enim motorjem lahko poganjate več gospodarskih strojev: mlatilnico, cirkularno žago, slamoreznico, žrmlje, brus, sadni mlin itd.

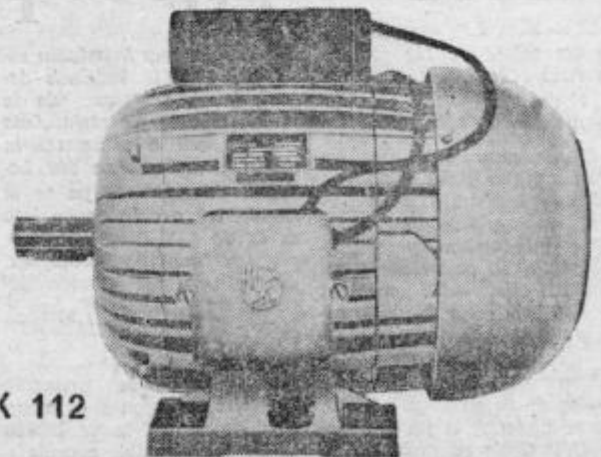
ENOFAZNI MOTOR ELEKTROKOVINE

je zgrajen za potrebe vaških gospodarstev, je enostaven in prenosljiv. Priključite ga na enofazno napeljava za luč, kakor druge gospodinjske aparate. Stroški za pogon elektromotorja so nizki. Poraba elektrike se obračunava po števcu in tarifi za gospodinjstvo.

Zahtevajte ponudbe v najbližji trgovini s tehničkim blagom, pri našem predstavništvu: LJUBLJANA, Titova 28, tel. 315-824

ali v naši tovarni.

ELEKTROKOVINA MARIBOR, Tržaška 109 telefon: 31-120

Tip EKSK 112

ELEKTROKOVINA

ŠTEVILO PREKRŠKOV

NARAŠČA

Sodniki v Celju ne zmorejo vsega dela

Kot vsako leto, tudi lansko označujeta delo sodnikov za prekrške v Celju preobremenjenost in pomanjkanje kadra, saj so letos zopet ugotovili, da jim je ostalo za lansko leto 2.074 zadev. Nepravilnostno je bilo lani rešenih 4.740 zadev, kar pomeni, da je bilo samo v preteklem letu v reševanju 6.814 zadev, med njimi tudi 1.201 zadev nerešenih še iz leta 1966. Povprečna mesečna storilnost enega sodnika za prekrške je bila 158 zadev in 23 pravnih pomoči. Torej, izredno visoka storilnost, kljub tej pa še vedno kopica nerešenih zadev.

Kakšni so bili prekrški?

Zaradi prekrškov zoper javni red in mir je bilo lani kaznovanih 483 polnoletnih oseb in 14 mladoletnikov. Število glede na prejšnja leta ni bistveno upadlo niti poraslo. Naraščanje teh prekrškov je bilo zastavljeno že pred nekaj leti, predvsem z ostrejšim kaznovanjem, ki je bilo lani še bolj poostreno kot zadnja leta. Kraji prekrškov so velikokrat gostinski lokali in ulice, povzročajo pa jih v pretežni meri vrnjene osebe. Zaradi klateštva je bilo kaznovanih 84 oseb. Podatek o kaznovanih klatežih je realen, medtem ko o kršilcih javnega reda in miru ni, saj je teh še precej med nerešenimi zadevami. Še vedno je mnogo prekrškov glede razgrajanja v zasebnih prostorih z motenjem okolice, ki prav tako sodijo v javni red in mir.

Mnogo večje je število kršiteljev v prometu. Lani je bilo pravilnostno kaznovanih 2.920 polnoletnih in 302 mladoletne osebe ter 13 pravnih oseb. Če upoštevamo še nerešene zadeve je število prekrškov v prometu močno poraslo kljub poostrenim kaznovanim ukrepom. Izrečenih je bilo tudi 28 zapornih kazni, varstveni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja pa so sodniki izrekli v 367 primerih in to zaradi vožnje pod vplivom alkohola 328 voznikom in 48 zaradi drugih prekrškov. Zaradi vožnje pod vplivom alkohola je bilo kaznovanih 525 voznikov, kar je za 193 več kot leta 1966. Močno narašča tudi število voznikov brez vozniškega dovoljenja, ki so v veliki večini mopedisti. Lani so obravnavali 333 prometnih nesreč — leto prej samo 200 — ki so nastale zaradi prekrškov.

Tistim, ki jih številke o delu sodnikov za prekrške v Celju presenečajo, smo dožnji pojasnili. V številkah niso zajeti samo občani celjske občine, temveč tudi iz drugih okoliških krajev, občin, mest in iz vse države ter inozemstva. Če bi te številke veljale samo za Celje, bi bili Celjani izredno nedisciplinirani, kljub temu da hkrati ne moremo trditi nasprotno...

Število nerešenih zadev torej narašča. Jezijo se sodniki, zaradi preobilice dela, jezijo se občani, ker bi radi zadeve čimprej uredili. Rešitev je samo ena, in to je v tem, da občinska skupščina v Celju zaposli še enega sodnika za prekrške. Glede na sedanje stanje in stalen porast prekrškov bo to resnično potrebno. ms

Osma seja skupščine

Jutri, v petek, 23. t. m. bo osma redna seja članov obeh zborov celjske občinske skupščine. V središču pozornosti bodo predlogi sveta za družbeni plan in finance ter sveta za urbanizem, gradbene, komunalne in stanovanjske zadeve.

Razpravljali bodo o osnutku odloka o prispevkih in davkih občanov, zatem o odloku o občinskem prometnem davku pa tudi o spremembah in dopolnitvah odloka o komunalnih taksah in o odloku o urbanističnem programu občine Celje, zatem o

spremembah odloka o kanalizaciji ter o spremembah in dopolnitvah odloka o prispevku za uporabo mestnega zemljišča.

V predlogu dnevnega reda za osmo sejo celjske občinske skupščine je tudi razprava o razvojni poti telesne kulture v celjski občini in financiranje te dejavnosti letos.

Med drugimi zadevami bo skupščina sklepala tudi o predlogu sveta za zdravstvo glede spojitve zdravstvenih domov in obratnih ambulant v nov zdravstveni dom Celje.

Obrtni sejem — želja in potreba

Pester delovni načrt Poslovnega združenja za obrt, gostinstvo in komunalno v Celju

Poslovno združenje za obrt, gostinstvo in komunalno v Celju je že zdavnaj opravičilo svoj obstoj. To opravičilo je potrdilo s svojim delom, z obravnavanjem in reševanjem problematike, ki je na tem področju terciarne dejavnosti ni malo, z iskanjem poti za večjo uveljavitev zlasti družbenega sektorja obrti na domačem in tujem trgu in podobno. Tej iniciativi so sledile številne akcije, ki so dobile velik odmev tudi v javnosti. Naj omenimo samo tradicionalne modne revije, na katerih je šlo edinele za seznanjanje širšega kroga potrošnikov in trgovinskih delavcev z izdelki, ki jih obrt lahko daje na trg, zatem kolektivno udeležbo na velesejnih doma in v tujini, organizacijo potniške službe za obrtne izdelke in storitve, prvi in nadvse uspel zbor slovenskih in hrvaških obrtnikov v Dobri, iz katerega se je rodilo tesnejše sodelovanje med slovenskimi in hrvaškimi poslovnimi združenji za obrt itd. Izredno pomembni so tudi stiki, ki jih ima poslovno združenje z občinskimi

skupščinami in obravnava nju in reševanju problemov terciarne dejavnosti tid.

Kot v preteklosti, tako bo podobna aktivnost značilna tudi letos. Zavedati se je namreč treba, da bo nadaljnji proces izvajanja gospodarske reforme in spremenjnanje odnosov pri uvajanju osebnega dela z osebnimi proizvajalnimi zlasti letos zahtevale od gospodarskih organizacij terciarnih dejavnosti največje napore in predvsem prilagajanje nastalemu položaju. Zahteve tržišča po novih obrtnih izdelkih kot tudi zahteve po hitrejših in kvalitetnejših uslugah bodo morale dobiti svoje pravo mesto v poslovni politiki delovnih organizacij. Več kot doslej bo moralo biti napravljenega tudi za poslovno tehnično sodelovanje in za poslovno sodelovanje na vseh področjih. Poslovna uveljavitev članov združenja na domačem in tujem trgu bo osnovni smoter, ki ga bo zasledovalo in podpiralo združenje.

Zato bo poslovno združenje nadaljevalo z organizaci-

jo oziroma kolektivnim nastopom svojih članov na domačih in tujih sejmih in velesejnih, predvsem še na spomladanskem velesejmu v Zagrebu ter na velesejnih v Gradcu, Celovcu in Trstu. Isto velja za sejmje na gospodarskem ravništvu v Ljubljani.

Združenje bo z vso intenzivnostjo nadaljevalo delo za izvedbo obrtnega sejma v Sloveniji s tem, da bi bilo ob zaključku sejma tudi drugo srečanje obrtnikov.

Ze v soboto, 24. februarja bo v prostorih Narodnega doma gostinsko obrtni ples z zelo pestrim sporedom. Gre torej za družabno srečanje obrtnikov in gostincev pa tudi za izmenjavo medsebojne izkušnje delovnih in poslovnih izkušenj.

Druga takšna prireditve bo tretja modna revija, prav tako v Narodnem domu, s posebnim poudarkom na poslovnosti.

V akciji za napredek proizvodnje in poslovanja bo združenje tudi v prihodnje pripravljalo strokovne ek-

skurzije, predvsem še na specializirane obrtne sejmje ter take izlete povezano z razgovori predstavnikov sorodnih združenj in ustanov. V delovnem načrtu je demonstracija orodij, strojev in naprav za potrebe obrti in gostinstva kot tudi demonstracija novitet s področja reprodukcijskega materiala. Poslovno združenje pa bo tudi v prihodnje sodelovalo pri prirejanju manjših lokalnih razstav ter organiziralo strokovne seminarje in tečaje.

Posebno delovno področje se odpira v prizadevanju za odpravo gospodarskih anomalij v obrti in gostinstvu. Tu gre zlasti za sodelovanje z občinskimi skupščinami in z opozarjanjem na nepravilnosti, ki so več kot značilne. Zato bo združenje tudi v prihodnje vztrajalo na izenačevanju določenih družbenih obveznosti med družbenim in zasebnim sektorjem. Razen tega si bodo prizadevali doseči spremembo predpisov o združenju tako, da bi se vanj lahko vključili tudi zasebni obrtniki.

Na pobudo celjskega poslovnega združenja je prišlo tudi do formiranja koordinacijskega odbora med slovenskimi in hrvaškimi poslovnimi združenji za obrt. To telo, ki ima sedež v Celju, bo začelo s polnim delom. V načrtu ima nekaj koristnih akcij, kot intenzivno proučevanje jugoslovanskega trga za potrebe obrti pa tudi analizo poslovanja delovnih organizacij ter spodbujanje k večjim kooperacijskim odnosom.

M. BRECL

— 16

OBČNI ZBOR GASILSKEGA DRUŠTVA LJUBEČNA

Povezani s krajem

Gasilci iz Ljubečne so imeli pred kratkim občni zbor svojega društva, ki je v preteklem letu doseglo svoj največji uspeh. V tekočanju za najbolj delavno društvo, ki ga je organizirala občinska asilska zveza, so namreč med 18 društv v skupini A dosegli prvo mesto.

Njihovo delo je bilo očitno povsod. Nabavili so novo moderno brizgalno, skrbeli so za vzgojo in strokovnost svojih članov, uspešno so se udeleževali društvenih gasilskih tekmovanj, poleg tega pa je to društvo edino na našem področju, ki je podpisalo pogodbo, s katero prevzema skrb za požarno varnost v delovni organizaciji — v opekarni Ljubečna-Bukovčak.

Letos nameravajo lasne uspehe še utrditi. Uredili bi si radi svoj dom, kupili opremo za gozdno gašenje, prikrbneli pa bodo tudi zimske uniforme za svoje člane. Skupaj s krajevno skupnostjo nameravajo s prostovoljnimi delom zgraditi požarno-varnostni vodnjak v Ljubečni. Se-

veda pa bodo nadaljevali tudi preventivno in strokovno delo ter sodelovanje z opekarno. Z elanom, ki ga imajo, bodo to gotovo tudi ures-

ničili, kar je ne samo njihova želja, temveč tudi želja vseh prebivalcev tamkajšnje območja.

MLADINSKO PRESTOPNIŠTVO LANI

Zaskrbljujoči podatki

- 491 tatvin in 152 vlomov
- Povzročena škoda 1.437.951 N din
- Ali smo naredili vse?

Kadar nam nek problem vraste preko glave, začnemo odločno kampanjo proti njemu. Tako je bilo nekdanj tudi z mladinskim prestopništvom, ki so ga nekateri postavljali kot velik problem mlade generacije. Nočemo biti podobni tistim, nočemo reči, da je mladinsko prestopništvo nenadoma postalo problem, rečemo pa lahko, da so podatki, ki jih je zbrala UJV Celje za področje 11 občin širše celjske regije za lansko leto, zaskrbljujoči.

Od 3080 odkritih dejanj v splošnem kriminalu so bili za 867 primerov osumljeni mladoletniki, oziroma otroci.

Ker v splošnem kriminalu ni so odkrili 1710 kaznivih dejanj, lahko sklepamo, da je realna številka še višja. Leta 1964 so bili mladoletniki in otroci osumljeni za 640 kaznivih dejanj, nato pa se je število teh večalo vsako leto za 60 do 100. Delež otrok je pri teh dejanjih precejšen, prevladujejo pa kazniva dejanja mladoletnikov, to je fantov in deklet od 14. do 18. leta starosti.

Lani gre v dveh primerih za najtežje dejanje — uboj, sledi 12 teških in 28 lahkih telesnih poškodb, prizadejanj z nevarnim orožjem, štiri posilstva, 491 tatvin, 152 vlomov, pet ropov, 61 nepravilne uporabe tujih motornih vozil, 38 požarov in 74 ostalih kaznivih dejanj. Z de-

janji so mladoletniki in otroci povzročili čiste materialne škode v višini 1.437.951 N din.

Zanimiva je izobrazba mladoletnikov in otrok. V 35 primerih so bili osumljeni brez izobrazbe, z nepopolno osemletko jih je bilo 620, z dokončno 92, z nižjo strokovno šolo trije in dokončno srednjo šolo dvanajst. Torej predvsem mladi ljudje z nepopolno osemletko.

Število storilcev se razlikuje od števila kaznivih dejanj, ker je večini posameznik zagrešil več dejanj — celo 40, večini pa skupina mladoletnikov eno samo dejanje. Lani je bilo za storjena kazniva dejanja osumljenih 763 otrok in mladoletnikov, leto prej 686, 1965. leta 670 in le-

ta 1964 503. Tudi tu številke naraščajo. V večini primerov so storilci posamezniki, mnogo pa je tudi skupin po dva in tri.

Zanimivi so tudi podatki o socialnem stanju družin. Osumljeni mladoletniki in otroci so v 457 primerih iz družin s slabim socialnim stanjem, 270 srednjim, v 36 primerih pa so živeli v dobro situiranih družinah.

Povratniki — mladoletniki, ki so kljub kazni, oziroma vzgojnim ukrepom zopet zagrešili protipravno dejanje, so posebno poglavje mladinskega prestopništva. Gre za osebe, ki škodljivo vplivajo na okolice, če podvzeti ukrep ni vzgojno deloval. So organizatorji in pobudniki raznih akcij. Od vsega števila osumljenih storilcev je povratnikov 6,7 odstotka. Pri tem se moramo vprašati, koliko in kako zaležejo razni ukrepi proti mladoletnikom, ki jih vrsto let obravnavajo, potem pa se vračajo v enako okolje, v katerem so sto-

pili na pot nepoštenja in nepravilnega ravnanja.

Tudi pobegov in potepanj je precej. Med mladoletniki in otroci so lani zabeležili 356 takšnih primerov. Gre za pobege od doma, iz vzgojnih zavodov in VPD ter poskuse pobega preko državne meje. Občutno je upadlo poskušanje ilegalnega prehajanja v tujino, saj je bilo leta 1964 50 primerov ter 65. leta 88. Lani je skušalo pobegniti na tuje samo 15 mladoletnikov. Iz vzgojnih zavodov in VPD je lani pobegnilo 14 otrok in 209 mladoletnikov, od tega samo iz VPD Radeče 188. Pobegi od doma so v rahlem porastu. Lani je pobegnilo 43 otrok in 74 mladoletnikov. Prav ti pobegi in potepanja pa večkrat vodijo do kaznivih dejanj, kot tatvin in vlomov.

Teško bi bilo razpravljati o mnogoštevnih vzrokih za kazniva dejanja, o vzrokih, ki so mladoletnike pripeljali na krivo pot. Mogoče je bolj

pomembno, če si zastavimo vprašanje ali smo naredili vse, da bi bilo število teh dejanj čimmanjše. Kaj mladenič v družbi, v okolju, ki ga obdaja in v njem živi ni dobil, kaj ga je prizadelo, da je izbral napačno pot? Ali ne dajemo starejši s svojim vedenjem, ravnanjem in govorjenjem večini pobudo mladoletniku, da naredi tisto, česar sicer ne bi storil. Kaj so naredili v družinah za vzgojo svojih otrok? Razpadajoče, prepokane s sovraštvo, neurejene družine ne morejo nuditi potrebne toplote in ljubezni otroku, ne dajejo mu zanesljivosti za njegov korak v življenje. Ni vse šola, kot pravijo nekateri starši; očetje, matere, sestre in bratje so važen činitelj pri oblikovanju osebnosti odrasajočega mladega človeka. Zato je prav, da vsak zase, posebno pa tisti, ki poznajo mladi rod na krivih poteh, premislimo ali smo res naredili vse za njih?

M. SENICAR

'MATJAŽEVA VOJSKA'

- PREBOLD JE SODIL NEKDAJ MED NAJBOLJ AKTIVNE KRAJE V SAVINJSKI DOLINI
- DRUZABNO ŽIVLJENJE JE BILO RAZGIBANO, DELALA PA SO TUDI VSA NAJRAZLIČNEJŠA DRUŠTVA IN ORGANIZACIJE, KI V TEM KRAJU OBSTOJAJO
- DANES VLADA V PREBOLDU MRTVILO, LE REDKE SO ORGANIZACIJE IN DRUŠTVA, KI SE DELAJO IN KATERIH AKTIVNOST JE OBCUTITI
- KAJ STORITI, DA BO DELO ZAZIVELO KOT NEKOC?

Ni še dolgo tega, ko si lahko na vsakem koraku slišal pohvalno besedo o tem, kako v Preboldu aktivno dela to ali ono društvo, oziroma organizacija. Kar vsa društva, skoraj brez vsake izjeme so bila aktivna, imela so odlična in delavoljna vodstva ter aktivno članstvo, ki je z navdušenjem sodelovalo pri najrazličnejših akcijah in prireditvah, ki so jih v Preboldu organizirali.

No danes pa je situacija popolnoma obratna. Vsakdo, ki ga boste pobarali po tem, kaj počno društva in organizacije v tem lepem kraju ob Bolski, bo povedal, da je vsa nekdanja aktivnost zamrla. Nekaj izjem vendarle še obstoja, med te sodijo prav gotovo taborniki, ki jih vodi prizadeveni delavec MARTIN TRPIN, pomaga pa mu njegova žena ANICA. Taborniki se pripravljajo na svojo sezono, ki se bo kmalu pričela. Tu in tam potarnajo zavoljo denarja, ga nekaj izvirajo, potem pa nadaljujejo z uresničevanjem svojega programa. Pri prosvetnem društvu sta aktivna še godba in pevska skupina, medtem ko dramatska sekcija trenutno počiva. Nekaj malega aktivnosti je tudi pri teledruštvu Partizan, vendar še zdaleč ni senca tistemu, kar je nekoč bilo. Pa društvo »Ljudske tehnike«, kaj pa to, boste morda vprašali? Nič, prav nič ni z njim! Nekoč je bilo eno izmed najaktivnejših v tem delu doline, danes pa ne počne ničesar. Društvo je imelo (oprostite, še vedno ima) lep dom, v katerem je trenutno skladišče tekstilne tovarne, ker ga društvo pač nima za kaj rabiti, saj nič ne dela. V Preboldu vedo povedati, da je dejavnost društva prenehala praktično s tistim dnem, ko so bili ukli-

njeni izpiti za voznike amaterje in so bili prenešeni v Celje. Od avtomobilov je menda ostal le še džip, pa še ta je baje bolj slabo vozen.

Pa smo se malo pozanimali za delo družbeno političnih organizacij v trdnem prepričanju, da bo odgovor pozitiven. Misljenja Preboldčanov so bila dokaj enotna — vsi so namreč trdili približno enako, da tudi družbeno politične organizacije v tem kraju več ali manj »spe spanje pravičnega«. Socialistična zveza je precej delala koncem lanskega leta, ko so se na terenu vršile priprave za referendum o samoprispevku. Mladinski klub je praktično samo na papirju, saj mladinci sploh ne delajo. Po zatrevanju domačinov pa tudi z drugimi organizacijami ni dosti boljše. Skratka zatišje več ali manj na celi fronti.

Zakaj, kje so vzroki, kje leži krivda za tako bistveno spremembo? Nekdo je menil, da je osnovni razlog v tem, ker se nikomur več ne ljubi družbenopolitično delati, ker večina misli samo nase in na svoj osebni standard. Preveč je avtomobilov, je pristavil drugi, saj se ljudje takoj, ko opravijo svoje delo, razgube na vse konce in kraje. Težko je danes dobiti človeka, ki bi bil pripravljen žrtvovati svoj prosti čas za tovrstno aktivnost, ko pa vidi druge, kako se peha-jo za sleherni možni dinar; takšno je bilo mnenje tretjega sobesednika. Ne vem, ali pa se je v »fabriki« nekaj spremenilo, ne verjamem, da imajo ljudje kar naenkrat toliko več dela, saj so tudi prej vestno opravljali svoje službo, poleg tega pa aktivno delali na terenu...

Vsa društva in organizacije imajo svoja vodstva, v ka-

tere je vključeno kar lepo število Preboldčanov, žal je to »Matjaževa vojska«, — prizadevanja nekaterih delavoljnih posameznikov pa so očitno premalo, da bi zadeva krenila z mrtve točke. Morda bi na koncu kazalo postaviti samo še eno vprašanje: kje pa so člani ZK, ali ne bi bilo morda koristno, da se komunisti resno pomenijo o tem problemu, da tudi sami zgrabijo za delo, če že drugače ne bo šlo.

BERNI

OGROZENO DELO MLADINE

Občinski komite v Zalcu se poleg mnogih drugih problemov, ki jih sporno obravnava in uspešno rešuje, ubada tudi s problemom, kako zagotoviti denar za nemoteno politično delo z mladino. Dotok sredstev iz članarine je minimalen, proračun ima mnogokrate težave, drugi viri sredstev pa so relativno omejeni. Naj bodo žalski mladinci še tako skromni v denarnih zahtevah, osnovna sredstva za smotrno organizirano politično delo pa bodo le morali dobiti. Mladinski klub iz Zalca se je obrnil s prošnjo na ObSS, ki jo je zavrnil z utemeljitvijo, da bo dodelil določen denar komiteju in to namensko za delo klubov na področju celotne občine.

DVAKRAT OŠKODOVAN

Zanimiv je epilog prometne nesreče, ki se je pred dnevi zgodila na Teharski cesti v Celju. Voznik osebnega avtomobila JOZE SMERDELJ je vozil proti Teharju z majhno hitrostjo, ko sta mu pripeljala nasproti dva voznika osebnih avtomobilov, prvi s kratkimi, drugi pa z dolgimi lučmi. Smrdelja je zaslepilo, da je z avtomobilom zapeljal na levo stran ceste, kjer se je vozilo prevrnilo 6 metrov pod cesto in se dvakrat obrnilo preko strehe ter obstalo na kolesih. Telesnih poškodb ni bilo, materialno škodo na vozilu so ocenili na 1.500 ND.

Voznik je šel na postajo milice prijaviti nesrečo, medtem pa mu je neznan storilec iz odprtega avtomobila ukradel siv moški plašč vreden 200 ND. Tako je bil Smrdelj dvakrat oškodovan po neznanih brezsrčnih storilcih.

NA KRATKO

PRIZADETA SLABŠE STOJEČA PODJETJA

Diferencirana stopnja po kateri bodo delovne organizacije plačevale dopolnilni izredni prispevek, bo v žalski občini prizadela najbolj tiste delovne organizacije, ki že itak slabše stoje. Tam kjer poslujejo na meji rentabilnosti imajo tudi praviloma več bolniških izostankov (eno je pač nujno tudi povezano z drugim) vsled česar bodo morali plačevati tudi višjo prispevno stopnjo. Ze itak relativno slabo stanje, se bo v nekaterih delovnih organizacijah še poslabšalo.

SINDIKALNI SEMINAR

Medobčinski odbor sindikata delavcev v kmetijstvu, ki ima svoj sedež pri občinskem sindikalnem svetu v Zalcu, je organiziral pretekli teden zanimiv seminar za sindikalne aktiviste. Seminar je bil v Laškem, udeležili pa so se sindikalni delavci iz področja kmetijstva. Program je obsegal problematiko gospodarstva na sploh, kmetijstva pa še posebej. Kmetijski problematiki so posvetili vse učne ure enega dne seminarja. Udeleženci so poslušali še predavanja o aktualnih problemih reforme ter nalogah sindikata.

NEZAPOSLENOST NARAŠČA

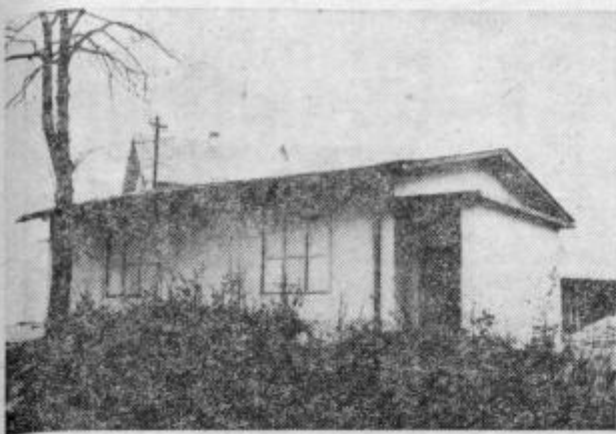
V preteklih letih so imeli na področju občine Zalec običajno okrog dvesto nezaposlenih delavcev. Spremenjeni pogoji gospodarjenja so zaostrili tudi možnosti zaposlovanja, pa se je število nezaposlenih delavcev močno povečalo. Trenutno imajo pripravljenih pri zaposlovanju kar 348 nezaposlenih delavcev, kar pa znaša precejšnje povečanje v primerjavi s prejšnjimi leti. O teh problemih bodo v prihodnjih dneh razpravljali na občinskem sindikalnem svetu, kjer bodo sprejeli tudi ustrezne zaključke. Trenutne možnosti za zaposlovanje so majhne, ker imajo v tovarnah v tej občini že itak preveč delovne sile.

UREJENO POKOPALIŠČE

V Preboldu so pred nadavnim lepo uredili pokopališče, ki je bilo skrajno zanemarjeno. Za ureditev pokopališča je prispevala krajevna skupnost dva milijona starih dinarjev. Poleg pokopališča so uredili tudi kartoteko grobov, saj se pred ureditvijo za nekatere grobove sploh ni dalo ugotoviti čigavi so. Največ zasluga za ureditev pokopališča imata Franc Matko, tajnik krajevne skupnosti in Torno Potočnik uslužbenec v tekstilni tovarni Prebold. Oba sta žrtvovala ogromno svojih prostih ur, da se je pokopališče uredilo.

POSEBNA KOMISIJA

Pri občinskem sindikalnem svetu v Zalcu bodo imenovali posebno komisijo, ki bo pomagala delovnim organizacijam, da bodo lažje izdelale pravilnike o obveznem sprejemanju pripadnikov v delovno organizacijo. Kakor je znano je ustrezni zvezni zakon že sprejet, sedaj čakajo samo še na stališča republiškega sekretariata za delo. Glede števila pripadnikov, ki naj bi jih sprejela neka delovna organizacija obstajajo dve varianti. Po prvi naj bi bilo število vseh zaposlenih kot osnovno izhodišče, po drugi varianti pa število zaposlenih strokovnjakov. Na občinskem sindikalnem svetu nagibajo k drugi varianti, ker ima določene prednosti.

Dom Ljudske tehnike v Preboldu je prav gotovo med najlepšimi tovrstnimi domovi v celem nekdanjem okraju, čeprav jih je pravzaprav zelo malo. Kakšna škoda, da je v njem skladišče, ker društvo, žal prav nič ne dela. (Foto: B. S.)

Kakor komu odgovarja

Pretekli teden je bila seja skupščine komunalne skupnosti socialnega zavarovanja v Celju. V to skupnost so, kakor je znano, vključeni tudi zavarovalci s področja občine Zalec, ki jih v skupščini zastopajo njihovi predstavniki. Skupščina je razpravljala in sklepala o izredno pomembnih vprašanjih, med katerimi je potrebno posebej omeniti vprašanja pokrivanja izgub iz lanskega leta, oziroma sprejema izrednega dopolnilnega prispevka.

V načelu v žalski občini ne nasprotujejo predpisu prispevka, ker imajo pred očmi pač dejstvo, da bo v lanskem letu nastalo izgubo nujno potrebno pokriti. Moti jih nekaj drugega. Vsi člani skupščine so dobili komaj dva dni pred sejo skupščine pismo, v katerem jih Komunalni zavod za socialno zavarovanje še posebej naproša, da naj se pred skupščino temeljito posvetujejo z zavarovalci v delovnih organizacijah, da bodo lahko pred skupščino resnično govorili v imenu tistih, ki so jih izvolili. Namen v osnovi prav gotovo ni slab, slabo je samo to, da v enem dnevu ni mogoče obiskati po osem ali več podjetij, kolikor jih pokrivajo posamezni člani.

V statutih je sicer jasno zapisano, da se člani skupščine o vseh pomembnih vprašanjih morajo posvetovati z zavarovalci, vprašanje je le, če jim je to tudi omogočeno. Pa ni čudno, če se nekateri potem sprašujejo in pravijo, kadar komu odgovarja, imamo široko javno razpravo, kadar pa ne, je pač nimamo...

b

Razgovor s Feliksom Reberškom:

Delamo, kolikor moremo

— Na področju vaše krajevne skupnosti ste v lanskem letu izvedli nekaj pomembnih akcij. Katera je bila po vašem mnenju najvažnejša.

F. REBERSEK: Najpomembnejša akcija, ki smo jo izvedli v lanskem letu je prav gotovo asfaltiranje nekaterih cest na našem področju. Na zborih volivcev smo sprejeli sklep o krajevnem samoprispevku in tako zbrali dobršen del potrebnih sredstev. Za pomoč je prišlo tudi tekstilna tovar-

urediti cesto v Latkovo vas, od centra do Zg. Prebolda, nadalje cesto Dolenja vas — Kapla vas do Sentruperta, ostali pa so seveda še mnogi načrti.

— In kakšne so bile težave pri izvajanju vašega lanskega letnega programa?

F. REBERSEK: Posebnih težav nismo imeli. Omenil bi pa kljub temu nekaj o čemer pravzaprav ni prijetno govoriti. Javna tajna v Preboldu je, da so krajevni samoprispevek plačali vsi delavci, uslužbeneci ter večina kmetov in samo dva obrtnika. Mnogi izmed najpremožnejših kmetov, ki bi lahko prispevali, niso dali niti dinarja, čeprav imajo tudi oni koristi od urejenih cest. V Kapli vasi so plačevali samoprispevek vsi, razen treh največjih kmetov. Med vsemi privatnimi gostilničarji, ki imajo nečimvoma največ koristi od urejenih cest, je samoprispevek plačala samo ena gostilna. Takšen odnos kritizirajo in obsojajo vsi Preboldčani. Za lanske rekonstrukcije dolgujemo ravno toliko, kolikor bi skupno plačali tisti, ki so se suprili.

— Kakšni so načrti krajevnih skupnosti v tekočem letu?

F. REBERSEK: Načrtov ni malo. Sprejeli smo program dela, ki predvideva asfaltiranje ceste do Dolenje vasi, nadalje ureditev ce-

ste na pokopališče, obnovitev zadržnega doma in ureditev javne razsvetljave v tistih predelih, kjer le-ta še ni urejena. Za vsa ta dela bi potrebovali približno šest milijonov starih din, ki pa jih trenutno še nimamo. Ker so nam delovne organizacije do-

slej še vedno stale ob strani, upam, da nas tudi tokrat ne bodo pustile same. Če bomo enotni v bodoče, sem prepričan, da bomo lahko v našem kraju še marsikaj uredili, samo če bomo nekoliko več aktivnosti vnesli tudi na nekatera druga področja. — s

NEDVOMNO NAJLEPŠA GOSTILNA V PREBOLDU. NJENA LASTNICA KARLA CMAK, KI JE EDINA PLAČALA SAMOPRISPEVEK, NAM JE NEKOLIKO NERADA POVEDELA: »VSI BI MORALI DATI, KAJTI NOBENEGA DINARJA NAM NE SME BITI ŽAL, KADAR GRE ZA UREDITEV DOMACEGA KRAJA. TUDI ZA CESTO V MATKE SMO OBLJUBILI, DA BOMO POMAGALI.« (Foto: Strmčnik)

FELIKS REBERSEK

na, pa tudi naše podjetje. Obrtnik je prispevalo nekaj. Pomemben delež je primaknil kombinat, pomagalo pa je tudi Cestno podjetje iz Celja. Lani nam je uspelo

**PRIREDITVE
»EVROPA PLEŠE«
LETOS NE BO**

Velike plesne prireditve pod naslovom »Evropa pleše«, ki so jo v Velenju doslej že štirikrat zapored organizirali na kotlarskem stadionu letos ne bo, pač pa bo v naslednjem letu. Organizatorji v Velenju so se za ta korak odločili predvsem zato, ker bo letos v Ljubljani evropsko prvenstvo v plesih in dve tovrstni prireditvi hkrati ne bi »vlekla«. Nekoliko pa je po sredi tudi stiska za denar. Za tako prireditve je potrebno imeti na kupčku vsaj 4 milijone S din.

**ZLATA URA ZA MISS
PUSTOVANJA**

Na zaključni maskaradi 27. februarja, ki bo v hotelu »Paka«, bodo izbrali Miss pustovanja. Le-ta bo prejela za nagrado zlato zapestno uro švicarske znamke Darwil.

**SLABA CESTA
PROTI VELENJU**

Odjuga in težak tovarni promet sta tudi na cesti Arja vas — Velenje napravila svoje razdejanje. Na več mestih je cesta praktično brez asfalta, polna jam in vzbočin. Kako nevarno je voziti po taki cesti, je pokazala tudi nesreča minuli četrtek na ostrem ovinku blizu Velenja. Oba voznika — šofer tovornjaka s prikolico Milan Ferik, kot tudi mopedist Ivan Videnski, doma iz Velenja — sta se ogibala razdrtega dela cestišča vsak na svoji strani. Zaradi tega je prišlo do usodnega trčenja. Prikolico je namreč zaradi zaviranja pred razdrtinami zaneslo v levo, tako da je levo kolo prikolice zadelo v srednje kolo mopeda in v mopedista Videnski, ki je bil zaradi silovitega trčenja na kraju nesreče mrtev.

Če bi bila posamezna mesta razdejana označena s opozorilnimi znaki, kar še zlasti velja za ovinke, najbrž ne bi bila vožnja v teh tednih tako nevarna, za koga pa celo usodna. Prav za nedavno smrtno nesrečo mopedista Ivana Videnski je preiskovalni sodnik Okrožnega sodišča v Celju Miloš Blagotinšek povedal, da je k nesreči delno prispevalo tudi slabo stanje ceste na nepreglednem ovinku.

**SPREMEMBA
V ZAZIDAVI
NOVE SOSESKE
VELENJE — SELO**

Svet za urbanizem in komunale zadeve je v četrtek obravnaval osnutek spremembe zazidalnega načrta za stanovanjsko sosese Velenje — Selo, ki leži levo ob cesti proti Slovenj Gradcu. Po novem načrtu so tod namesto blokov, ki jih je stari načrt predvideval pravokotno na obstoječo cesto, predvidene vrstne zgradbe, namesto vrstnih zgradb v južnem delu sosese in dvojčkov pa družinske hiše. Projektivni biro je mimo te variante izdelal še drugo. Slednja predvideva namesto vrstnih zgradb 5 dvojčkov, vtem ko so ob cesti predvideni na isti lokaciji. Šola in vzgojno varstvena ustanova sta predvideni na isti lokaciji, vendar v nekoliko zmanjšani obliki glede na to, da bo sosenska spritno spremenjena zazidava imela nekoliko manjše število prebivalcev. O spremembi v zazidavi sosese Velenje — Selo bo še javna razprava.

1800 jih išče dela

Problematika, s katero se srečuje Zavod za zaposlovanje, kot regionalna institucija za območje občin Dravograd, Mozirje, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem, Slovenj Gradec in Velenje s sedežem v Velenju, ni nič bistveno drugačna kot v drugih področjih. Število nezaposlenih se namreč tudi tu naglo dviga, vtem ko so na drugi strani možnosti za zaposlitev teh ljudi zelo minimalne ali celo nikakršne. Izpraznjenih oz. novih delovnih mest je zelo malo. V minulem letu je na primer zavod nudil določeno število zaposlitev v zasebnem sektorju in jo znaki določene zasičenosti tudi s šolanimi kadri nekaterih strok. Zaposlitev na primer išče 25 ekonomskih tehnikov in tem se bo jeseni priključilo še 48, ki končajo s pošiljanjem na delo v inozemstvo. Tu naj omenimo, da gre zlasti za individualno zaposlovanje. Takih, ki so dobili delo zunaj, a so bili prijavljeni na zavodu za zaposlovanje, je bilo v vseh šestih občinah 520 — za 21 odstotkov manj kot v letu 1966., ko je bilo prek meje še laže za delovna mesta.

Govoriti o zaposlovanju in težavah okrog tega ne gre brez podpore števil. Na območju velenjskega zavoda je bilo konec januarja prijavljenih 1800 ljudi, ki iščejo zaposlitve. To število je poraslo in znaša že 5,7 odstotka glede na število skupno zaposlenih v omenjenih občinah. Najvišji je prav gotovo odstotek nezaposlenih v občini Mozirje, kjer znaša 10,3 odstotke.

V velenjski občini je najteže z zaposlitvijo žensk. Od skupno 665 prijavljenih konec januarja letos je 472 žensk. Polovica je starih do 25 let, 217 je samskih, ki v večini primerov iščejo prvič zaposlitev. Po usposobljenosti je stanje naslednje: 338 je nekvalificiranih in polkvalificiranih, tovanja je skoraj podobna; nekvalificirani in polkvalificirani 18 je kvalificiranih in visokokvalificiranih, 16 z nižjo šolo, 19 jih ima srednjo šolo, vtem ko so 4 prijavljeni z višjo ali visoko šolo. Slika za celotno območje zavodovega delanja so daleč v večini.

Na celotnem območju zavoda za zaposlovanje se kaže solanje letos, nadalje je brez zaposlitve 10 kmetijskih tehnikov, pa čeprav je celotno območje še kar bogato s kmetijskimi površinami, na seznamu tistih, ki iščejo zaposlitev pa je tudi nekaj absolventov gimnazije, 34 absolventk dvetletne ali triletno administrativne šole, 46 krojačev in šivilj ter 31 trgovskih pomočnikov.

Po mnenju sodelavke zavoda diplomirane ekonomistke Stefke Kordeš bo v bodoče še večji problem z nekvalificirano delovno silo, katere gospodarstvo vedno manj potrebuje. Vsako leto se tem priključi nekaj sto novih, ki so končali osnovnošolsko obveznost, pa se niso mogli nikakor vključiti v poklic ali srednjo šolo. Od skupno 2398 učencev jih je v minulem šolskem letu po izstopu iz osnovne šole ostalo doma 740. Več kot polovica od teh nima dokončane osnovne šole. Zanimiv je tudi podatek, da se je za kmetovanje odločilo le 140 otrok, torej samo neznamen del.

V zvezi z zaposlovanjem vedo poučeni tudi povedati, da je težko dobiti popolno sliko o brezposelnosti. Ocenjujejo, da se prijavi le dve tretjini ljudi, ki iščejo zaposlitev prek pristojnega zavoda za zaposlovanje, drugi pa si iščejo zaposlitve direktno v delovnih organizacijah bodisi na območju, kjer živijo, ali pa v drugih središčih.

Sklenili so, da tokrat bo — velenjski karneval namreč. Vse priprave so v polnem teku in sodijo, da po obsegu ne bo nič manjši kot pred leti. Karnevalski program se bo začel na pustni torek ob 15. uri v starem Velenju, kjer je tudi zbirališče mask in karnevalskih objektov. Od tod bo karnevalska povorka krenila do tržnice (postanek) in potlej naprej po velenjskih ulicah do hotela »Paka«. Pričujejoč posnetek je z enega uspešnih pustnih karnevalov v Velenju.

Ureditev Hude luknje

Predsednik medobčinskega iniciativnega odbora je Hinko Dermol

Turistični delavci velenjske in slovenjegraške občine so si že nekajkrat doslej prizadevali spraviti problem Hude luknje — atraktivne podzemne jame na sredi poti med Velenjem in Slovenj Gradcem — z mrtev točke. V tistih letih, ko cesta med obema centroma še ni bila asfaltirana, je bilo nekako še razumeti določeno nenaklonjenost za kakršna koli vlaganja za ureditev Hude luknje, ker bi bila takrat dostopna omejenemu številu obiskovalcev. Torej, takrat so bile silnice usmerjene predvsem v cesto in tako je bilo tudi prav.

Mimo Hude luknje pa danes drži lepa asfaltna cesta, po kateri v sezoni dobesedno teče rečica turistov. Večina, velika večina se tu ne ustavi, a zakaj bi se tudi ustavljali. V jamo ni moč, ker ni urejena in oskrbovana. Zato je tudi ni v turističnih prospektih. Očitno pa dolgo ne bo več tako.

V zvezi z ureditvijo Hude

luknje, ki je na ozemlju slovenjegraške občine, so se stali oba predsednika občinskih skupščin Slovenj Gradec in Velenje ter predsednik Turističnih društev iz obeh občin. Na slednjem sestanku so imenovali iniciativni odbor petih članov. Naslednji korak je bil nedavni sestanek iniciativnega odbora, ki so ga zaradi obsega dela in zahtevnosti posameznih delovnih področij dopolnili še s 3 člani, tako da šteje sedaj 8 članov. Za predsednika odbora je bil izbran tov. HINKO DERMOL iz Velenja.

Odbor za ureditev Hude luknje je tudi že sestavil delovni načrt, ki med drugim postavlja kot prvo nalogo izdelavo študije o ureditvi jame. To nalogo je prevzel Vid Gregorač, član jamarskega kluba iz Ljubljane. Ker pa je TD Slovenj Gradec že svoječasno naročilo izdelavo študije o Hudi luknji, naj bi se odbor oskrbel tudi s to študijo. Za začetek so se prav tako dogovorili o zne-

skih za sofinanciranje nekaterih del. Obe društvi naj bi prispevali letos po pol milijona starih dinarjev, občini pa po 200.000 S din. Ni izključeno, da ne bi v te namene dobili tudi turistični kredit. Z ureditvenimi deli naj bi kar se da pohiteli, tako da bi bila Huda luknja vsaj delno dostopna že v tej turistični sezoni. Velenjčani so jo na primer že uvrstili v svoj najnovejši barvni prospekt, ki bo izšel konec marca letos v nakladi 100.000 izvodov. Letos bodo založili tudi prvo razglednico Hude luknje, pozneje pa pride na vrsto še samostojen barvni prospekt z vsemi opisi te edinstvene podzemne jame na Stajerskem. Pobudniki aktiviranja turistično mikavne točke računajo pri svojem delu tudi na pomoč delovnih organizacij v obeh občinah, kjer so kolektivni že doslej pri podobnih akcijah pokazali vso razumevanje za sodelovanje.

**MLADI STEKLARJI
SE OGLAŠAJO IZ JLA**

Uredniški odbor tovarniškega glasila »Steklar« Steklarne Hrastnik prav rad in z zadovoljstvom objavlja pisma svojih članov, ki so na odsluženju kadrovskega roka v JLA. Ob tej priložnosti naj omenimo, da uredništvo časnika pošilja glasilo vsem tistim, ki zanj prosijo. Na ta način se mladi steklarji mesec za mesec seznanjajo s problematiko podjetja in ohranjajo neposredne vezi s svojo delovno organizacijo. Zanimivo je naposled tudi to, da je uredniški odbor ob novem letu poslal pismene čestitke z dobrimi željami številnim vojskom-članom kolektiva Steklarne. Sicer pa mladi Hrastničani pridno pišejo svojim prijateljem in znancem v podjetju, opisujejo svoje življenje v JLA in čakajo dneva, ko se bodo spet vključili v delovno okolje podjetja. Vsi namreč upajo, da jih bodo v podjetju ponovno sprejeli v delovno razmerje.

**BOGATA
ZALOŽENOST**

Trgovsko podjetje »Prvi junij« Trbovlje je te dni bogato založilo oddelke »Manufaktura« v blagovnici s tekstilnim blagom. V oddelku »Pletenine« pa nudi bogato izbiro sracij, moških in ženskih jopic ter puloverjev po ugodnih cenah.

V PAKI SPET KORAK NAPREJ

Pred sedmimi leti zgrajen hotel »Paka« v Velenju, ki je takrat veljal za najmodernejši in enega redkih novih hotelov v Sloveniji, se bo prihodnje dni za dva meseca odvil v zidarske odre. Tokrat gre za rekonstrukcijo celotnega pritličja, kar bo veljalo gostinsko podjetje »Paka« vsoto 36 milijonov S din.

Del pokopališča v Soštanju, o katerega usodi je v določenih krogih občanov velenjske občine toliko govorenja, kar je povzročilo veliko hude krvi. V ozadju termoelektrarna Soštanj.

Za slednji korak so se pripravljali že v minulem letu, zakaj obstoječa razporeditev prostorov, četudi je na zunaj delovala »nobela«, funkcionalno ni več ustrezala obsegu poslovanja in namembnosti tega osrednjega gostinskega objekta v Velenju. S slednjo adaptacijo bo hotel usposobljen za večji promet, razen tega pa bo sodobnejša ureditev in namembnost po-

sameznih prostorov zadostila tudi kriterijem pravilnika o kategorizaciji nastanitvenih gostinskih objektov, ki je bil sprejet v preteklem letu. Po adaptaciji bo namreč hotel »Paka« ustrezal normativom hotela »B« kategorije. Po rekonstrukciji pritličja bo na desni strani sodobno urejen aperitiv-bar, nova recepcija, klubska soba bo ostala na sedanjem mestu, barski prostor na levi pa bo preurejen in opremljen v prvi bar in pred zaključkom rekonstrukcije bo urejena tudi restavracija. Zaradi rekonstrukcijskih del bo 2 meseca bar v Velenju zaprt, namesto tega pa bo v restavraciji, ki ima na sredo poseben vhod, vseeno poskrbljeno za razvedrilo. Tu bodo namreč ob večerih nastopili znani pevec zabavnih melodij in sicer Ana Štefok, Višnja Korber, Zvonko Špilid, Ivica Serfezi in Toni Kljakovič. Vsak od naštetih pevcov bo nastopal v Velenju po 10 dni skupaj.

Gostje se bodo torej z letošnjo maskarado, ki bo v »Paki« 24. 25. in 27. februarja, poslovili od hotela, kakršnega so bili vajeni doslej in je po mnenju gostincev postal zastarel. Obetajo, da bo v preurejenem hotelu še prijetnejše.

Obetajo, da bo v preurejenem hotelu še prijetnejše. K.

...Kmet pravico terja ali...

Kmeta Alojza WEISSA iz Spodnjih Kraš pri Smartnem ob Dreči poznajo vsi v daljni in bližnji okolici. Poznajo ga zaradi njegovih težav, ki jih ima z vodo, nekaj pa tudi zaradi njegovega nerganja nad svojimi sosedi. Bodi že tako ali drugače, mož s svojo družino ima z vodo resnične težave, ki mu ne povzročajo samo sivih las, temveč tudi precejšnjo škodo.

Njegova kmetija, oziroma stanovanjska hiša z gospodarskimi poslopji stoji v neposredni bližini Dreče, ki v jesenskih in spomladanskih dneh kaj rada poplavlja. Na ledinah za njegovo domačijo se ob hitrem taljenju snega, ali pa ob hudem deževju nabere veliko vode, ki postopoma pritiska mimo njegove hiše do poteka Dreče. Včasih je ta voda normalno odtekala preko ozke vaške ceste v rečno korito. Ker je bila cesta pogosto poplavljena so jo vaščani ravno na tem odseku znatno povišali, kar pa ovira normalen odtok vode po nagibu terena k izlivu v Drečo. Voda vdira v vsa gospodarska poslopja in v stanovanjsko hišo. V spalnici ima nov pod, ki pa je ves zveržen in dvignjen — škoda, ki se dela je res velika.

Ko so novembra leta 1964 nasuli cesto, ki teče tik ob zidu njegovega hleva se je gospodar pritožil na občino. Teren si je ogledala posebna komisija, v kateri je bil tudi izvedenec Vodne skupnosti iz Celja. Komisija je v svojem zapisniku ugotovila kvaren vpliv dvignjene ceste in predlagala, da se zgradi propust profila 60 cm. V zapisniku je posebej poudarjeno, da se cesta v nobenem primeru ne sme več poviševati, razen s posipanjem z drobnim pe-

skom do višine 5 cm. Podano je bilo priporočilo, da naj se propust zgradi takoj, najkasneje pa do februarja 1965. Zadolžen za rešitvijo je zapisnik podpisal tudi gospodar WEISS.

Kmet je čakal, kdaj bodo zgradili propust, dočkal pa ni. Nasprotno, marca meseca so vaščani ponovno nasuli cesto v višini dodatnega pol metra. Mož se je pritožil na krajevno skupnost, katere svet je zadevo obravnaval in sklenil, da se pri Kmetijski zadrugi naroči 40 m betonskih cevi, da naj WEISS izkoplje jarke na svoje stroške in tako naj se zadeva uredi v korist vaščanom in zadovoljstvo rizadetega gospodarja.

Pa se je v zadevo vmešal tretji sosed in napravil pritožbo. Pri WEISSU se je oglašil predstavnik občinske uprave skupaj z nekim inšpektorjem, ki je potrdil, da bo voda odtekala boljše po tisti varianti, ki jo je zagovarjal kmet, kakor pa po oni, ki jo je predlagala Vodna skupnost. V drugem primeru bi bile iztočne cevi obrnjene proti toku reke Dreče! Priporočeno je bilo kmetu naj s kopanjem preneha, dokler ne pridejo zadeve pogledati za to kvalificirani in poklicani. In so prišli. Nova komisija si je teren ogledala 7. septembra in vztrajala pri odločitvi, da morajo biti cevi obrnjene proti toku. Istočasno so bili anulirani vsi sklepi sveta krajevne skupnosti, zadeva pa je običajna...

Ko sta prišla dva delavca, da bi delala na položitvi cevi po varianti komisije, kmet tega ni dovolil. Na ponovno uregenco pri občini je dobil odgovor, ki ga res ni mogel razveseliti, saj mu v zadnjem odstavku čisto brez potrebe pretiže z razlastitvijo zemljišča po katerem teče cesta. Možakar ne nasprotuje cesti, niti njeni rekonstrukciji, le voda mu nagaja in proti njej se bori. Nobena razlastitev ni potrebna, verjetno pa je že čas, da se zadeva nekako uredi. Ali naj se pusti kmetu, da realizira variante v katero je že financirala krajevna skupnost, ali pa naj se proti njegovi volji izvede varianta, ki

Jo predlagajo hidrotehnični strokovnjaki.

Ni naš namen, da bi se spuščal v to, kdo ima prav in kdo ne, želeli smo primer samo registrirati, mislimo pa, da bi morda dolgoletne izkušnje, ki jih gospodar ima pri opazovanju gibanja vode na svojem posestvu, le kazalo nekoliko upoštevati. Mogoče, na hidrotehniko se res ne spoznamo, ima morda tudi v tem primeru izkušnja kmeta večjo vrednost, kot predlog strokovnjakov, še posebej, če upoštevamo primer, ki se je pripetil pred letom v Lučah, ko so domačini nasprotovali postavitvi jezcu na Lučnici, češ, da je to hudournava voda, ki bo ob prvem večjem vodostaju zasula strugo nad jezom (tam naj bi bilo kopalnišče), strokovnjaki pa so trdili, da je ne bo. Zgradili so sorazmerno drag jez, ki še danes spominja mimooidoče, da se je tu nekdo zmotil...

J. LUKAČ

Veliko še stoji pred nami

Tokrat smo v mozirski občini obiskali Rečico ob Savinji, da bi malo potzvedeli kaj in kako dela v tem kraju njihova krajevna skupnost. Pogovarjali smo se z JOZETOM LUKAČEM, predsednikom krajevne skupnosti in FRANCEM NADVEŽNIKOM, vršilec dolžnosti tajnika.

JOZE LUKAČ: Obseg del, ki smo jih opravili v okviru krajevne skupnosti v preteklih letih v nobenem primeru ni majhen. Marsikaj smo ob podpori občanov predlagali v našem kraju in zaselkih

Predsednik krajevne skupnosti Rečica ob Savinji, tov. JOZE LUKAČ

okoli njega. Ze pred leti smo asfaltirali cesto do RANEKA, pri čemer je poleg prispevkov občanov, krepko sodelovala tudi občina. Veliko imamo pri nas opraviti tudi z potoki in Savinjo. Popravili smo nekaj brvi, zaščitili polja pred poplavlami in izvršili razna dela ob sami Savinji. Krajevna skupnost je v okviru svojih možnosti pomagala tudi tukajšnjim društvom, tesno pa je sodelovala z vsemi družbeno političnimi organizacijami.

FRANC NADVEŽNIK: Program? Program za tekoče leto, ki smo ga sprejeli na zboru volilcev je dokaj obsežen, vsebuje pa vsa tista opravila, ki jih je krajevna skupnost več ali manj izvrševala že v preteklosti. Med drugim bomo zgradili nov most v Rečici pri Oplotnerju, pri Trnovski brvi pa so potrebni novi podporniki. Tu di z vodo se bomo še precej ukvarjali, saj je predvidena gradnja dveh obrambnih zidov in sicer pri Tišlerju v Rečici in v Zavdamih. V letošnjem letu nameravamo zgraditi tudi drenažo na severni strani pokopališča. Pri brveh preko Savinje pa bo potrebno postaviti javne svetilke, da ne pride do kakšne nepotrebne nesreče. V blagajni krajevne skupnosti ima-

mo trenutno nekaj več kot 9 milijonov starih din, ki jih bomo morali prav skrbno obrabati, če bomo hoteli realizirati vse, kar smo si v programu zastavili...

Povprašali smo ju še po tem, kaj je po njunem mi-

Vršilec dolžnosti tajnika krajevne skupnosti tovariš FRANC NADVEŽNIK

šljenju na Rečici trenutno največji problem, pa sta skoraj oba istočasno povedala: pošta in nova trgovina. Pa še bi se kaj našlo, adaptacija šole prav gotovo ne spada med majhne probleme, ureditev prosvetnega doma pa prav tako ne.

Akcijski program aktivistov

Komite revirske konference ZKS je na zadnji seji sprejel tudi kratkoročni akcijski program aktivnosti. Tako bo komite na XI. seji med drugim obravnaval predlog za oblikovanje enotne organizacije ZK v okviru »Zasavskega premogovništva«. Na XII. seji bodo obravnavali

oceno ekonomskih rezultatov poslovanja delovnih organizacij in gibanja splošne potrošnje v letu 1967 ter naloge v zvezi s pogoji gospodarjenja v letu 1968, in to s posebnim ozirom na obremenjenost gospodarstva ter gibanja splošne družbene potrošnje na revirskem področju.

76 davčnih prijav

V mozirski občini je v mesecu januarju prijavilo dohodek preko dveh milijonov starih dinarjev 76 občanov. Od skupnega števila vseh, ki so morali prijaviti višje dohodke, jih odpade na privatne obrtnike kar 43, vsi ostali pa so uslužbenci. Najvišji dohodek, ki je bil prijavljen znaša 5 milijonov S din. Go-

stilničarji so povprečno prijavili od 2 do 2,5 milijona dohodka. Najvišji prijavljeni dohodek je s področja kovinarske stroke, medtem ko sta s področja lesne stroke prijavila dohodek preko dveh milijonov samo dva obrtnika in sicer prvi 400.000 in drugi 450.000 S din.

NA KRATKO

USPESNO DELO

Poravnalni svet v Rečici ob Savinji, ki je v zadnjem mandatkem obdobju deloval pod predsedstvom JOZETA HRIBERNIKA, je na nedavnem zboru volilcev položil obračun svojega zelo uspešnega dela. Člani sveta so obravnavali skupno 107 spornih zadev, od katerih jim jih je uspelo ugodno rešiti kar 77. Od preostalih zadev, kjer ni bilo mogoče doseči poravnave, so bili le izjemni primeri, da so stranke nadaljevale spor pred sodiščem. Rečičani, zadovoljni z delom svojega poravnalnega sveta, so na zboru volilcev izvolili nov organ, v katerem pa so od šestih poprejšnjih članov zamenjali samo enega.

NEZADOVOLJNI S POŠTO

Na zadnjem zboru volilcev so občani Rečice izrekli tudi nekaj pikrih ugotovitev na račun poslovanja tamkajšnje pošte. Stvar je namreč v tem, da je PTT iz Celja zmanjšal obseg poslovanja pošte na Rečici, predvsem vsled tega, ker posluje pošta s polnim delovnim časom v komaj nekaj kilometrih oddaljenih NAZARJH. Tako je pošta odprta po novem na REČICI samo 4 ure. Občani se pritožujejo nad neredno dostavo pošte, mnogi pa so odpovali dnevno časopisje, ker so le-tega včasih dobivali tudi s tridnevno zamudo. Rečičani se boje, da pomeni sedanji ukrep samo predkorak k ukinitvi pošte v njihovem kraju. Ravnanje PTT podjetja je verjetno utemeljeno, še posebno sedaj v pogojih reforme, za redno dostavo pošte, pa bodo tudi prav sigurno poskrbeli!

BO ŠLO

ALI NE BO ŠLO...

Trgovsko podjetje »SAVINJA« iz Mozirja bi rado gradilo v Rečici moderno samopostrežno trgovino, ki jo kraj prav gotovo močno potrebuje. Idealen prostor sredi Rečice je pozidan z dvema majhnima zgradbama, ki sta skupaj z zemljiščem last TURNSEK ANTONA. Zataknilo se je pri ceni, »Savinja« nudi 7 milijonov, TURNSEK pa jih zahteva devet. Tudi na nasprotni strani ceste ne bodo mogli graditi, ker vaški župnik ni pripravljen odprodati dela svojega vrta in sicer v širini 3 metrov. Ker so na občnem zboru ugotovili, da trgovino potrebujejo, bodo morda le zmagali vsi proti enemu in ne eden proti vsem...

SEJA PREDSEDNIKOV SZDL

V ponedeljek je bila v Mozirju seja predsednikov krajevnih organizacij Socialistične zveze delovnega ljudstva. Na sestanku so predsedniki obravnavali informacijo o finančnem stanju sklada kmečkih zavarovancev. Poleg te pomembne točke dnevnega reda so na sestanku obravnavali še nekatera tekoča kadrovska vprašanja.

REELEKCIJA

Na področju občine Mozirje poteče direktorski mandat direktorjem v štirih delovnih skupnostih, v letošnjem letu bodo razpisali delovno mesto direktorja v Zgornjesavinjski kmetijski zadrugi, ki ima svoj sedež v Mozirju, nadalje v trgovskem podjetju »Savinja« Mozirje, v gostinskem podjetju »Planinka« na Ljubnem in v osnovni šoli v Mozirju. V zvezi z reelekcijo se je večeraj sestala volilna komisija pri Občinski konferenci SZDL. Obravnavali so probleme reelekcije in določili kriterije za oceno uspešnosti dela dosedanjih direktorjev.

Mozirje je znano po svojih bučnih in raznovrstnih pustnih prireditvah. Vsako leto se prične s pustno veselico, konča pa s pokopavanjem pusta, ki je pred tem še javno na »pare« položen... Prvo veselo rajanje je bilo v soboto, prihodnje pa bo 27. februarja. Preko ulice obešen razglas vabi mimooidoče naj se udeležijo pustnega veselja. Kolikor poznamo Mozirčane, ne bo nikomur žal, ki se bo udeležil njihovega rajanja. Pa še nekaj vam priporočamo za dobro počutje: preden boste odšli na rajanje oddajte ključke svojega železnega konjička na bližnjo postajo milice, prihranili boste sebi in drugim marsikatero neprijetnost! (Foto: Berni)

LANI 300 MILIJONOV ZA ŠOLSTVO

Lani so za šolstvo v konjiški občini — skupno z republiško dotacijo — potrošili 300 milijonov starih dinarjev. Tolikšen znesek je bil predviden tudi po finančnem načrtu. Člani skupščine temeljne izobraževalne skupnosti so se odločili, da malenkosten ostanek prenesejo kot dohodek za letošnje leto. To je umestno tembolj, ker je občinska skupščina sporočila, naj izobraževalna skupnost računa na kakih 5 odstotkov manj denarja kot lani. Poleg tega si bo temeljna izobraževalna skupnost letos morala ustvariti tudi svoj rezervni sklad in sicer v znesku dveh odstotkov od rednih finančnih sredstev.

O svojih dohodkih bo skupščina temeljne izobraževalne skupnosti razpravljala prihodnji mesec, ko se bodo dogovorili tudi za konkretno dodeljevanje denarja osnovnim šolam, vzgojno-varstveni ustanovi, glasbeni šoli, delavski univerzi, pedagoški službi, posebnemu šolstvu in še za nekatere druge namene.

IZOBRAŽEVANJE KOVINARJEV

Pri delavski univerzi v Slovenskih Konjicah je vse pripravljeno za začetek predavanj v oddelku poklicne kovinarske šole. V sodelovanju s šolskim industrijsko-kovinskim centrom iz Štor so pripravili program, ki so ga prilagodili odraslim slušateljem. Po zadnjih podatkih se je v šolo prijavilo 25 kandidatov, od katerih jih je kar 13 iz podjetij »Kostroje« v Slov. Konjicah, pričakujejo pa, da se bodo do konca februarja, ko bodo s šolo začeli, prijavilo še več posameznikov.

OLAJSAVA ZA VIŠINSKE KMETE

V nedeljo so bili na vsem območju konjiške občinske skupščine zbori volivcev, na katerih so občani razpravljali o predlogu odloka o prispevkih in davkih občanov. Čeprav je bilo sprva predvideno, da bosta v letošnjem letu samo dve davčni skupini, bodo ostale tri kot v preteklem letu, le s to razliko, da bodo za kmete višinskih predelov sprejete nekatere omilitve.

Občani v nekaterih večjih krajevnih skupnostih pa so razpravljali tudi o predlogu za uvedbo samoprispevka za investicije v osnovno šolstvo.

USPELA JAKIJEVA RAZSTAVA

Med prvimi kupci razstavljenih del slikarja Jožeta Horvata — Jakija, ki je prejšnji teden razstavljal v Slovenskih Konjicah, je bil predsednik glavnega odbora Zdrženja borcev Slovenije Franc Leskovšek — Luka. Njegovega zgledu so sledili še predstavniki delovnih organizacij in posamezniki, zato je razstavljalca peljal nazaj domov le manjše število svojih slik.

Nogomet ALUMINIJ : CELJE 1:0

V nedeljo je bila v Kidričevem prijateljska nogometna tekma med domačini, ki so člani druge zvezne lige in enajstorico Celje — Kladivarja ki se je končala s tesno zmago domačinov 1:0.

Celjani so prikazali lepo igranje, zato lahko rečemo, da so na bližnji spomladanski del republiškega prvenstva odlično pripravljeni.

Kaj omogoča samoprispevek

Redke so šolske zgradbe v konjiški občini, ki ne bi bile potrebne adaptacij, popravil ali dograditev. Pisali smo že o nameni občinske skupščine za predlog razpisa referenduma za uvedbo samoprispevka, ki bi ga naj občani plačevali naslednjih pet let. Po tem predlogu bi v petletnem obdobju zbrali toliko denarja, da bi mogli urediti vsaj najnujnejše zadeve in tako tudi otrokom konjiške občine omogočiti sodoben in dober pouk. Poglejmo, kakšne so potrebe in možnosti po posameznih krajih:

V Konjicah bo treba dograditi novo osnovno šolo, ki bo poleg učilnice, kabinetov, čistilnice, prostora za pogovore s starši, kuhinje, delavnic in telovadnice imela tudi še nekaj drugih potrebnih prostorov. Prav tako bi bilo tu potrebno adaptirati II osnovno šolo, ki so jo zgradili 1909. leta in ji odtlej ničesar dodali, spremenili ali popravili. Učilnice v tej šoli so ves dan zasedene in potemtakem ni nobenih pogojev za uvedbo celodnevnega bivanja otrok v šoli. Zgradba je potrebna temeljite obnove.

Podružnična šola v Stranicaх je še starejša. Nima telovadnice, niti prostora za

tehnični pouk. Nujno bo urediti tudi sanitarije, zamenjati pode v učilnicah, preurediti in opremiti mlečno kuhinjo, prekriti streho in opraviti podobna nujna dela. Šola Borisa Vinterja v Zrečah je sicer nova, toda potrebuje še telovadnico, garažo za šolski avtobus ter potrebna učila, ki jih je na šoli izredno malo. Podružnica v Gorenju je potrebna manjših notranjih popravil, prav tako tudi šoli na Resniku in Skomarju, ki se ju je lotila lesna goba.

V šoli v Spitaliču bo treba obnoviti strop, fasado, stopnišče, urediti ogrevanje, zamenjati nekaj oken in podobno, kar čaka tudi podružnično šolo v Tepanju.

KOLIKO SE JIH VOZI?

Po podatkih občinske skupščine je v občini Slov. Konjice v zasebni lasti nad 700 različnih motornih vozil. 360 je avtomobilov, 300 motorjev, med ostalimi prevoznimi edstvi pa je še 50 tovornih avtomobilov in šest traktorjev.

Večja investicija bo gradnja telovadnice za osnovno šolo »Ljubo Sercer« Loče, medtem ko bi v Jerneju eno od sedanjih poslopij preuredili za stanovanje, drugo pa v šolsko stavbo. V Žičah bi mogli preurediti majhno telovadnico v večjo, urediti pa bi morali tudi vodovod in sanitarije, pa električno napeljavo in podobno. Tudi v Zbelevem imajo podobne potrebe.

Trd oreh je tudi vitanjska šola, ki pa bi ji vendarle mogli prizidati nov trakt in urediti centralno kurjavo v sedanjih zgradbi. Potreba se seveda še več, le da jih ne bo možno rešiti naenkrat.

Kaže, da bodo v konjiški občini referendumu že v kratkem. Kako se bodo ljudje odločili, pa je težko reči. Gotovo je samo eno: potrebe so tolikšne, da jih občinska skupščina in delovne organizacije same ne bodo zmogle, čeprav bodo nosile levji delež. Denar, ki ga bodo na določenem kraju zbrali, pa bo tam tudi ostal. Zato gre res za odnos do svojih otrok in njihove bodočnosti.

V Slovenskih Konjicah pravzaprav nimajo tržnice. Na neurejenem prostoru pred mostom čez Dravinjo kak krošnjar sicer kdaj pa kdaj postavi eno ali dve prodajni mizi, toda izbira ni kdo ve kako pestra. Še slabše pa je seveda ob deževnih dneh — v takem je nastala tudi naša fotografija — ko se prodajalci stisnejo pod napušč tamkajšnjega poslopja. (Foto: I. Burnik)

OBISK V OBRATU USNJARSKEGA KOMBINATA KONUS — KOKO

Dragoceno postane tu še vrednejše

V »Kokov« obratu usnjarskega kombinata »KONUS« v Slovenskih Konjicah je zaposlenih kakih 140 ljudi, v glavnem žena. Izpod njihovih spretnih prstov prihaja vsak teden na desetine zapeljivih usnjenih izdelkov, ki v glavnem krasijo garderobo tujih kupcev ali pa tistih domačinov, ki za dober kos obleke radi odštejejo tudi nekaj starih tisočakov več. Te delavke dan za dnem obračajo dragocena krzna, krojijo in šivajo najnovejša plašče in kostime, pa vendar je med njimi le malo taktih, ki te svoje izdelke tudi nosijo...

»Kokov« je obrat, ki se je razvijal z neverjetno naglico. Od leta 1952, ko so delali z enim mojstrom, vajencem in pomočnikom, bo verjetno že prihodnje leto na lepem prostoru ob Dravinji stal moderen obrat usnjene konfekcije, ki bo — tako pričakujejo — svojo lansko milijardo proizvodnje kmalu podvojil. Uresničitvi tega načrta je prilagojena tudi vse gospodarjenje. Ob tako lepih proizvodnih uspehih in dejstvu, da vlada na trgu za usnjeno konfekcijo »Kokov« veliko zanimanje — zadnji dan decembra je bila vsa njihova

zaloga gotovih izdelkov en usnjen plašč — bi gotovo lahko imeli višje osebne dohodke. Tako pa na primer delavka, začetnica, dobiva približ

Pri stroju (Foto: I. BURNIK)

no 56 tisoč dinarjev plače. Toda ves prihranek gre v sklade, ki naj bi omogočili že prihodnje leto začetek gradnje novega obrata, kjer bo moč bolje organizirati proizvodni postopek, zaradi tega pa tudi več in ceneje proizvajati.

V starih poslovnih prostorih pa med tem teče proiz-

vodnja kot doslej. Modni konfekciji — v glavnem ženski — so zadnji čas pridružili še izdelavo klobukov, kap in torbic, za kar porabijo ostanke kože. »Vsako leto se kaj novega naučimo,« je dejala obratovodja tovariš Skoberne. Tako tu torej ne gre nič v nič, ali vsaj malo. Večino svojih izdelkov »Kokov« proda tujim kupcem. Če ne z neposrednim izvozom — 40 odstotkov — pa s posrednim, saj so tudi pri nas kupci njihovih modnih plaščev, kostimov, jop in suknjičev v glavnem tuji turisti, ki lahko te izdelke kupijo v številnih trgovinah po vsej Jugoslaviji. Sicer pa izvažajo v glavnem v Nemčijo, Švico, Italijo, zadnji čas pa tudi na Aljasko. Pravijo, da so najsahajnejši kupci Italijani, medtem ko z Aljasko zahtevajo bolj kričeče barve, ki verjetno na našem tržišču ne bi doživele prevelikega nasušenja.

Pa vendar je težko ostati brez želja ob pogledu na čudovite komplekse iz kože indijske kože, kombinirane s krznom kune, elegantne temne in svetle dvovrstne plašče ki jih odlikuje tudi modni ton. Doslej v »Kokov« ni so imeli posebej zaposlenega

kreatorja, temveč je to delo dolga leta odlično opravljala tovarišica Skobernetova, ki se bo zdaj bolj posvetila krojenju. Nova zimska kolekcija pa bo že delo mlade inženirke-arhitektke, ki je marsičemu dodala svežino in duhovitost.

Toda delati je treba pridno. Več kot 70 odstotkov žena, ki so tu zaposlene, je prišlo v tovarno ne kvalificiranih. Zdar se se pričele in dobro poznajo svoje delo, ki se od drugih konfekcij v marsičem razlikuje. Zaradi tega pride seveda tudi tu do kakih nesporazumov ali zaostritev, toda doslej so jih z dobro voljo in razumom vedno uredili. Boljši delovni pogoji v novem obratu pa bodo tej težnji gotovo mogli temeljito pomagati.

I. B.

URANKAR — 300 KG

Na preglednem tekmovanju članov celjskega tekoatletskega kluba je zmagal J. Urankar, ki je dvignil 300 kg. Naslednja mesta so zasedli Glavač 285, M. Urankar 260, Conardi 250, Vasiljevič 215 kg.

E. KRANJC

Na meji med dvema občinama

Sosedski odnosi se ne omejujejo samo na hodnik, ki deli dve stanovanji, ali na dvorišče, ki lahko včasih še kako loči dve domačiji temveč tudi veliko širše. In kot vlada med posamezniki nekaj pravil za dobro sožitje, tako veljajo tudi, recimo za dve krajevni skupnosti. Prav v teh odnosih pa je včasih veliko nepotrebnih nesporazumov, kršitev pravic na tej ali drugi strani in kot posledica — veliko slabše volje in slabih sosedskih odnosov.

Ko se je v krajevni skupnosti v Stranicaх pred kratkim nekaj zapletlo okrog odmere parcel, so ugotovili, da teče čez zemljo, ki je bila namenjena za individualne gradnje, električni vod, ki ga je mariborski DES — obrat Slovenska Bistrica — zgradil do ene bližnjih hiš. Čeprav

bi to po pravilu morali, ni nihče od predstavnikov te delovne organizacije vprašal krajevne skupnosti, če je lokacija daljnovođa primerna. Nasprotno, delavcu, ki naj bi si na parceli, po kateri gre daljnovođa, postavil hišico, so celo povedali, da lahko daljnovođa prestavi — toda na svoje stroške. Tega si ta seveda ne bo privoščil, hišo bo postavil drugje in prekinjena bo strnjena vrsta, ki je bila namenjena za individualne hišice.

Ta zaplet je bil samo povod, da smo obiskali predsednika straniške krajevne skupnosti, šolskega upravitelja, tovariša Sodina.

»Pa, da ne boste mislili, dga vam lahko naštejemo samo slabe primere odnosa do krajevne skupnosti! Poglejte, straniška krajevna skupnost

leži na meji med konjiško in celjsko občino. Verjemite, da so razlike med obremenitvami občanov, pa tudi drugače, med obema občinama velike. In vendar med straniško in frankolovsko krajevno skupnostjo ni bilo nikoli

SOSED SOSEDU ...

prave »meje«. Nasprotno, vsa leta doslej vse pomembnejše zadeve skupno rešujemo. Na primer: za rekonstrukcijo ceste Frankolovo — Lindek, katere del teče tudi po našem območju, sta prispevali sredstva tako straniška, kot frankolovska krajevna skupnost in seveda tudi nju-

ni občani, ki so ponekod odstopili celo del svojih zemljišč, da bi mogli cesto zgraditi tako kot se spodobi. Zdar se dogovarjamo za skupno vzdrževanje te poti. Radi bi za to delo zaposlili cestarja, ki bi ga plačevali iz skup-

nih sredstev. Toda to ni prvi in edini primer dobrega sodelovanja s krajevno skupnostjo Frankolovo. Tudi ta krat, ko smo se pogovarjali o gradnji vodovoda, so bili takoj za to, da si vodo napeljemo iz njihovega »zajetja...«

Primer razumne rešitve

I. B.

Tri leta neizpremenjena cena zdravljenja

Za 5.500 Sdin zdravljenje, hrana in stanovanje

Precej od tistih 250 postelj v Zavodu za medicinsko rehabilitacijo v Laškem še zmeraj ostaja praznih. Trenutno je v zdravilišču 160 bolnikov, večinoma socialnih zavarovancev, vtem ko je samoplačnikov le 8. V zdravilišču menijo, da je sedanje stanje neprimerno boljše kot decembra lani, ko so imeli zasedenih vsega 100 postelj ali niti toliko in so razmere res kazale na skrajnost. Nasploh je bilo minulo leto najbolj kritično. Med drugim so bili prisiljeni skrbeti za število zaposlenih za 24 ljudi ter uvesti 90-odstotne osebne dohodke, mimo tega pa so morali precej štediti tudi pri nekaterih drugih izdatkih. Tako je lanska realizacija zdravilišča znašala 493 milijonov starih dinarjev, kar je skoraj na 100 milijonov manj kot v letu 1966. K temu pa velja pripisati, da so v zdravilišču, kakor koli je že bilo boleče, vendarle »zvozihi« brez izgube. Kolektiv 110 zaposlenih je začel leto 1968, v zavesti, da bo moral krepko delati. Predvidevajo, da bodo imeli povprečno v letu po 170 pacientov. Zastavili so na lanskoljetni realizaciji, čeprav upajo, da bo to leto le prineslo določene spremembe.

Kot smo zapisali, je bilo zdravilišče preteklo leto najbolj kritično in brezperspektivno. Spričo delitve sredstev v skladih zdravstvenega zavarovanja, ko je bilo za zdraviliško zdravljenje namenjeno vsega 1,4 odstotka, tudi ni bilo pričakovati kaj boljšega. Letos je zagotovljena ugodnejša delitev in sicer po stopnji 2 odstotkov. Po tem računu bi lahko v zdraviliščih pričakovali kakih 30 odstotkov več zavarovancev. V Laškem sodijo, da bo spremenjena delitev omogočila zdravljenje oz. medicinsko rehabilitacijo vsaj tistim zavarovancem, ki so le-te nujno potrebni. Takih pa v Sloveniji ni malo.

Na vprašanje, ali pričakujejo tudi v Laškem več gostov, kot je znašalo lansko povprečje, so odgovorili pritrdilno. Januar sicer še ni pokazal kakih posebnih rezultatov, saj je že iz prakse znano, da

v prvih dveh mesecih (tako je bilo tudi v najbolj »konjunkturnih« letih), obisk v zdravilišču ni sorazmerno ostalim mesecem v letu. Število pacientov sedaj počasi že narašča, kar pa je dober znak.

V pomladanskih in poletnih mesecih naraste tudi število pacientov samoplačnikov. V večini teh primerov ne gre za težke bolnike. Med njimi so zlasti taki, ki so se nekoč že zdravili v Laškem in ugotavljajo, da jim ponovno kopanje v vodi, razgibanja in drugi fizioterapevtski posegi še izboljšajo zdravstveno stanje. Kljub vsej zahtevni medicinski opremljenosti in velikim stroškom, ki so v zvezi s tem, ima Zavod za medicinsko rehabilitacijo invalidov zdravilišča Laško že tri leta neizpremenjena cena oskrbnega dne, ki znaša 5.500 starih dinarjev na osebo. V tej ceni so zdravstvene storitve udeležene s 3.100 Sdin, stanovanje, hrana in ostalo pa z 2.400 Sdin. Torej gre za ceno zdravljenja, ki v današnjih razmerah vzdrži vsakršno konkurenco. Slednje dejstvo bi nedvomno morali imeti pred očmi vselej, ko je na tehtnici odločitev za podpis napotnice zavarovancu za zdravilišče.

V preteklem letu in tudi sedaj se še dogaja, da zavarovanci pridejo na zdravljenje v Laško brez napotnice zavoda za socialno zavarovanje. Stroške v tem primeru poravnajo zdravilišču iz svoje denarnice. Ob povratku domov se napotijo na sodišče in po sodni poti uveljavljajo pravico do zdraviliškega zdravljenja, ki jim po zakonitih predpisih gre kot zavarovanim osebam. Tako pot je v vseh primerih tudi uspešna, seveda pa mora biti potreba po zdravljenju v zavodu za rehabilitacijo ali drugem naravnem zdravilišču medicinsko indicirana. Podobno delajo tudi tujci - samoplačniki vendar s to razliko, da se s svojimi bolniškimi blagajnami predhodno dogovorijo o povračilu dela ali celotnih stroškov, ki so jih imeli v zvezi z zdravljenjem v naravnem zdravilišču.

K.

Kdo ni poznal Špitalerjeve mame?

Drugo soboto v februarju se je v bližnji in daljnji okolici Jurklostra raznesla žalostna vest, da je umrla Neža Špitaler v Planini 57 pri Jurklostru.

Velika domačija ob gozdu, kjer lahko pristihneš šepetu visokih dreves pod Lisco, kjer je bila svoj čas »stara glazuta«, je bil njen dom. Z možem Ferdom in še sedmimi otroki sta se priselila sem pred 30. leti. Prišla sta s sv. Planine nad Trbovljami. Tu pod Lisco se jima je rodil še en sin.

Delala je trdo vse življenje, bila je potrpežljiva in njeno srce je utripalo le za družino, ki jo je tako zelo ljubila. Njene trudne roke so omahnile od trdega dela še skoraj

na mrtvaški oder. Može Ferdo, petero hčera in trije sinovi, čeprav so vsi že

preskrbljeni, bodo pod domačo streho pogrešali nekoga, ki ga ne nadome-

sti nobena druga dobrina na svetu. Pogrešali bodo zlato mamo.

Kako zelo radi so jo ljudje imeli, je pokazal tudi prelep pogreb, dolg sprevoz se je vil za njeno krsto, a če bi jo na njeni zadnji poti spremljali vsi, katerim je Špitalerjeva mama delila v času NOB zavetje in hrano, bi bil sprevoz nedogleden. Borcem enot Kozjanskega odreda je bila namreč Špitalerjeva domačija dobro znana. Neštetokrat so se tu ustavljali, počili in nahranili. Tu je neštetokrat bilo prapčato partizansko taborišče, varen in zanesljiv kraj.

Z mamo Špitalerjevo je Polana in širša okolica izgubila mnogo. F. V.

Helenca in kamgarni

»Volna« Laško največji proizvajalec helenca tkanin v Jugoslaviji

Kolektiv »Volna« Laško ni brez težav. Le kateri tekstilni kolektiv jih nima? Vendar primerjava med »Volno« Laško izpred nekaj let nazaj in današnjo »Volno« da bistveno drugačno sliko o tej tekstilni tovarni. Danes konkurira na tržišču samo s plemenitimi in dragim blagom. Od skupne proizvodnje znaša proizvodnja tkanin iz helence 70 odstotkov, preostalih 30 odstotkov v proizvodnem programu pa zavzema jo kamgarni. Tržišče jih je pravočasno spametovalo, da so se modernizirali. Vse stroje v tkalnici, stare več kot 7 let, so zamenjali z novimi in tako dela v tkalnici sedaj 62 najmodnejših tkalnih strojev, na katerih tkejo blaga visoke vrednosti; najrazličnejše težine in vzorce helence in kajpak tudi zelo kvalitetne kamgarne za moške in blaga iz mikane volne za ženske kostime in plašče. Tkalnica v »Volni« obratuje v 4 izmenah predvsem zaradi naročil sezonskega blaga in zato, da so zaposlili delovno silo, ki je imajo drugi obrati preveč. Trenutno je zaposlenih v tovarni 465 ljudi.

S prodajo proizvodov ni

težav, dosti hujša težava pa nastopi, ko je treba od velikih kupcev — konfeksionarjev — izterjati dolgove, stare tudi do 8 mesecev. Samo pri konfeksionarjih imajo od lani za več kot 400 milijonov starih dinarjev dolgov. Edina pot, ki jo bodo sedaj ubrali, bo izvršba. Kupci — trgovinska podjetja — so zelo solidni plačniki, zato s temi zelo radi delajo. Njihovim naročilom tudi skušajo kar se da ugotoviti; nemalekrat izdelajo v »Volni« za določeno trgovsko podjetje ekskluzivne vzorce kamgarni in blaga iz mikane volne. Večje možnosti prilaganja zahtevam tržišča jim med drugim omogoča nova barvarna in izpolnjena apretura. Pri slednjem bodo kmalu storili še korak dlje, ker so kupili strojne naprave za suho apreturo.

Podobno kot lani, so se tudi v letu 1968, pojavile nekatere kronične težave in neveselosti okrog uvoza surovin. Surovina za pripravo kamgarnov je prispela zelo pozno, tako da na letošnjem sejnu mode v Ljubljani niso mogli prezentirati svojih novih vzorcev. Novi vzorci težjih in lahkih kamgarnov iz 100-odstotne volne grede ven šele sedaj. Proizvodnja v tkalnici bo zato s polno zmogljivostjo delala te tedne kamgarne, katerih sezona je tja do maja.

Zaradi nesigurnosti z uvozom surovin so si tudi za bližnjo sezono napravili precejšnje zaloge, ki jim sedaj vežejo znatna obratna sredstva. Vendar druge izbire niso imeli, če želijo proizvodnjo zagotoviti v skladu s programom in potrebami tržišča. Kot jih moti vezanje znatnih sredstev v surovinah, jih težijo tudi dolgovi kupcev, kar eno z drugim onemogoča še proučnejšo poslovno politiko.

Napredek v trgovini

Pred leti v Laškem zlepa ni minil zbor volivcev ali pa kak drug zbor ljudi, kjer ne bi zatarnali o slabo urejeni trgovini. Šepalo je takorekoč na vseh korakih, najbolj pa so seveda ljudje to občutili pri dnevni oskrbi. Da so se lani stvari temeljito spremenile in da je danes v Laškem stanje za 180 stopinj drugačno, o tem najbrž ni potrebno navedeti razčlenjevati. »Merx« iz Celja se je dobesedno vsedel v Laško, kar se pozna na vsakem koraku.

Tovarišica Martina Težec, doma iz Lahomnega 3, Laško, je z zajetno mrežo prišla iz Merxovega marketa. O tem, kako je zadovoljna s trgovino, založenostjo, izbiro in blagom je kar sipala hvalnice.

— Takšne izbire kot je sedaj, v Laškem še nikoli nismo imeli. Dobiš praktično vse, kar želiš. Blago je sveže. Razen v market, drugam sploh ne grem po živila.

— Kaj pa meso?
— Tudi tega kupujem več-

JEZA PRED ZASLONI

Toliko jeze, kolikor so je Laščani imali te tedne zaradi slabega televizijskega sprejema, že dolgo ni bilo. In to prav v času najzanimivejših oddaj leta — prenos zimskih olimpijskih iger iz Grenobla! Slabo sliko so imeli ali pa so bili celo brez te-le prebivalci zahodnega

dela Laškega, ki ga mora »pokrivati« pretvornik na Maliču, zgrajen s sredstvi občine in delovnih organizacij Laškega. Pretvornik je očitno tako slabo vzdrževan, da le poredkoma pravilno deluje. Nekateri celo trdijo, da je pomanjkljivo narejen in da se RTV sploh premalo briga za te vrste naprav.

V Ljubljano so romale številne telefonske urgence, toda do konca minulega tedna se stvari niso nič spremenile. Če bo tako slab prenos televizijskih oddaj tudi vnaprej, se utegne v Laškem še povečati število tistih, ki so iz protesta in zato, ker jih je RTV ogoljufala, dali televizijske sprejemnike zapečatiti.

OBČNI ZBOR ZVEZE BORCEV

V nedeljo je bil ob pol osmih zjutraj sklican občni zbor občinske organizacije Zveze borcev narodno osvobodilne vojne. Na občnem zboru so poslušali poročilo o dosedanjem delu predsedstva in občinskega odbora. Obravnavali so tudi nekatera neurešena in pereča vprašanja borcev. Nerešenih problemov se tudi v moziški občini ne manjka.

SPORAZUM

V našem uredništvu se je oglašil KARLATEC JOŽE mesar iz Laškega in pojasnil kako je glede prodaje mesa v Jurklostru. Z mesarjem JOŽETOM STRAVSOM sta se sporazumela, da bo samo on sekal meso v tem kraju, ker KARLATEC seka na področju hrastniške občine. STRAVS

seka meso v Jurklostru vsled tega, ker na tem področju tudi odkupuje živino, pa mu teren najbolj odgovarja. Ne gre torej za to, da bi se laškemu mesarju ne ljubilo sekati v Jurklostru, temveč gre za medsebojni sporazum med obema mesarjema.

Na Planini nam manjka...

Ko se po obupni cesti iz Sentjurja pripelješ do Planine pri Sevnici zagledaš pred sabo kraj z nekaj hišami, šolo, cerkvijo in starim gradom. V njem žive pridni ljudje, delajo, se vesele, jezijo, včasih pa tudi preklinjajo. Poiskali smo pet izmed teh ljudi in vsem zastavili enako vprašanje: Česa vam na Planini najbolj primanjkuje, kaj najbolj pogrešate pri vsakodnevnem življenju? Pet občanov je odgovorilo, prepričani pa smo, da so s svojimi odgovori izrazili mnenje večine.

SILVO LEVEC, gostilničar: »Vsakdo med nami se jezi nad cestami, ki so v izredno slabem stanju. Cesto na Sevid so morali ljudje sami prekopati. Se težje je v odročnih naseljih, kamor vodijo le kolovozi in poti. Če se zgodi nesreča ali imajo v hiši težjega bolnika, ni mogoče k domačiji ali vsaj blizu z rešilnim avtomobilom. Ceste, ki vodijo na Planino, pa bi bile potrebne asfaltne prevleke.«

MATILDA LESKOVSEK dela na krajevnem uradu. Za njo pravijo, da pozna vse probleme Planine in okolice. »Šola je na prvem mestu. Stiska in slabi prostori. Zaradi majhnega zajetja je zgornji trg večkrat brez vode, tudi to bi morali hitro urediti. Dalj časa smo pogrešali moderno, bogato založeno trgovino. Letos bo zgrajena nova samopostrežba in s tem se bomo planinci rešili vsaj enega aktualnih problemov.«

JANKO GRACNAR je stal pri prodajalni mizli v stari trgovini s klasičnim načinom prodajanja. »Planina ima privlačne točke za turiste, vendar so premalo urejene, da bi privlačile ljudi od drugod, pa tudi reklama zanje ni najboljša. Mladji potrebujemo zabavo. Kino bi marsikaj rešilo, pa ga na žalost nimamo. Pot v Celje ali druga večja mesta pa je preddolga in raje ostanemo doma.«

ANA MANCIK, gospodinja, se je odpravljala v trgovino, ko smo jo zmotili med pogovorom na cesti. »Živinozdravnika smo imeli, pa so ga vzeli. Seveda ga pogrešamo. Ceste bi bile lahko malo boljše, še za pešce je hudo. In avtobus bi lahko vozil enkrat ali dvakrat na dan iz Sevida na Planino ter nazaj. Tako pa pešačimo stari in mladi. Davki, davki, tisti so šele težki,« je zamrmrala ob slovesu.

JOŽICA KRANJC, učiteljica: »Kot mlada učiteljica pogrešam kulturno zabavno življenje, pač tisto, kar mlad človek potrebuje. Rešuje nas TV program. Sem skoraj stalni gledalec oddaj. Sicer pa naše želje ne morejo biti izpolnjene, ker je kraj premajhen. V Celje ne moremo na večerno predstavo v kino ali gledališče, saj bi se vrnili nazaj šele ob polnoči. Edino z otroci lahko pripravljamo igrice.«

Davki in vse druge tegobe

V šentjurski občini so imeli v zadnjem tednu zbere občanov z zanimivo problematiko za kmetijske proizvajalce. Obravnavali so predlog odloka o prispevkih in davkih občanov v letu 1968 ter predlog sklepa Komunalne skupnosti kmetijskih zavarovancev o njihovih pravicah in obveznostih. Na vseh zborih se je med ljudmi razvila živahna razprava, vprašanja so bila različna, povsod so ljudje zahtevali to ali ono. Med zbori smo izbrali sestanek občanov na Planini pri Sevnici, kot večjemu kraju, ki je precej oddaljen od centra občine.

Kaj so povedali ljudje?

Zivinorejci so se hudovali, ker na Planini ni več živi-zdravnika, čeprav bi ga potrebovali. Veterinarju, ki prihaja iz Sentjurja, morajo poleg drugega plačati tudi kilometrino. Zato so občani zahtevali, da mora biti na Planini stalno veterinar, kateremu bi že priskrbeli stanovanje. Več kmetijskih proizvajalcev se je dotaknilo boleče točke — odkup kmetijskih pridelkov. Sadje, mleko in živina imajo slabo odkupno ceno, pa še prodati je težko. Tako jemljejo v odkup s Planine mleko samo dvakrat tedensko, jabolk sploh ni bilo mogoče predati, podobno pa je bilo tudi s krompirjem. Drugi so zopet predlagali, da bi bilo osemenje krav, ki ga organizira Veterinarska postaja Sentjur na Planini, tudi ob nedeljah in praznikih, saj je tedaj več časa. Občani s Praprotna so povedali, da bi glede osemenjenja potrebovali plemenjaka kje blizu, ker je v zimskem času težko goniti krave na oddaljeno Planino. Mnenje, da je ose-

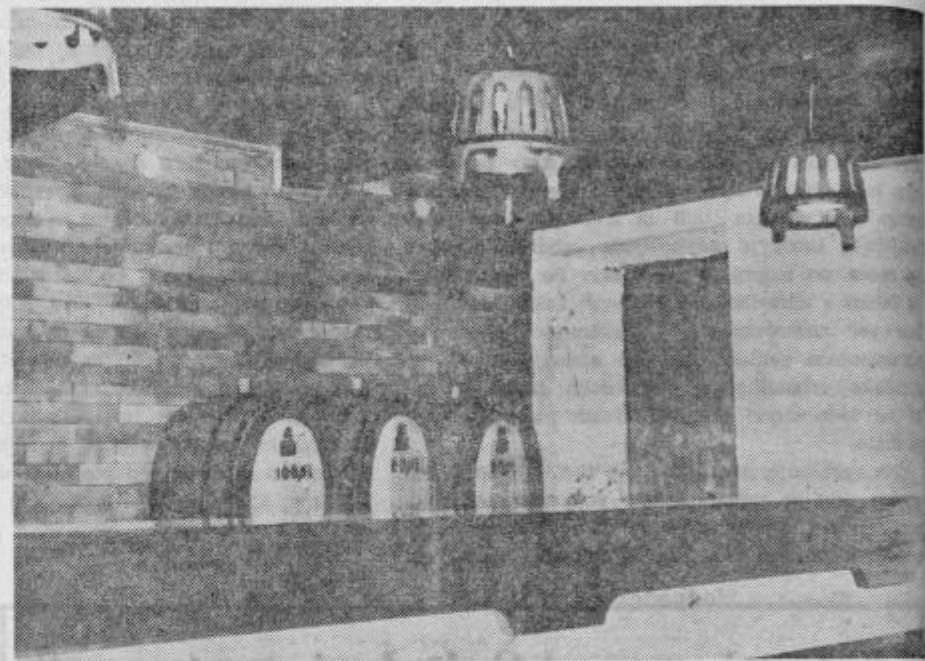
menjevalnica na Planini v slabem stanju, je bilo podkrepljeno s pripombo, da je tako večinoma z vsemi osemenjevalnicami v šentjurski občini. Prebivalci Sevida pri Planini in tudi drugi so zahtevali ureditev ceste proti njihovemu kraju, posebno pozimi je potrebna oranja. Drug problem je zaprta cesta proti Sevnici, ki je v zelo slabem stanju. Ostre so bile razprave glede vodovoda, kar je razumljivo, saj so bili prebivalci gornjega trgalan večkrat prizadeti zaradi pomanjkanja vode. Zahtevali so takojšnjo rešitev tega problema, medtem, ko so nekateri predlagali odcepitev od komunalnega podjetja Sentjur ter predlagali samostoj-

no zbiranje sredstev za pravila oziroma gradnje. Tudi iz predvidenega dnevnega reda, to je o davkih in boleznih, je bilo več vprašanj, ki skrbijo prebivalce Planine in njene okolice. Kar pa, da so kljub predvidenemu dnevnemu redu na vsi zborov občanov zopet razpravljali o prav vsi, kar teži prebivalce posameznega kraja. Tovariši z občine in od drugod so občanom dajali pojasnila, ki so jih bolj ali manj zadovoljili, vendar dati ali objubiti ni bilo mogoče veliko. Tako bo tudi letos velik del nalog postal na hrbtih samih občanov, ki so življenjsko zelo zainteresirani za njihovo rešitev.

M. K.

URBANISTIČNI IN ZAZIDALNI NAČRTI

Na današnji seji občinske skupščine v Sentjurju pri Celju odborniki med drugim obravnavajo tudi odlok o določitvi naselij in posameznih območij za katera bodo izdelali urbanistične in zazidalne načrte. Oboje bodo predvidoma izdelali samo za območje Sentjurja, ki zajema naselja Sentjur, del Kamena, del Podgrada in del Hruševca. Samo zazidalni načrt pa bodo pripravili delno za Ponikvo, Planino in Turno. Po urbanističnem redu pa bodo uredili z grafičnim prikazom povsod le del naselij kot Hruševca, Nova vas, Tratno pri Grobelnem, Gorica pri Slivnici, Dramlje, Krajnce in Crnolica.

Na Planini so odprli nov, sodobno in estetsko urejen vinotoč, ki je last Kmetijskega kombinata. V vinotoču točijo pijače vseh vrst, vendar samo od enega litra naprej. Kakor je to pač pri nas v navadi je vinotoč takoj povzročil nerganje privatnih gostilničarjev, češ da točijo tudi na drobno. Poskusili smo naprositi za dva deci cvička, PA NAM GA NISO HOTELI PRODATI. (Foto: Berni)

RAZGOVOR S FERDOM ZAGARJEM

Razmere so obupne

Pred nedavnim so tudi v šentjurski občini pričeli razpravljati o možnosti uvedbe občinskega samoprispeljka za ureditev šolske mreže. Vsi, ki poznajo pogoje v katerih se šolajo otroci v tej občini, so enotnega mišljenja, da so razmere na Planini pri Sevnici nevzdržne. Šolsko poslopje je staro nad 140 let in funkcionalno sploh ne odgovarja zahtevam kolikor toliko zahtevnejšega učnega in vzgojnega dela. Na nekaj vprašanj nam je odgovoril ravnatelj šole FERDO ZAGER, ki že dolga leta službuje v tem kraju.

— Razmere v katerih delate učitelji na tej šoli so, milo rečeno, nevzdržne. Kako sploh zmorete organizirati normalno delo, ki je poleg vsega še zelo zahtevno?

F. ZAGER: Pogoji so resnično težki. Na šoli imamo trenutno 190 učencev, ki so razporejeni v osmih oddelkih. Šolsko poslopje je bilo med zadnjimi, ki je bilo obnovljeno po vojni, pred tem smo gostovali z oddelki na Krajevnem uradu in v gostilniških sobah. Kolektiv si prizadeva, da bi dosegel čim boljše učne uspehe, za katere pa vsi vemo, da bi bili ob manjšem naporu lahko v normalnejših razmerah mnogo boljše.

— V skupščini in družbeno političnih organizacijah že resno razmišljajo o možnosti uvedbe samoprispeljka za izgradnjo in obnovo šolske mreže. Kaj sodite o tem

vi in kaj si od tega obetate, če bo samoprispeljek uveden?

F. ZAGER: Trenutno stanje na področju šolstva je možno rešiti samo na tak način, da tudi občani dodatno prispevajo za izgradnjo šol. Brez samoprispeljka torej absolutno ne bo šlo.

Vprašanje pa je, kako bi referendum uspel, posebno v nekaterih krajih. Za Planino in okolico sem prepričan, da bi večina občanov glasovala za, drugače pa bi morda bilo drugod, na primer v Slivnici, kjer že imajo lepo šolo, ljudje iz okolice pa nergajo zaradi nekaterih problemov na področju šolstva. Osebnostno smatram, da je potreben občinski samoprispeljek, v nobenem primeru pa ne samo krajevni, kakor predlagajo nekateri. Če bomo prispevali, potem moramo vsi, tudi tisti, ki jim je šole zgradila družba brez po-

trebe po soudeležbi v obliki samoprispeljka.

— Planinska šola bo verjetno prva na seznamu novogradenj, tako mislijo vsi, ki poznajo razmere. Kakšno šolo bo v bodoče potrebovala Planina?

F. ZAGER: Na prvi del vprašanja je odgovor jasn, resnično mora biti planinska šola prva na vrsti, saj prioriteto določajo predvsem razmere same. Kakšna naj bo bodoča šola, kadar jo bodo gradili, je pa odvisno v prvi vrsti od tega, kako se bo rešil spor med Dobjem in Planino. Če bo v perspektivi ena šola, potem je potrebno določiti kje bo, če bosta ostale dve pa ugotoviti kakšne bodo perspektivne potrebe. Ne pozabite, da število rojstev pada in je računati, da se bo v prihodnjih letih ustalilo. Upošteva se sedanje stanje bi bila idealna šola z osmimi učilnicami, ker bi bil v tem primeru lahko pouk samo enozimsko. No da, to je idealno, razmere same pa bodo že pokazale, kakšna naj bi šola bila; bojim se, da smo do preselitve še precej daleč...

B. STRMCNIK

BLATO NA GORNJEM TRGU

Človek, ki pride v Sentjur, dobi lep vtis o tem majhnem naselju. Vendar samo tisti, ki ostane spodaj v Sentjurju, na relaciji od zgradbe občinske skupščine do šole. Ceste je lepo urejena, asfaltirana, čistoča srednja, skratka pri kupen videz. Toliko bolj pa je razočaran, če se odpravijo nekoliko višje. Stare hiše niso najhujše kar tu lahko vidimo, mnogo bolj ga presenetli cesta v Gornjem trgu, ki bi ji mirno rekli tudi kolovoz. Ob suhem vremenu prah, sedaj pa iz dneva v dan blato. Ljudje tamaj vendar jim ne pomenja dosti. Jeza ne zaleže, čeprav živijo v blatu. Kdo jim bo pomagal, je težko reči. Vsekakor pa bi se splačalo, saj morajo v šentjurskih uradnih mnogih plačati za čiščenje blata s tal, ko jim ga tja prinesejo na nogah prebivalci Gornjega trga.

GRAD NA PLANINI

Pri Sentjurju se odcepi cesta za Planino pri Sevnici. Voznike pa pred odcepom opozarja velika tabla, da imajo na Planini zanimivo turistično točko Grad na Planini. Obiskovalec pa na Planini o gradu ne izve ničesar. Nekateri pravijo, da ga je prevzelo Turistično društvo, drugi, da je v likvidaciji in podobno. Ne kaj bo potrebno narediti, v nima smisla, da morajo v Planinci pripovedovati gostom, da je restavracija na Gradu zaprta. Morda bi začetek odstranili reklamnino tablo.

9-kilovatni oddajnik

Pol za šalo, pol za res...

V deveti občini za devetimi hišami je žvela radijska postaja, ki bi rada imela devet kilovatni oddajnik. Ker je dotlej žvela na 999 metrih srednje dolžine in prav toliko metrih kratke širine, je bila oddaljenost do poslušalcev razmeroma skromna, zato je v sosednje občine niso mogli slišati. Njihov glas pa je bilo nujno poslati čim dalj. Ko so temeljito preučili vse daljave in zmogljivosti različnih oddajnikov, so prišli do zaključka, da jih lahko reši samo devet kilovatni oddajnik. Nekateri so bili, kot so rekli, še za težjega, kajti po njihovem mnenju je devet kil malo. Toda tudi devet kilski oddajnik, so rekli, ima močne valove, ki butnejo v še tako oddaljen zaselek še tako oddaljenih občin.

Pa so se hitro našli zlobni jeziki, ki so pričeli namigovati na prostore. Tako močni valovi, so menili, lahko neustrezne prostore celo porušijo. In kaj potem? Ali ne bi razmislili o novi zgradbi? Če pa bi razmislili o tem, zopet ne bi mogli razmišljati mimo želje, da zgradijo na primer še TV studio. Televizija namreč vedno bolj sili v ospredje in prodira o stanovanja občanov. Zakaj ne bi zgradili televizijskega studia? Če bi kupili manj kilski oddajnik, bi jim tudi za televizijske naprave morda ostalo kaj denarja. Lahko bi kupili na primer dva po dva in pol kilska magnetoskopa. To bi bilo veselje! Kako se bodo odločili? Kakorkoli, dejstvo je, da investicija ni draga, in če bi tudi bila draga, bi se še vedno izplačala. Ko napreden svet prodira v vesolje, zakaj ne bi v deveti občini prodrl vsaj v zemeljske daljave? J. LUKAČ

Družbena pomoč borcem

Problematika borcev NOV v Smarju na dnevnem redu seje občinske skupščine

Na jutrišnji seji bodo odborniki občinske skupščine v Smarju pri Jelšah razpravljali tudi o problematiki borcev NOV, ki so jo zadnje čase reševali precej sistematsko. Odborniki so dobili v ta namen tudi kratko poročilo iz katerega povzemamo nekatere podatke.

Socialno ogroženi borci so lani prejeli stalno ali občasno družbeno pomoč. Tako je stalno družbeno pomoč dobivalo 160 borcev, 24 borcev pa je prejelo enkratno pomoč. V Smarju predvidevajo, da bo število obeh pomoči letos še povečano, saj je že sedaj prispelo preko 30 prošelj za dodelitev pomoči. Na žalost pa je stanje takšno, da ne bo mogoče ugoditi vsem prošencem, oziroma ne bo mogoče dodeliti stalne družbene pomoči, zaradi skromnih finančnih sredstev. V primerih, ko bo materialni položaj borca ogrožen le občasno, mu bodo dodelili enkratno pomoč. Tistim, ki so živeli resnično v takšnem položaju, je pomoč že dodeljena. Absurdno pa bi bilo misliti, da je s to pomočjo položaj borcev popolnoma rešen, saj znaša mesečna pomoč od 6 do 12 tisočakov. Poleg tega imajo borci še nekatere ugodnosti kot so

silcev razdeljenih 240.000 N din. Vsem prošnjam ni bilo mogoče ugoditi, ker niso bile v skladu z odlokom o kreditiranju stanovanjske izgradnje kmetov — borcev. Ostalo je tudi precej neresenih vlog prošencev, ki so v težkem gmotnem položaju. Potrebna bodo še sredstva, da bi uredili vsaj najbolj aktualne probleme.

Se vedno je pereč stanovanjski problem borcev, čeprav je bilo lani med 37 pro-

silcev razdeljenih 240.000 N din. Vsem prošnjam ni bilo mogoče ugoditi, ker niso bile v skladu z odlokom o kreditiranju stanovanjske izgradnje kmetov — borcev. Ostalo je tudi precej neresenih vlog prošencev, ki so v težkem gmotnem položaju. Potrebna bodo še sredstva, da bi uredili vsaj najbolj aktualne probleme.

NA KRATKO

SEJA OBČINSKE SKUPŠČINE

Jutri se bodo v Smarju pri Jelšah zbrali odborniki obeh oborov občinske skupščine na 10. redni seji. Obravnavali bodo predloge sveta za družbeni plan in finance, med njimi kar pet odlokov, problematiko spomeniškega varstva ter poslušali in razpravljali o poročilih sveta za narodno obrambo in komisije za borce NOV in invalide. Razpravljali in sklepali bodo o odlokih, o stopnjah prispevkov in davkov občanov, o komunalnih taksah, o skupnih rezervah delovnih organizacij in obrestnih merah za obresti od poslovnega sklada, ki so namenjene za komunalno in gostinsko dejavnost, turistično posredovanje in storitveno obrt. Poleg teh bodo sklepali še o spremembi odloka o občinskem prometnem davku.

STO GOSTOV

Rogaška Slatina te dni sameva. Siroki drevedni in gostinski lokali so prazni, kavarna Nova terapija pa je zaprta, — je mrtva sezona. Pretekli teden so imeli v Rogaški približno 100 gostov, ed katerimi prevladujejo tuji državljani, predvsem iz sosednje Avstrije. Med domačimi gosti jih je največ iz južnih republik. Za zavezo teh in tistih, ki pridejo ob sobotah in nedeljah v Rogaško Slatino so poskrbeli tako, da prireajo v restavraciji Pošta v obih dneh glasbo s plesom. Za 24. februar pripravljajo veliki Steklarski ples, ki bo kot pričakujejo privabil mnogo gostov tudi iz oddaljenih krajev. Namesto kavarne Nova terapija so uredili malo kavarnico v zdraviliškem domu, vsaj za potrebe maloštevilnih gostov.

Tako ima Rogaška Slatina videz, kot da počiva po dolgih mesecih napornega dela. Počitek je potreben, prevsem z željo, da bi v novo turistično sezono startali čimbolje in dosetali tudi lepe uspehe.

OBNAVLJAJO GOSTILNO

Potniki, ki večkrat potujejo z osebnimi avtomobili proti Rogaški Slatini se radi zastavljajo tudi v Podplatu v prijazni, majhni gostilni, kjer so na razpolago vedno topli jedila, vse vrste pižev in prijazna postrežba. V teh neha pa je marsikdo zastoj zavil proti gostilnici. Kot kaže jo obnavljajo, da bo še lepša in bolj moderna ter tako privabila še več lačnih in žejnih gostov.

CESTE, CESTE

Ceste so pač naš stalen problem, ki ga nikdar ne moremo rešiti zadovoljivo. Krpamo jih in krpamo, včasih damo celo novo asfaltno prevleko, pa kaj pomaga vse to, ko je pozimi dvigne in je podobna njivi. Veliko boljše tudi ni na šmarskem področju, ki pa je še posebej znano po svojih bolečih točkah. Mislimo na oba neasfaltirana klanca na sicer asfaltirani cesti Sentjur — Rogaška Slatina. Kdaj bosta tudi ta dva klanca na vrsti, da dobita novo obleko, ne ve povedati nihče. Vozniki pa še vedno preklinjajo slabo cesto...

»MOJSTRI EVROPSKEGA SLIKARSTVA«

V pivnici v Rogaški Slatini bo do 29. februarja odprta razstava z naslovom »Mojs tri evropskega slikarstva.« Razstavljena so slike najbolj znanih evropskih umetnikov, med njimi tudi dela najboljših jugoslovanskih slikarjev. Razstavo je organiziralo društvo za kulturno in prosvetno dejavnost v sodelovanju s turističnim društvom Rogaška Slatina.

Učiteljeve počitnice

Zimske počitnice so že nekaj časa za nami in otroci zopet vneta osvajaajo novo snov in se spominjajo lepih zimskih dni, ki so jim bili to pot naklonjeni. Kako pa so ta dolgi šolski odmor izkoristili učitelji?

V Smarju pri Jelšah so se zbrali prvi ponedeljek v počitnicah na dveh zanimivih predavanjih o sodelovanju šole s starši in o idejni poteka. Nekateri učitelji so odšli na smučarske tečaje, nekaj prosvetnih delavcev pa je bilo na večdnevni seminarju v Ljubljani, kjer so po-

siušali predavanja o religiji in šoli.

V Rogaški Slatini so imeli večdnevni seminar za mlade učitelje brez strokovnih izpitov. S tem so mnogim olajšali priprave na izpite. Gotovo je zelo pohvalno to, da tudi tisti, ki iz dneva v dan poglabljajo znanje učencem, tudi sami ne drže rok križem in se stalno izobražujejo ter tako dopolnjujejo svoje pridobljeno znanje, da bi lahko otrokom nudili čim več in na najboljši način.

J. I.

ZA SILO ZE GRE...

KAŠA IN KROMPIR

Kako je Medvedova družina v Tekačevem preživela zimo

Lani je bilo, ko je ljudi, omacina in tujce, presenelo v Tekačevem pri Rogaški Slatini pohištvo, postavljeno na travniku. Ni šlo za klamno prodajo ali televizijsko snemanje. Pohištvo je bilo staro, revno in že to je pričalo o kruti realnosti domačih...

»Novembra, tik pred zimo, so nam dobri ljudje in sorodniki dali opeko in tramovje, da smo si lahko postavili našo hiško. Občina? Ne, ta nam ni dala ničesar. Objubljali so, se dogovarjali, potem pa nič.«

Mož je izučen mizar, žal brez službe.

»Hudo je bilo pozimi. Najprej smo imeli samo štiri kole na vogalih in pridite deske. Nato smo zazidali. Pihalo je in pihalo. Nismo mogli zadelat,« reče Angela Medvedova.

»Da, če dobrih ljudi ne bi bilo...«

Za hrbtom živ žav otrok. »Sosejdovi so prišli po našega deklurja, vsi ga imajo radi.«

Prišli so iz boljših, bogatejših hiš v to revščino, po otroka, ki je prav tako otrok kot oni, le da živi v mnogo bolj skromnih razmerah. Med njimi ni občutne razlike, ki nastane med starejšimi vsled gmotnega stanja... vsi so enaki — mladi.

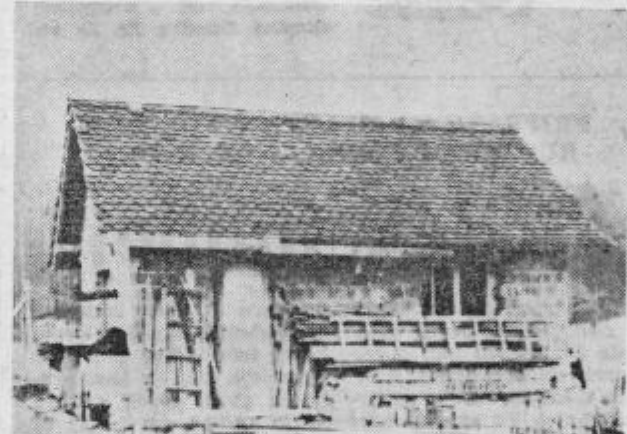
»Ste imeli težave, ko ste si postavili hiško?«

»Občina nam ni pustila, da bi jo imeli tukaj. Rekli so, da bo šla tod cesta. S cestne uprave pa nam je rekel, da ne bo nobene ceste. Nas hočejo zopet vreči pod milo nebo, ali kaj?« je vprašala Angela, vendar ne z jeznim, le z razočaranim glasom.

»Kako pa živite?«

»Za silo se gre,« je povedala z jasnim obrazom, »čeprav ni denarja. Za hrano si zaslužimo z občasnim delom. Mož doma dela, če mu prinesejo. Nič jeze, nič preklanja. Zadovoljila se je s tistim, kar ima, čeprav je še to tako malo. Prav tu je tista huda razlika. Drugi, ki imajo mnogo več, se razburjajo, ker bi radi imeli še več, v Tekačevem pa žive Medvedovi, ki nimajo ničesar, skoraj ničesar in se ne razburjajo, čeprav bi si še marsikaj želeli, pa vedo, da ni mogoče...«

Tako jim teče življenje iz dneva v dan. Doma sedijo v

plaščih, ter vmlatjajo kašo in krompir. Iz dneva v dan. Mimo pa se vozijo domači in tuji v Taunusih, Opel rekordih, Mercedesih ter nape-to premišljajo, kaj bi v Rogaški naročili za kosilo: svinjetino ali teletno...

Kaša in krompir. Prvi dan. Drugi dan. Krompir in kaša.

Končal se je naš obisk pri Medvedovih. Izvedeli smo več, kot smo pričakovali. O dobrih in hudobnih ljudeh, o revščini in usakodnevni borbi za kruh ter potrpežljivosti malega človeka. Topel stisk roke in poslovlili smo se. Za nami so kričali otro-

ci. Na oknu pa sta se prikazala bleda in premrzla obraza Angele in Maksimilijane, gledali sta njudi z onega sveta, »z one strani reken, bi dejali, kako odhajajo.

Beseđe niso več potrebne. Morda samo predlog občinske skupščine v Smarju. Rogaška Slatina je znan turistično zdraviliški kraj, potreben zabavništvu in izletniških točk. Morda bi bilo prav, če bi gostom pokazali tudi hiško Medvedove družine...

Tekst: M. SENICAR
Slike: B. STRMCNIK

Rekonstrukcija ceste

Na eni izmed sej so odborniki občinske skupščine v Smarju pri Jelšah sklenili, da najamejo posojilo v višini 200.000 novih dinarjev za delno kritje odnosno sofinanciranje rekonstrukcijskih del na cesti Rogaška Slatina—Rogatec. 100.000 novih dinarjev bi dobili iz DIS in 100.000 iz sklada skupnih rezerv gospodarskih organizacij s šmarskega področja. Ker banka posojila iz rezervnega sklada ni odobrila, je skupščina na drugi seji sklenila, da tudi teh 100.000 novih dinarjev najamejo iz DIS. Sklep je bil nujen, saj je bilo popravilo ceste Rogaška Slatina—Rogatec nujno.

Na zaboju za kurjavo je sedela Angela Medved in plela. Zavita v dolg plašč in ne urejeno frizuro ni dajala vtisa sreče in zadovoljstva. Mlada Maksimilijana je začudeno uprla velike oči v obiskovalca. Materi in hčerki so lica nekoliko zadržetala, Angela pa je hitro popravila plašč in preplašeno pogledala po sobi, češ, ne zamerite, revni smo in ni tako lepo kot drugod. Mrzlo je bilo.

DRUGA SEJA
OBCINSKE
KONFERENCE ZKS

Na nedavni drugi seji občinske konference ZKS so udeleženci obravnavali vrsto aktualnih vprašanj dosedanjega in prihodnjega delovanja članstva ZK v komuni. Uvodoma so člani občinske konference ZKS govorili in sklepali o predloženem dokumentu, v katerem so sprejeli vrsto stališč v zvezi z družbeno dejavnostjo komunistov v letu 1968. Zatem so govorili še o priporočilu razširjene seje volilne komisije pri Socialistični zvezi delovnih ljudi o reelekciji vodilnih kadrov v tamošnjih delovnih organizacijah in o drugih problemih delovanja članstva ZK. Na seji so sodelovali tudi sekretarji krajevnih organizacij ZKS in vodje aktivov ZK in hrastniških podjetij.

USPEL LITERARNI
VEČER
V MLADINSKEM
KLUBU

V počastitev slovenskega kulturnega praznika je bil pred kratkim v mladinskem klubu »Svoboda« v Zgoranjem Hrastniku literarni večer. Kot venomer doslej, so tudi tokrat mladi Hrastničani do kraja napolnili dvorano. Na literarnem večeru sta med drugim sodelovala Mira Miheličeva, France Bevk in drugi. Udeleženci so z zanimanjem sledili izbranim programom, zlasti pripovedovanju obeh znanih slovenskih literarnih ustvarjalcev.

DELO PRAVNE
SLUŽBE V MINULEM
LETU

Pravna služba pri občinskem sindikalnem svetu je lani obravnavala kar 77 zadev, in sicer 19 zasebnih zadev, 22 zadev s področja delovnih odnosov, predvsem v zvezi z odpovedmi, osebnimi dohodki, letnimi dopusti, razpisi, premestitvami, kršitvami delovnih dolžnosti in drugo. Med drugim je služba razpravljala tudi o 10 zadevah s področja socialnega zavarovanja, pokojnin invalidnin, priznanja delovne dobe, nadomestila in podobnih vprašanj. Zanimivo je, da je pravna služba lani obravnavala več kot enkrat tolikšno število zadev, kot leto prej. Pravna služba postaja torej nepogrešljiva dejavnost, ki si med hrastniškimi delovnimi ljudmi pridobila vse zaupanje.

IGRALCI
»SVOBODE« II
O SVOJEM DELU

Čeprav je minilo precej časa, odkar so se sešli k delovnemu dogovoru tudi člani dramske družine »Svobode II«, kaže omeniti vsaj nekaj njihovih problemov, s katerimi se srečujejo pri svojem delu. Radi, zelo radi, bi razširili svojo aktivnost, vendar so bili doslej posamezni člani nekoliko neresni. Zato niso utegnili uprizoriti dveh premier, kot so se bili dogovorili. Z edinim naštudiranim delom v minul sezoni pa so gostovali tudi na drugih odrih. Kajpak so sodelovali še pri nekaterih drugih proslavah in prireditvah.

SEMINARJI
ZA VODJE KLUBOV

Pred dnevi je bil v hrastniškem mladinskem klubu zanimiv seminar o oblikah in metodah dela in organizacije klubskih večerov. Organizatorji so zanj pridobili znane delavce s tega področja iz Ljubljane. Zal udeležba iz sosednjih občin ni bila tolikšna, kot so prireditelji pričakovali. Ne glede na to, pa so vsi prisotni izrazili zadovoljstvo s pridobljenim znanjem.

Odkrito in odgovorno

Sekretariat občinske konference ZKS ugodno ocenjuje sedanje sestanke krajevnih organizacij ZKS, na katerih so komunisti obravnavali pismo revirskega komiteja ZKS o osnovnih izhodiščih aktivnosti članstva ZKS v nadaljnjem razvijanju samoupravnih in družbeno-političnih odnosov ter regionalnega sodelovanja na področju Zasavja.

Z nekaj izjemami, so bili dosedanja sestanka krajevnih organizacij ZKS razmeroma dobro obiskani. Člani ZK so razen pisma revirskega komiteja ZKS v Trbovljah obravnavali še vrsto drugih aktualnih vprašanj, posebej analizo o dosednji in prihodnji aktivnosti komunistov v družbenopolitičnem in društvenem življenju komune, nadalje stališča v zvezi z reelekcijo in naposled so razpravljali še o sedanjih strukturi članstva ZK v tej zasavski občini. Komunisti so v glavnem pozitivno ocenili prizadevanja revirskega komiteja ZKS glede osnovnih izhodišč razvijanja samoupravnih in drugih odnosov in sodelovanja na področju Zasavja. Naposled se je večina članstva ZK prepričala, da revirski komitej ZK v svoji splošni delovni usmerjenosti samo vzpodbuja najbolj zavestne subjektivne sile za pospešeno idejnopolitično vlogo na vseh področjih družbenopolitičnega življenja v Zasavju. Od tega spoznanja je bil potreben samo še korak

k drugi ugotovitvi, da utegnemo imeti od takega delovanja ZK koristi vsi delovni ljudje revirjev in da samostojnost občin v ničemer ne bo okrnjena.

Sicer ni slučaj, da so ob tej razpravi številni hrastniški komunisti menili, da je poglobljanje samoupravljanja, krepitev samoupravnih odnosov na vseh področjih imperativ, ki ga kaže bolj dosledno upoštevati in se zanj še bolj zavzemati, saj bo le na ta način dano ljudem izpovedovati njihove težnje po resničnem sodelovanju bodisi v okviru širšega področja ali neposredno v vsaki delovni in drugi skupnosti.

Komunisti so v nekaterih krajevnih organizacijah zelo podrobno in z dokajšnjo zavzetostjo izpovedovali tudi svoja mnenja in poglede na dosednji razvoj družbenopolitičnega in društvenega življenja v komuni. V zvezi s tem ni pretirano spoznanje, da so na posameznih področjih komunisti premalo aktivni, premalo izpovedujejo svoje hotenja za resničen napredek posameznih organizmov ali društev. Ob tem posamezniki ali posamezne skupine članstva ZK še ve-

nomer stoje ob strani, ne da bi izpovedovali svojo idejnopolitično vlogo tako, kot jo terja pripadnost ZK. Z druge strani pa so ponekod ugotavljali tudi vrsto uspehov, zlasti na področju pomlajevanja ZK v komuni. Zdaj je v vrstah ZK znatno več mladih občanov, ljudi vseh poklicev, ki so se zavestno odločili za program ZK in ga bodo pač glede na svoje izkušnje in znanje skušali uveljavljati vsepovsod tam, kjer so že ali pa še utegnemo biti aktivni. Zagotovo je pravilna in umestna ugotovitev, da je treba mladim članom ZK vsestransko pomagati, jih vabiti na te ali one pomembnejše razprave in jim omogočiti spoznavati razvoj družbenopolitičnega življenja na vseh področjih komune. Obveščenost, spoznavanje problematike je bistvena komponenta vsakršne dejavnosti, to pa posebej velja za člane ZK, v tem primeru seveda še v prvi vrsti za mlade komuniste.

Zal vsepovsod niso bile tako živahne in odkrite, predvsem pa odgovorne razprave. Na splošno pa je treba ugotoviti, da so sedanji sestanki krajevnih organizacij odprli številnim komunistom nove poglede in jih oborožile z dodatnimi spoznanji, kako kaže delovati v prihodnje.

STARO KUZNO ZNAMENJE NAD DOLOM JE DOBIL LEP IN TRDEN PODSTAVEK, TAKO BO LAHKO SE LETA IN LETA ZBUJALO POZORNOST MIMOIDOCIH. MORDA BI BILO PRAV, ČE BI V BODOČE MARKACIJE IN DRUGE OZNAKE LE PISALI NA KAKŠEN BOLJ PRIMEREN PROSTOR, KOT JE TA POMEMBEN ZGODOVINSKI SPOMENIK (Foto: B. S.)

PRIPRAVE NA 115-LETNICO OBSTOJA
RUDARSKE GODBE V HRASTNIKU

Redek jubilej

Na zadnjem občnem zboru so člani pihalne godbe »Svobode I.« govorili tudi o pripravah na počastitev 115-letnice delovanja svoje kulturne skupine. Ta redki jubilej bodo v hrastniku obeležili s slavnostnim koncertom in drugimi prireditvami.

Nobenega dvoma ni, da so di godba na pihala hrastniških rudarjev med najstarejše glasbene ansamble na Slovenskem in po vsej verjetnosti celo v Jugoslaviji. Začetki obstoja te glasbene skupine segajo v leto 1849. Tedaj je namreč manjša skupinica rudarskih godbenikov sodelovala na slovesnosti ob otvoritvi znane južne železnice. Godbeniki so igrali na železniški postaji v Hrastniku. To so bili resda prvi začetki, zametki prave prave godbe na pihala, ki je pihala štiri leta kasneje številčno narasla, dobila svojega stalnega kapelnika in izvedla svoj prvi koncert. Zanimivo fotografijo hranijo v godbenem domu, ki jo godbeniki skrbno varujejo, saj je dragocen dokaz več kot stoletne tradicije njihovega delovanja. Sicer pa je posebna soba njihovega doma urejena v manjši muzej o katerem bomo na straneh naše časopisne nekoliko podrobneje pisali prihodnje mesece.

Visok jubilej bodo rudarski godbeniki primerno praznovali. Za zdaj so se odločili prirediti slavnostni koncert 15. junija, na katerega bodo seveda povabili delegacije in predstavnike vseh pihalnih godb iz Zasavja, razen tega pa bi radi povabili rudarsko godbo iz Oberdorfa iz Avstrije, s katero navezujejo prijateljsko sodelovanje. Ob enem s 115-letnico obstoja godbe bodo primerno praznovali tudi 15-letnico dograditve njihovega godbenega doma.

Zvedeli smo tudi, da se je rudarska godba na pihala »Svobode I.« iz Hrastnika

priglasila za drugo tekmovalno najboljših slovenskih godb, ki bo letos poletni v Kopru. Vprašanje je le, če bodo godbeniki zbrali dovolj denarja za to priložnost, ob kateri bi radi pokazali rezultate svoje neumornega dela.

Prav tako bodo primerno obeležili 11. julij ki so si ga rudarski godbeniki izbrali za svoj praznik, v spomin na isti dan leta 1944, ko so se vključili v NOB. Kot je znano je prešla kmalu kasneje hrastniška godba v sestavo godbe 7. korpusa in so precejšen del tega obdobja preživeli v Gradacu pri Crnomlju. V spomin na težke, a vendar nepozabne dni na to bivanje, so hrastniški godbeniki do danes ohranili stike s tamkajšnjimi prebivalci in od časa do časa obiščejo ter jim prirediti koncert. To so lepe priložnosti za obujanje spominov. Zato so na letošnjem občnem zboru godbeniki predlagali da bi tudi letošnji 11. julij izkoristili za obisk prebivalcev Gradaca. Prepričani so, da jih bodo, kot vselej doslej, tudi tokrat ljudje tega predela prisrčno in ljubeznivo sprejeli. Kajpak bodo rudarski godbeniki priredili slavnostni koncert in poskrbeli za pravi pravcati partizanski miting.

Trenutno šteje rudarska godba na pihala v Hrastniku 38 članov. Med njimi so številni stari veterani, ki imajo za seboj dolga leta dela v godbi; med njimi pa so tudi mlajši, ki bi radi nadaljevali tradicijo do glasbenega udejstvovanja in stopali po poteh svojih prednikov. Ne bomo rekli preveč, če ob tej priložnosti poudarimo, da bo 115-letnica obstoja godbe na pihala v Zgoranjem Hrastniku lep praznik za ves rudarski kolektiv in za vso hrastniško dolino.

PRED RAZPRAVAMI O ZAKLJUČNIH RAČUNIH
GOSPODARJENJA V HRASTNIKU

V nobenem primeru samo formalnost

Te dni bodo v hrastniških kolektivih razpravljali o dobrih in slabih straneh lanskega gospodarjenja. Sindikalna vodstva imajo odgovorno dolžnost pritegniti k razpravam vse zaposlene, ne samo zavoljo tega, ker tako določajo statuti delovnih organizacij, marveč zato, ker bo splošna ocena poslovanja uspešna samo v primeru, če jo bodo s svojimi izkušnjami, pogledi in stališči podprli vsi prizadeti.

Ob tem se zdi potrebno opozoriti še na drugo plat medalje. Hudo napačno bi bilo priti na sestanke kolektivov izključno samo s številkami, zapletenimi postavkami in sumariji, obrazci in golimi izračuni. Vsepovsod tam, kjer so doslej ravnali na razpravo. Vsepovsod tam, kjer bodo tudi letos ubrali podobno pot, si vsekakor lahko obetajo živahno polemiko, pa tudi vrsto predlogov, mnenj in pogledov na tekoče poslovno leto. Nobena dvoma ni, da člane kolektivov vzemirja dosti vprašanj, problemov, da si na vrsto stvari ne znajo sami odgovoriti, zato ne bo odveč k obravnavi zaključnih računov povabiti strokovne

vendar vsebinsko tehtna poslova poročila, v katerih je utegnil vsakdo najti dokaj celovit opis celotnega poslovanja, vključno problematiko tekočega leta. Za to so prihajali člani kolektivov na sestanke že vnaprej seznanjeni in oboroženi ter pripravljani na razpravo. Vsepovsod tam, kjer bodo tudi letos ubrali podobno pot, si vsekakor lahko obetajo živahno polemiko, pa tudi vrsto predlogov, mnenj in pogledov na tekoče poslovno leto. Nobena dvoma ni, da člane kolektivov vzemirja dosti vprašanj, problemov, da si na vrsto stvari ne znajo sami odgovoriti, zato ne bo odveč k obravnavi zaključnih računov povabiti strokovne

in upravne uslužbenice. Važno in bistveno pomembno je torej, da si utegnil vsak zaposleni na osnovi zaključnega računa gospodarjenja za minulo leto predočiti celovito stanje gospodarske organizacije in da bo lahko iz tega sam pr sebi storil ustrezne zaključke, kako proizvajati, poslovati, gospodariti v tekočem letu. Potemtakem razprave o zaključnih računih niso in ne smejo biti zgolj formalnost, marveč resnična prilika za ustvarjalen razgovor in morda celo dialog o priblemih, ki jih lanskega gospodarjenja ni odpravilo, in utegnemo tudi letos zmanjšati gospodarske rezultate uspehe.

V HRASTNIKU NADALJUJEJO Z ZBIRANJEM POMOČI
ZA VIETNAMSKÉ ŽRTVE VOJNE

Lepi odmevi na akcijo

Poročali smo že, da so lani novembra v Hrastniku poslali posebno pismo vsem delovnim kolektivom, organizacijam in drugim, naj delovni ljudje podpro junaške napore vietnamskega ljudstva zoper ameriško imperalistično agresijo. Koordinacijski odbor je v pismu podrobno obrazložil, da utegnemo vsak prispevek olajšati trpljenje naroda, ki se že vrsto let bori in krvavi za svoj obstoj, za svojo bitnost, za najdražje — za svobodo. Ob enem je koordinacijski odbor obrazložil v pismu, koliko so v Hrastniku zbrali za te namene v minulih letih.

Podoba je, da je pismo ko-

ordinacijskega odbora naleto pri hrastniških delovnih ljudeh in občanih na vsestransko razumevanje in pozornost. Po dosedanjih podatkih so v zadnjih dveh mesecih zbrali ponovno blizu 9500 ND, čeprav so prejšnje obdobje darovali ljudje nad 28.000 ND. Za akcijo so se zavzeli tudi člani občinske zveze združenj borcev NOV, ki so s posebnimi vrednostnimi kuponci obiskali veliko število občanov in ponekod naleteli na bolj, drugod na manj radodarne roke. Ne glede na to so se v akcijo vključile tudi druge, zlasti sindikalne organizacije. Precej denarja so darovali hrastniški steklarji, delavci Tovarne ke-

KAKO DOLGO ŠE?

Sedanje »brezvladje« v zasavski zdravstveni službi postaja polagoma nevarno za uresničitev vseh tistih načrtov, ki so pripravljene v predalih, in po katerih bi ta pomembna družbena dejavnost krenila po poti napredka in resnične zadovoljive potreb zavarovancev.

Zeleli bi, da bi ob izidu številke Celjskega tednika demantirala naše vprašanje. Toda v času, ko smo pripravljali sestavek, je bilo na tem področju še vse precej starem. Povod zanj ni samo sestanek kolektiva dosedanjega zdravstvenega doma v Zagorju ob Savi, niti neuspešnih sestankov zasedbe, devetčlanske komisije iz treh dosedanjih kolektivov revirskih zdravstvenih domov, pač pa vznemirjenost zavarovancev, torej tistih zasavskih občanov, katerim je reorganizacija zdravstvene službe dejansko namenjena.

Kdo bi si namreč upal trditi, da sedanja neurejenost, ali kot pravijo ljudje, sedanje »brezvladje« ni brez vpliva na vsakdanjo zdravstveno službo? Ali: kdo od posameznicev razmer na tem področju družbene dejavnosti priznava, da bo nadaljnje odlašanje dejanske združitve enotno zdravstveno službo utegnilo povzročiti nedogledne posledice? Vprašanje je vedno. Nekatere zdravstvene službe sicer delajo, toda zdravstveni delavci niti ne vedo, kdo bo plačal te ali one storitve? Ali pa: nekatere dejavnosti so se iz zagorskega in hrastniškega zdravstvenega doma že preselile v Trbovlje. Ostali pa so upravičeno uslužbenec, ki imajo sicer zagotovljene osebne dohodke, vprašanje pa je, kakšno delo naj opravljajo? Znano je, da so že več ali manj znana merila za finansiranje zdravstvenih služb v letu 1968. Nostanovljeni zdravstveni domovi bodo kmalu podpisovali letošnje pogodbe. Ali bodo, ko bo v revirjih končno prišlo do enotnosti na tem področju, pogodbe zagotavljale toliko in toliko več denarja za vmesni čas dela dosedanjih upravnih uslužbencev ali bo to šlo v škodo dejanske zdravstvene dejavnosti?

Slišali smo tudi takele sodbe. Zavarovancev se ti problemi pravzaprav ne tičejo. Za zdaj samo čakajo, kaj bo vsega tega nastalo? Zdi se, da se moramo ostro postaviti po robu takim, mlo rečeno, poenostavljenim mnenjem. Zavarovanci dejansko občutijo, da je zdravstvena služba v revirjih v ne-

kakšni stagnaciji, kajti položaj, kakršen je, zagotovo vpliva tudi na zdravstvene delavce. Zavarovanci niso pozabili obljub, da pomeni reorganizacija dejansko samo približevanje zdravstvene službe njihovim potrebam. Zdaj pa mineva čas, ne da bi se zadeve premaknile z mrtve točke.

Glede na to ne preseneča, da je pred kratkim o tem razpravljali politični aktiv pri sekretariatu občinske konference ZKS v Zagorju ob Savi. Ne kaže ponavljati vse razprave, teba pa je izluščiti nekatere bistvene ugotovitve s tega posvetovanja. Kolektiv trboveljskega zdravstvenega doma menda res ni bil povsem seznanjen s stališči, sprejetimi že ob začetkih razgovorov o ureditvi nove zdravstvene službe v revirjih in niti ne s predlogom, da naj bo sedež zdravstvenega doma v Zagorju ob Savi. Vprašanje pa je, kdo je odgovoren za to, da jih niso seznanili? Resnično skušajo na tej osnovi nekateri posamezniki kovati iz sedanje neurejenosti te službe kapital zase s tem, ko trdijo, da je vsakršno bodoče tesnejše sodelovanje na tem in na drugih področjih v Zasavju ali med zasavskimi občinami jalovo početje. Ne glede na to, da praksa odločno demantira take in podobne trditve, saj je medobčinsko sodelovanje v zadnjem obdobju pognalo globoke korenine, pa ne gre pozabiti, da bi dopustitev izigranja enotne zdravstvene službe v Zasavju imela hude posledice. Mnenje udeležencev posvetovanja, da integracije, naj si bo ta ali druga, izključujejo možnost, da bi morali biti sedeži skupnih služb samo v enem samem kraju ali središču, pa zagotovo kaže, da bo treba to načelo v prihodnje bolj upoštevati. Upoštevati tudi zagledaj, ker je bilo že od vsega početka jasno in nedvoumno povedano, da ima Zagorje ob Savi na voljo ustrezne prostore za sedež zdravstvenega doma, da je občinska skupščina bila pripravljena in je še danes pripravljena sprejeti v

ZAGORJE

zvezi s tem nekatere obveznosti.

Kot rečeno: vsakršno odlašanje dokončne ureditve zdravstvene službe ni umestno, pa čeprav gre zdaj le še morda za izpolnitev načela ali principa, sprejetega kot politično stališče v dosedanjem delovanju komisije za pripravo reorganizacije. Udeleženci posvetovanja so obenem sodili, da naj bi se za realizacijo prvotne odločitve zavzele vse tri revirske občinske skupščine, vodstvo zdravstvenega doma v Trbovljah pa naj bi ponovno na sestanku kolektiva obrazložilo celotno ozadje priprav na reorganizacijo.

Zagorsko posvetovanje o teh problemih lahko uvrstimo kot resen, zelo resen poskus prispevati k odpravi sedanjega stanja. Obenem pa je bil znova resen poduk, da se bo treba v bodoče o tehnikah, bistvenih zadevah s področja javnih in drugih služb v večji meri posvetovati z ljudmi, nosilci razvoja teh dejavnosti in potrošniki hkrati. Znabitno smemo upravičeno trditi, da bi do vseh teh zapletljajev sploh ne prišlo, če bi že od vsega začetka v večji meri poklicali k sodelovanju vse kolektive zdravstvenih domov pa tudi širšo družbeno skupnost. -n

SPREHOD PO ZAGORJU Z MISLIJO NA »LETO ČISTOČE!«

DELA NA PRETEK

Vprašanje, ki smo ga zastavili ob našem sprehodu po središču mesta, je dobilo potem, ko smo obhodili to področje dodaten vprašaj, in sicer: ali ne bi kazalo v »letu čistoče« vzeti iz predala še odlok o javnem redu in miru in vsa tista določila, ki predvidevajo urejenost mesta?

S tem ko je svet krajevne skupnosti Zagorje-Center proglasil leto 1968. za »leto čistoče«, je, kot bi rekli stari občani: »s taužneterjem za del v glavo!« Središče Zagorja in neposredna okolica sta dejansko neurejena, lahko bi rekli celo zanemarjena, krivda za to pa zadene vsakogar izmed nas in še posebej vse tiste občane, ki si dovoljujejo ob stanovanjskih blokih vskladiščevati drva in druge potrebščine in celo razno navlako. Menda smo se že tako privadili neurejenosti, navlake in umazanije, da je niti ne opazimo, ko vsakdanji hitimo po opravkih ali z opravkov. Včasih so hišni sveti skrbeli tudi za okolico stanovanjskih hiš, zdaj, ko smo jih degradirali, so pustili stvarcem svojo pot. Včasih, spomnimo se, ko smo začeli graditi novo mestno središče, smo vsi vzhičeni dopovedovali drug druge: mu: pri kraju smo s kolonijami, sivimi, napol podrtimi bivališči, neurejenostjo. V novih blokih bo prijetno stanovati in okrog novih stanovanjskih hiš si bomo uredili tako, kot to pritiče mestnemu izgledu. Toda, kot venomer: rečeno še ni storjeno.

Ne da bi hoteli kakorkoli zmanjševati ali omalovaževati napore vseh tistih stanovalcev, ki so si v ulici Talcev zgradili prijetna domovanja, pa si ne moremo kaj, da ne bi vprašali: kako sploh dovolj v središču mesta kološnjake, vrtove za kokoši

Ograja na mostu preko KOTREDEZICE v ZAGORJU je tako »rahla«, da človek še kihnil ne bi upal, boječ se, da se bo podrla. Z malce dobre volje bi se prav gotovo dalo ograjo popraviti.

ZBORI KMEČKIH ZAVAROVANCEV

O obsegu varstva in dajatvah

Pred kratkim so se tudi na zagorskih vaseh sešli zbori kmečkih zavarovancev, kjer je bil govor o predlogu obsega pravic zdravstvenega varstva in o obremenitvah zavarovancev s prispevki za zdravstveno zavarovanje kmetov komunalne skupnosti Ljubljana za leto 1968.

Izhodišča za izračun obsega pravic do zdravstvenega varstva in o stroških za zdravstveno zavarovanje kmetov v letu 1968 so bila realizacija izdatkov zdravstvenega varstva kmetov in zavarovanja v letu 1966 in 1967. Skupščina komunalne skupnosti zdravstvenega varovanja kmetov Ljubljana je na 9. zasedanju januarja letos, ko je obravnavala in odločala o predlogih obsega pravic, temeljito analizirala varoke nprastanih presežkov izdatkov nad dohodki. Pri tem so ugotovili, da so to povzročili vsakoletni izpadi neplačanih obveznosti v višini približno 10 odstotkov, nadalje porast pravic in porast cen v zdravstvenih domovih. Zato je sodila, da bi povečana soudeležba zavarovanih oseb za nekatere vrste zdravljenja primerno vplivala na nižje izdatke za zdravstveno varstvo v prihodnje. Obremenitev zavarovancev bi znašala: 13,2 odstotka prispevek od odmerne osnove pavšal 200 Ndin od gospodarstva in 8 odstotkov republiški prispevek od kmetijske dejavnosti. Skupaj s posebnim prispevkom od zaslužkov za občasna dela zunaj delovnega razmerja in povračili iz obveznega pozavarovanja bi letos zbrali 12.602.600 Ndin.

Seveda so imeli kmečki zavarovanci vrsto pripomb na predlagane prispevke in sploh stroške letošnjega zavarovanja oziroma zdravstvenega varstva. Ponekod so sodili, da nprastani porasti stroškov oziroma prispevkov destimulirajo kmetovalce za pridobivanje teh pravic. Posebno pa so bili mnenja, da utegne letos spet nastopiti podražitev. Doslej so namreč cene zdravstvenih storitev vsako leto porasle. Kdo jamči, da tudi letos temu ne bo tako?

-n-

NA KRATKO

LETNA SKUPŠČINA ZKPO

Prejšnji četrtek se je bila sešla skupščina občinske zveze kulturno prosvetnih organizacij Zagorje ob Savi. Na občnem zboru so temeljito ocenili dosežanje aktivnosti kulturnih organizacij in društev v komuni, kritično presodili pripravljenost zagorskih činiteljev pomagati k razvoju in oblikovanju kulturne politike v občini in spregovorili tudi o pripravah na bližnji kongres ZKPO Slovenije. V razpravi so obravnavali še programska izhodišča za delo v letu 1968 in nekatere druge aktualne zadeve. O skupščini bomo nekoliko obširneje poročali v naslednji številki našega glasila.

POČASTITEV SPOMINA NARODNEGA HEROJA NESTLA

Pred dnevi, točneje, 13. februarja je poteklo 13 let, ko je podlegel zahrbni bolezni in ranam iz NOB, narodni heroj Tone Okrogar-Nestl, doma iz Toplice iz Zagorja ob Savi. Učenci osemletke Toplice, čigar ime nosi ta vzgojno-izobraževalna ustanova so počastili spomin heroja Nestla ob njegovem grobu na zagorskem pokopališču. Na njegov grob so položili šopke cvetja.

KONFERENCA KRAJEVNIH ORGANIZACIJ ZKS

Prejšnji in ta teden so bile v Zagorju ob Savi konference krajevnih organizacij ZKS. Na sestankih so obravnavali nekatere aktualne probleme v zvezi z dosedanjjo strukturo članstva ZK, aktualna zunanjepolitična vprašanja in nekatere druge zadeve. Razen tega so sprejeli osnovna izhodišča za družbenopolitično aktivnost članstva v prihodnjem obdobju in se seznanili z nekaterimi aktualnostmi s področja družbenopolitičnega življenja v občini.

USPELA GOSTOVANJA V OKOLICI ZAGORJA

Vaškim prosvetnim društvom v občini Zagorje ni mogoče očitati brezdelje. Kljub temu, da nimajo najosnovnejših pogojev delovanja, predvsem pa jim primanjkuje denarja, skušajo z občasnimi prireditvami ohraniti vsaj del nekdanje živahne aktivnosti na tem področju. Ob tem se znova zastavlja vprašanje, kako in na kak način doseči večje sodelovanje vodstev teh društev z občinsko zvezo kulturno-prosvetnih organizacij? Ali obstoja pripravljenost z obeh strani po sodelovanju ali pa so vzroki za sedanje stanje kje drugje? Zadnjih štirinajst dni sta imeli društvi na Izlakah in v Cemšniku v gosteh igrajski družini iz Lučkovice in Žalca. Obe gostovanji sta lepo uspeli in so znova potrdili staro ugotovitev, da si ljudje želijo občasnih obiskov.

PRIPRAVE NA 8. MAREC

Letošnji praznik žensk bodo v Zagorju ob Savi počastili z osrednjo proslavo v delavskem domu, ki jo pripravljajo otroci osnovne šole Zagorje ob Savi. Razen tega bo svet slikarske kolonije Zagorje-Izlake odprl drugo letošnjo razstavo, na kateri bodo prilagajali plodove svojega dela amaterji iz Fohndorfa, znanega rudarskega mesteca na avstrijskem Zgoranjem Štajerskem. O pripravah na to prireditve bomo še pisali. -n

kem ne bo odveč ugotoviti, da je vzdrževanje parka, njegova urejenost stvar vseh občanov. Če se do tega pričrjanja še nismo dokopali, potem komunalnemu podjetju za vzdrževanje, za nego nasadov in zelenja ne bi zadostali niti milijoni denarja.

Občinska skupščina bi utegnala prizadevanjem krajevne skupnosti v letu 1968 na tem področju biti v veliko oporo. V oporo zato, ker ne bi bila odveč spet enkrat konkretna, podrobna razprava o urejenosti mestnega središča in neposredna okolica. Zaključki, sklepi ali stališča o tem pa bi morali po najkrajši poti priti do občanov in jih obvezati, da to, kar lahko sami storijo, tudi prevzamejo nase, kot sestavni del obveznosti prebivanja v tem delu Zagorja.

OBČAN

SKUPŠČINA OBČINSKE ZVEZE ZA TELESNO KULTURO

Kot je bilo pričakovati, so na minuli letni skupščini občinske zveze za telesno kulturo obravnavali številna pereča vprašanja s tega pomembnega področja. Telesno-vzgojni delavci, člani športnega društva in TVD Partizan ter drugih društev so v razpravi opozorili na resne probleme na področju te dejavnosti, zlasti vprašanja finansiranja, vzgoje naraščajo, vzdrževanja objektov, probleme strokovnih voditeljev in drugo. Očitno je, da vrsto teh vprašanj sami društveni delavci ne bodo mogli rešiti brez vsestranskega sodelovanja vse zagorske javnosti in družbenopolitičnih organizacij. Čeprav številne ekipe doselej niso držale križem rok, ni nobenega dvoma, da samo z osebnim prizadevanjem, osebnim zavzetostjo in entuziazmom, ne bo mogoče več računati. Na občnem zboru so sicer sprejeli dokaj bogat program dela, vprašanje pa je, ali ga bo sploh moč spričo pomanjkanja denarja do kraja realizirati.

ZAGOVOR
JANEZA
VIPOTNIKA

Komite revirske konference ZKS ter sekretariati občinskih konferenc ZKS Trbovlje, Hrastnik in Zagorje ob Savi so pripravili prejšnji torek v Trbovljah razgovor člana predsednika CK ZKS in predsednika republiške konference SZDL, Janeza Vipotnika, s predstavniki organizacij ZK in SZDL o temi »komunisti in Socialistična zveza ter druge družbeno politične organizacije.« Janez Vipotnik je v Trbovljah še posebej opozoril na pomembnost delovanja sekcij Socialistične zveze kot ene od oblik aktivnosti te družbeno politične organizacije.

SODELOVANJE
PROSVETNIH
DELAVCEV

V okviru sodelovanja med pobratenima občinama Trbovlje in Sallaumines v Severni Franciji je prišlo letos prvič do izmenjave delegacij prosvetnih delavcev iz obeh mest. Prosvetni delavci iz Trbovlj so se med semestralskimi počitnicami tri dni mudili v Sallauminesu ter si ogledali šole, vzgojno varstvene ustanove in mladinski klub. Ugotovili so lahko, da je šolstvo in varstvo dokaj razvito, saj imajo v otroških varstvenih ustanovah 95 odstotkov vseh predšolskih otrok, v šolskih varstvenih oddelkih pa nad 80 odstotkov vseh učencev, ki obiskujejo osnovno šolo. Delegacijo prosvetnih delavcev iz Trbovlj je med obiskom v Sallauminesu sprejel župan, srečali pa so se tudi z našimi rojaki, ki živijo v Sallauminesu.

Delegacija prosvetnih delavcev iz Sallauminesa bo v kratkem vrnila obisk.

ZBORI VOLILCEV

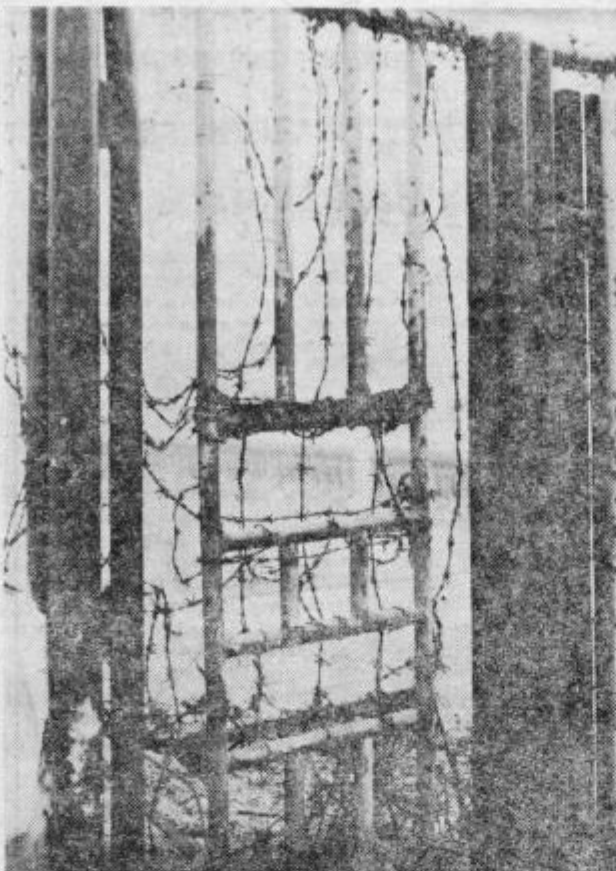
Občani Trbovlj bodo šli v prihodnjih dneh dvakrat na zbor volivcev. Na zborih, ki jih bodo zaključili 25. februarja, razpravljajo o predlogu odloka o prispevkih in davkih občanov ter o porabi sredstev prispevka za uporabo mestnega zemljišča.

V marcu pa bodo trboveljski volivci na zborih spregovorili o predlogu proračunskih dohodkov in izdatkov ter o razpisu referendumu za zbiranje sredstev za investicije v osnovno šolstvo, o čemer so razpravljali tudi že na zadnji seji občinske konference Socialistične zveze Trbovlje, kjer so se zavzeli za to, da naj bi bilo urejanje materialnih problemov osnovnega šolstva osrednja naloga vseh družbeno političnih dejavnikov v Trbovljah v naslednjih petih letih.

ORGANIZACIJA
SAMOUPRAVLJANJA

Sprejeta je nova organizacija samoupravljanja v okviru Zasavskih premogovnikov. Osrednji samoupravni organ bo skupščina kolektiva, ki jo sestavlja 50 predstavnikov delovnih enot, storitvenih dejavnosti in skupnih služb. Pri skupščini kolektiva bodo delovale stalne komisije za varstvo pri delu, za promet z osnovnimi sredstvi, kadrovska komisija, komisija za delovna razmerja, za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti ter za vprašanja delovnih invalidov ter zaposlovanja žena in mladine.

Upravni odbor pa sestavljajo 4 člani s področja Trbovlj in po 3 člani iz Hrastnika in Zagorja ob Savi, pri upravnem odboru pa bosta delovali stalni komisiji za oddih in rekreacijo ter za izume in tehnične izboljšave in pa uredniški odbor Glasila Informator.

Kje so ograja tako zamrežili z bodečo žico, vas zanima? Trboveljčani so že ugotovili, da je to pri vходу k njihovu lepemu bazenu. Le koga se je bati, da bo zlezal (ob tem letnem času?) skozi ozke razpore med posameznimi jeklenimi palicami... (Foto: Berni)

OBČINSKA SKUPŠČINA ZAVRNILA PREDLOG ZA POVIŠANJE CEN KRUHU IN MLEKU

Zahteve niso utemeljene

Občinska skupščina Trbovlje je na zadnji seji obravnavala tudi zahteve ljubljanskih mlekar, kmetijskega kombinata Zalec in Veležitarja Celje za zvišanje cen kruhu in mleku.

V Trbovljah prodajo na mesec okrog 81.000 litrov mleka. Največji dobavitelj mleka je kmetijski kombinat Zalec (42.000 litrov), sledita kmetijska zadruga Trbovlje (22.000 litrov) in ljubljanske mlekarne (17.000 litrov).

Doslej je veljal liter vstekljenega mleka 1,32 novih din, nevstekljenega, ki ga prodaja kmetijska zadruga Trbovlje, pa 1,30 novih din. Kmetijska zadruga Trbovlje prodaja mleko v lastnih prodajalnah, medtem ko ga kmetijski kombinat Zalec oz. ljubljanske mlekarne dobavlja trgovski mreži, in sicer po 1,22 oz. 1,27 novih din za liter.

Kmetijski kombinat Zalec in ljubljanske mlekarne sta predlagale naslednje nove najvišje maloprodajne cene za mleko: liter pastereziranega vstekljenega mleka bi veljal 1,45 N din, liter pastereziranega stekljenega homogeniziranega polnomastnega mleka pa 1,60 N din, pol litra pastereziranega stekljenega mleka 0,75 N din, četrt litra pastereziranega mleka v tetrapaku pa 0,50 N din.

Svet za blagovni promet, turizem in gostinstvo trboveljske občinske skupščine je sicer na seji sklenil, da bo predlagal občinski skupščini, da odobri zvišanje najvišjih maloprodajnih cen za mleko. Odborniki pa z mnenjem oz. priporočilom sveta niso soglašali. Poudarjali so, da ni mogoče več opaziti prave konkurence, pač pa prihaja čedalje pogosteje do dogovornih najvišjih proizvajalcev oz. prodajalcev o cenah. Borbe za uveljavljanje na tržišču oz. za osvajanje tržišča ni. Za zvišanje najvišjih maloprodajnih cen za mleko je glasovalo 15 odbornikov občinske skupščine Trbovlje, proti jih je bilo 23, glasovanja pa se je vzdržalo 5 odbornikov. Omeniti sicer velja še, da je bilo v razpravi poudarjeno, da bi morebitna zavrnitev predloga za zvišanje najvišjih maloprodajnih cen za mleko pomenila tudi težave v zvezi z oskrbo z mlekom v Trbovljah v pri-

hodnje. Odborniki pa so navedli temu zavrnili predlog, ker so bili mnenja, da ni zadosti utemeljen. Podobno usodo kot predlog za zvišanje najvišjih maloprodajnih cen za mleko je doživel tudi predlog za zvišanje cen kruhu. Vendar je v tem primeru že svet za blagovni promet, turizem in gostinstvo na seji ugotovil, da

ni realnih osnov za zvišanje cen kruhu in predlagal občinski skupščini, da zahtevku ne ugodí. Trgovsko in proizvodno podjetje Veležitar Celje je namreč predlagalo, da naj bi dovolil zvišanje cen kruhu tip 400 (beli kruh) od 2,00 na 2,32 novih din, kruhu tip 600 od 1,68 na 1,92 novih din in kruhu Tip 1000 (črn kruh)

od 1,40 na 1,50 N din. Ker predlog za spremembo cen kruhu ni vseboval podrobnejših analiz, ga je občinska

NAJVEČJI OBISK
FILMA MOJE PESMI
MOJE SANJE

V kinu Svobode II so v lanskem letu zavrtili 106 filmov, obisk pa je bil za 2 odstotka boljši kot v letu 1966. Najboljši obisk so imeli ameriški filmi, najslabši pa jugoslovanski, češki in sovjetski filmi. Tako se je zgodilo da je odlični češki film Zlato jabolko imel pri prvi predstavi le 11 obiskovalcev pri drugi pa nobenega.

Rekord nosi ameriški film MOJE PESMI MOJE SANJE 4308 obiskovalcev. Sledile angleški film Dr. NO, 2868, nadalje Štirje v Tekasu 2484, Španski film Pevec Potepuh 2273, Vinetou in Apanači 1979 obiskovalcev. Spartak je sorazmerno bil slabo obiskan le 1861 obiskovalcev. Ameriški film Človek iz Zapada 1765, Furija v Baiji 1751, italijanski film PRELUKJANI DOLAR 1721.

Kakšen je obisk v trboveljskem kinematografu Svobode II, se vidi po tem da med prvimi 10 filmi ni nobenega jugoslovanskega, o sovjetskih in ostalih, ki so med zadnjimi po številu obiskovalcev.

SPREMENJEN IN DOPOLNJEN ODLOK O PRISPEVKU ZA UPORABO MESTNEGA ZEMLJIŠČA

V ODLOKU TUDI KAZNI

V Trbovljah velja nov odlok o prispevku za uporabo mestnega zemljišča. V njem je tudi nekaj novosti, na katere želimo še posebej opozoriti občane.

Odlok je bilo treba spremeniti oz. prilagoditi določbam temeljnega zakona o prispevku za uporabo mestnega zemljišča. Bistvena novost je razširitev prispevne območja na vsa komunalno urejena mestna zemljišča, ki jih zajema urbanistični načrt oziroma odlok občinske skupščine, ki ta načrt nadomestuje. Prav tako niso več direktni zavezanec za plačilo prispevka imetniki stanovanjske pravice, pač pa tisti, ki imajo na zemljišču pravico uporabe, oziroma, ki so lastniki zemljišča ali stavbe oz. dela stavbe na njem.

Le tem mora imetnik stanovanjske pravice plačevati v povračilo ustrezen del prispevka, ki ga je določil občinski upravni organ, če je to zahteval zavezanec. Novost je tudi, da zavezanec in imetnik stanovanjske pravice, katerih mesečni dohodki ne presegajo 380 novih din (prej 350 novih din), če preživljajo samo sebe, oziroma 580 novih din

(prej 550 novih din), če preživljajo tudi člane ožje družine, plačujejo le 25 odst. sicer predpisanega prispevka.

V odloku so zdaj tudi kazenske določbe. Za prekršek se kaznuje zavezanec — fizična oseba z denarno kaznijo do 300 novih din, zavezanec — pravna oseba pa z denarno kaznijo do 2000 novih din, odgovorna oseba pravne osebe pa s kaznijo do 300 novih din, če v določenem roku ne prijavijo osnove za odmero prispevka oziroma prijavijo netočno osnovo. Prijave je treba vložiti najkasneje do konca marca letos. To določilo se nanaša na vse tiste zavezanec, ki za leto 1966 in 1967 še niso prijavili osnov za odmero prispevka, do konca marca 1968 pa morajo poravnati tudi zaostale obveznosti.

Za izvajanje programa porabe sredstev, zbranih na račun prispevka za uporabo mestnega zemljišča, skrbi svet za urbanizem, gradbeništvo, komunalne in stano-

vanjske zadeve občinske skupščine, administrativno tehnična in finančna opravila pa pristojni občinski upravni organ in stanovanjsko podjetje. S stanovanjskim podjetjem se sklenu za posebna pogodba.

Svet za urbanizem, gradbeništvo, komunalne in stanovanjske zadeve je pooblaščen, da dovoljuje manjša odstopanja od letnega programa kakor tudi manjša spremembe posameznih postavk v programu, če to terjajo okoliščine, ki jih ni mogoče predvideti. Zahteva za takšno spremembo mora biti posebej utemeljena in dokumentirana. Če svet ugotovi, da bi se z ugoditvijo zahtevi bistveno spremenil program, je o tem dolžan obvestiti občinsko skupščino, ki dokončno odloča o zadevi.

Sredstva prispevka za uporabo mestnega zemljišča so mogoče uporabljati le za nanciranje gradnje, dograditve ali rekonstrukcije komunalnih objektov in naprav kolektivne potrošnje, to je mestnih cest, trgov, hodnikov, pešpoti, dovoljnih postaj in javnih parkirnih prostorov, nadalje omrežja javne razsvetljave, kanalizacijske omrežja in zelenih površin.

Zapišemo naj še, da ostane višina prispevka za uporabo mestnega zemljišča na spremenjena. Za 1 kvadratni meter koristne površine znaša prispevek v I. kategoriji 0,20 novih din, v II. kategoriji 0,12 novih din, v III. kategoriji pa 0,05 novih din. Za dvestrija plačuje prispevek višini 0,20 novih din za kvadratni meter stanovanjske površine. Za 1 kvadratni meter nezazidanega stavbnega zemljišča, ki je po sprejetem zakonitnem načrtu namenjen za gradnjo oz. za katero pristojni urbanistični organ izdal lokacijsko dovoljenje znaša prispevek 0,03 novih din.

TRBOVLJE

skupščina Trbovlje zavrnila brez razprave predlog za zvišanje cen mleka in kruhu v Trbovljah nespremenjene!

Nacionalne energetske potrebe

Razprave o nekaterih načelnih vprašanjih v zvezi z dolgoročnim razvojem energetike pri nas postajajo v zadnjem času vse bolj razgibane, pa tudi konkretno, posebej še, ker predvsem vsa premogovna področja zanima, kakšne so v tej zvezi njihove perspektive.

Iz dosedanjih razprav o nadaljnjem razvoju energetike na območju zasavskih ru-

darjskih revirjev prevladuje še posebej mnenje, da je treba v prihodnje programirati razvoj energetike ob upoštevanju kar najbolj racionalne ekonomske strukture in vse morebitne vplive, čimprej pa bi bilo treba nakazati tudi vlogo premogovnikov v naši republici.

Upoštevanje gibanja v svetu, saj na primer tako v Sovjetski zvezi in Združenih državah Amerike v zadnjem času večjajo proizvodnjo premoga čuvajo pa zaloge tekočih goriv, prevladuje v zasavskih rudarskih revirjih prepričanje, da je treba v prihodnje tudi pri nas zagotoviti še posebej optimalni razvoj premogovnikov na najugodnejših lokacijah, se pravi tam, kjer so ob rudnikih termoelektrarne in kjer so rudniki oz. termoelektrarne v bližini velikih potrošniških središč. Dodati je treba še stališče, da bi moral prihodnji razvoj energetike pri nas temeljiti na raziskanih zalogah; skupne zaloge »Zasavskih premogovnikov«, na primer, znašajo po doslej opravljenih raziskavah, upoštevaje tudi kotlovni premog, ki ga kurijo v trboveljski termoelektrani, od 190 do 200 milijonov ton premoga.

V dosedanjih razpravah o dolgoročnem razvoju energetike je bilo slišati v zasav-

skih rudarskih revirjih tudi trditve, da je družbeno neupravičeno in nacionalno nesprejemljivo stališče oziroma usmeritev na visok uvoz energije, saj rabimo za to znatna devizna sredstva. V tej zvezi bi morali tudi v Jugoslaviji določiti splošni interes glede pokrivanja potreb po energiji, kar je v mnogih državah že točno določeno. Ponekod pa so s predpisi celo podrobneje določili še, koliko časa morajo na leto obratovati termoelektrarne, se pravi, da je določena količina premoga, ki ga je treba pokuriti v termoelektrarnah, vse to pa z namenom, da se ščitijo domača tekoča goriva in drugi domači viri energije.

Prireditve ob jubileju

Planinska društva iz Zasavja so pripravila na čast 75-letnice ustanovitve slovenske planinske organizacije planinski teden. Prireditve ob tem visokem jubileju so se izvršile prejšnji teden v Trbovljah.

Uvodna prireditve je bila prejšnja sobota, ko so v trboveljskem delavskem domu odprli razstavo »Naše gore; slike s planinsko motiviko so razstavili zasavski slikarji in amaterji Tone Leskovec, Franc Kopitar, Janez Knez, Niko Prestor, Polde Mihelič in Marija Barth. Sledilo je predavanje dr. Mihe Potočnika, predsednika PZS, o odpravi slovenskih alpinistov v

Se pravi, da bi bilo potrebno dati v prihodnje pogoje za večjo veljavo. Neosposobitvijo kapacitet in modernizacijo pa bi bilo treba zagotoviti tak položaj premogovništva, da bi bilo omogočeno doseganje predvidenega obsega proizvodnje, to po takšnih cenah, ki bi bile sprejemljive za tržišče. Zraven sredstev za investicije v modernizacijo proizvodnje pa bi bilo treba zagotoviti denar za prekvalifikacijo stega dela rudarjev, ki bi sprostila modernizacija proizvodnje, oziroma za odpiranje novih delovnih mest v delovno silo, ki jo v rudarskih središčih pri nas pogosto je sama struktura gospodarstva.

Pamir, nadalje večer mladinskih planincev, ki so ga pripravili člani PD z osnovne šole Albin za Hohkrauta in gojenci planinske šole Trbovlje, in koncert, na katerem so sodržavni pevski zbor Loški glas iz Kisovca nad Zagorjem, harmonikarski orkester bene šole Trbovlje in mladi pevski zbor Slavček iz Trbovlje.

Zaključna prireditve je bila v soboto, ko so se sodelujoči na slavnostno sejo vodili vseh zasavskih planinskih društev.

O planinskem tednu zasavskih planinskih društev smo še poročali.

ŽRTVE PROMETA

SMRT MOPEDISTA

Prometna nesreča s smrtnim izidom se je zgodila na cesti Celje — Velenje, ko je po njej vozil s tovornim avtomobilom MILAN FERK. Zaradi velike jame na desni strani ceste je vozilo močno zavilo in nekoliko zavil na levo. Enoosno prikolico je v tem zaneslo na levo. V oster in nepregleden ovinek je naproti pripeljal mopedist 30-letni IVAN VIDENSEK iz Velenja, ki se je prav tako izgibal jami na svojem delu ceste. Levo kolo prikolice je zadelo mopedista, ki je bil zaradi silovitega udarca takoj mrtev.

SREČA V NESREČI

Voznik osebnega avtomobila DRAGO GLINSEK je vozil iz Radeč proti Sevnici s hitrostjo okoli 80 kilometrov na uro. Pripeljal je v levi blagi ovinek in na polovici zapeljal na most preko reke Mirne, kjer je začelo vozilo zanašati. Pri izravnavanju vozila je zavil preveč desno in je izven mostu zadel v obcestni kamen, po dvajsetih metrih vožnje pa se na drugega. Oba je vozilo izruvalo. Nato se je prevrnilo na desno stran ceste in se po cestnem nasipu dvakrat obrnilo preko strehe in obstalo na kolesih na travniku po 25 metrih. Sreča v nesreči je, da pri nesreči ni bilo nobenih telesnih poškodb. Na avtomobilu, ki ni bil sposoben za nadaljno vožnjo, je škoda za 14.000 ND

ZADEL V STOPNICO

Voznik tovornega avtomobila IVAN VRACUO je vozil po Mariborski cesti v Celju in zavijal v levo. Tedaj ga je po levi strani prehitel motorist ALOJZ LEDNIK s sopotnikom MARJAOM TRŽANOM. Motorist je zadel v stopnico avtomobila in s sopotnikom padel po cesti. Oba sta se laže poškodovala.

IZSILJEVANJE PREDNOSTI

CIRIL CATER je z osebnim avtomobilom vozil iz Celja proti Vojniku, ko je iz stranske Kidričeve ulice izsiljevala prednost kolesarka MARJA SKOBRNE. Voznik jo je kljub zaviranju zadel in zbil po cesti. Kolesarka si je dvakrat zlomila levo nogo pod kolencem.

Začeto delo bodo nadaljevali

V Celju spet smučarski skoki — Mlade vodi nekdanji državni reprezentant, Andrej Nahtigal — Zelja po veliki skakalnici

V zimski sezoni, ki jo pravkar zaključujemo (?) je v celjskem mestnem parku po nekaj letih znova zaživela smučarska skakalnica. Znova so se na njej in okoli te naprave zbirali mladi privrženci tega športa ter se predvsem pod vodstvom nekdanjega državnega reprezentanta in člana slovenskega ljudskega gledališča v Celju, Andreja Nahtigala uvajali v tehniko skokov in podobno. Mladi so izkoristili vsako priložnost za treninge in še zadnji hip izvedli consko prvenstvo za pionirje in mladince.

Lahko rečemo, da se smučarski skoki v Celju v tej sezoni spet zaživeli samo po zaslugi tov. Nahtigala, zato smo ga vprašali, zakaj se je lotil tega dela in kako ga ocenjuje. Takole je dejal:

— Z delom smo začeli septembra lani na pobudo planiške šole pri Smučarski zvezi Slovenije. V pripravih na to in v razgovoru s trenerjem mladinske državne reprezentance smo menili, da je prav, če takšno šolo za smučarske skoke organiziramo tudi v mestu ob Savinji in z njo dobimo nove talente.

— Koliko mladih ste uspeli zbrati okoli sebe?

— Trenutno treniram okoli deset pionirjev in dvajset mladincev, med njimi je tudi nekaj perspektivnih mladih tekmovalcev in sicer bi pri pionirjih omenil Janka Petka, Matjaža Pavliha, pri mladincih pa Franca Aljnika, Stanka Krofliča, brata Lipovška, Brata, Serugo in Lorbeka.

— Ali ste bili zadovoljni z mladimi udeleženci celjske skakalne šole?

— Na vsak način. Bili so marljivi in vsak dan smo trenirali. V tej zvezi moram omeniti tudi naš največji športni uspeh, to je dvanajsto mesto Dušana Lipovška na republiškem prvenstvu v Planici. Letos se bomo udeležili še državnega prvenstva za mladince ter republiškega za pionirje.

— Kakšni pa so načrti za prihodnje?

— Začetno delo bomo nadaljevali. Tako bomo imeli suhe treninge na atletskem stadionu, zatem treninge na plastični skakalnici v Ljubljani, ko pa bo zapadel nov

sneg, mislim tu na prihodnjo sezono, se bomo preselili na Celjsko kočo, kjer nameravamo zgraditi 15-metrsko skakalnico. Zelo vesel pa bi bil, če bi lahko zgradili 60 do 70-metrsko skakalnico v Liscah Na gričku. Ta naprava bi bila za Celje velikega pomena, saj bi se lahko vključili v koroško slovensko skakalno turnejo, ki je bila letos samo na treh skakalnicah.

Naj še povem, da smo pred kratkim zgradili v parku novo 20-metrsko skakalnico, poleg stare 45-metrške skakalnice. To je velika pridobitev za najmlajše. Na njej smo imeli tudi consko pr-

venstvo osnovnih šol oziroma za pionirje in mladince.

— Kako pa je s smučarskimi skoki v obrobnih predelih celjske občine?

— Veliko perspektivnih skakalcev imajo zlasti v Vojniku, žal pa, kolikor vem, pre malo vadijo. Slišal sem, da gradijo 50 do 60-metrsko skakalnico, ki pa še tudi ni nared. Najbrž ni denarja, da bi jo uspeli zgraditi. Razen tega moram omeniti smučarsko sekcijo Strmec, kjer so zelo marljivi in imajo prav tako 20-metrsko skakalnico. Žal, poyod primanjkuje sredstev za nabavo smuči in za udeležbo na tekmovanjih.

M. Božič

Pionirji in mladinci na smučarski skakalnici

Zadnje, kolikor toliko ugodne snežne razmere so izkoristili celjski smučarji in pod okriljem občinske zveze za telesno kulturo izvedli prejšnji ponedeljek popolne consko prvenstvo v smučarskih skokih za pionirje in mladince oziroma za osnovne šole. Na novi 20-metrski skakalnici, ki so jo zgradili marljivi celjski skakalci po zamisli Andreja Nahtigala, se je pomerilo 35 tekmovalcev iz Celja, Velenja, Mislinja in Vojnika.

Pionirski prvak je postal 16-letni Matjaž Pavliha pred 11-letnim Jankom Petkom, ki sta prav gotovo najperspektivnejša celjska pionirja. Izredno ogorčen boj pa je bil pri mladincih, saj se je šest skakalcev potegovalo za prvo mesto. Z malenkostno prednostjo je zmagal Jože Klemenc iz Mislinja. Nastov ekipnega prvaka je osvojila tretja osnovna šola v Celju v

postavi: Pavliha, Petek, Bratec in Majer. Prvi rekorder nove skakalnice pa je postal Vinko Kovač iz Velenja s 16 metri.

Rezultati. PIONIRJI: 1. Matjaž Pavliha (III. os. šola) 13 in 14 m ter 177,5 točke, 2. Janko Petek (ista šola) 13 in 13 m ter 174 točk, 3. Slavko Skoflec (os. šola G. Siliha, Velenje) 168 točk.

MLADINCI: 1. Jože Klemenc (os. šola R. Iršiča, Mislinja) 15,5 in 15 m ter 197,5

točke, 2. Dušan Kroflič (os. šola Vojnik) 15 in 15,5 m ter 196,5 točke, 3. in 4. Slavko Lipovšek (Iv. os. šola) 15 in 15,5 m ter 196 točk in Sergej Mlakar (os. šola Polule) 15,5 in 15 m z istim številom točk, 5. Vojko Bratec (III. os. šola) dvakrat 15 m itd.

EKIPE: 1. tretja osnovna šola Celje 726,5 točke, 2. osnovna šola Polule 667,5 točke in 3. osnovna šola G. Siliha, Velenje 499 točk.

A. N.

Četrty Frenkov memorial

TVD Partizan Celje-Gaberje je že razpisal namiznoteniški turnir v počastitev spomina nekdanjega znanega celjskega igralca namiznega tenisa in zdravnika dr. Franca Rebeuška. Četrty Frenkov memorial bo v nedeljo, 21. aprila ob devetih dopoldne v telovadnici gabskega Partizana. Z razliko od prejšnjih bodo moški igralci tokrat razdeljeni v tri starostne skupine. V prvi, najstarejši, bodo igrali oni, ki so bili rojeni 1923. leta in pozneje, v drugi letniki 1924 do 1933, in v tretji letniki 1934 in mlajši. V vseh skupinah pa gre samo za neaktivne igralce, torej samo za tiste, ki ne nastopajo na turnirjih. Za ženske bo samo ena skupina.

Za zmagovalce v posameznih skupinah bo gabski Partizan pripravil lepe pokale; medtem ko bodo igralci od drugega do četrtega mesta

dobili plakete, bodo vsi prejeli še spominske diplome.

— mb

SAH — SAH — SAH VISOKA ZMAGA MARIBORA

V povratnem brzopoteznem dvoboju šestčlanskih šahovskih ekip so Mariborčani premagali Celjane z rezultatom 50 in pol proti 21 in pol točke. Najboljši v celjski ekipi je bil Draksler, ki je zbral pet točk, sledijo Janežič, 4 Bervar in Ojstrež po 3 in pol, Jazbec 3 ter Strajher 2 in pol točke.

VODI JAZBEC

Po šestem kolu prvenstva celjskega šahovskega kluba je na čelu lestvice s petimi točkami, sledijo Janežič in Ojstrež po 4 in pol, Studnička 4, Pešec 3 in pol itd.

Prijetno počutje in eleganco vam daje samo konfekcija

»ELEGANT« Celje

Tovariš Čulk ostane na čelu

Občni zbor društva za telesno vzgojo Partizan Petrovče je znova dokazal, da je ta organizacija še vedno med vodilnimi v žalski občini. To tudi po zaslugi neumornega predsednika, tovariša Čulka, ki vodi društvo več kot dvajset let. Sicer pa se v okviru petrovškega Partizana poleg splošne vadbe razvija še rokomet, namizni tenis in orodna telovadba.

TVD Partizan Petrovče nastopa s svojo moško ekipo

v štajerski ligi, kjer pa se zaradi odhoda nekaterih mladih ljudi v JLA ni najbolje znašla. Tudi od ženske ekipe pričakujejo v prihodnje več uspehov. Na sploh pa si želijo več sodelovanja s šolo in drugimi organizacijami.

Petrovški Partizan je znova dokazal, da uspešno dela, za kar gre vsekakor največ priznanja predsedniku, tovarišu Čulku ter tovarišema Razboršku B. Randlu.

A. Vidmarjer

Po I. L. Idriessu: **Brodolomca na Koralnem morju** Riše Miha Alič

54

54. Bogo se je pognal naprej in meril na Jakcev vrat. Udarila sta se in padla in Jakce je že zagledal nad seboj dvoje pretečih dlani. Začel je nasprotnika mlatiti po ledvicah, udrihal je, kamor je padlo, dokler je bil še pri močeh. Bogo je zastokal pri vsakem udarcu, nenadoma pa je poskočil in se v krču zrušil na zemljo. Tudi Jakce je bil ranjen in noge so mu klecale, ko je z naporom vstajal. Kakor skozi megle je videl Boga, ki

se je mukoma plazil proti njemu. Zdaj ni nič več poskakoval. Ves čas treninga v »koudu« ni bil videl take borbe, niti ni slišal, da bi se bojevniki kdaj tako borili. Previdno je zaokrožil okrog Jakca.

Vsi ljudje so mislili samo to — da je Duppov sin prinesel z neba nov način borbe. Napeto so spremljali vsak njegov gib, ko je maneviral s stisnjeno pestjo in sunkovito lovil sapo.

Zdaj bo napočil trenutek. Sklenil je nasprotnika uničiti z močnim udarcem pod rebra. Blizal se je in umikal, obdeloval Boga z rahlimi sunki in prežal, zraven pa nalašč omahoval, ko da ga zapuščajo moči. Videl je, kako so se dečku zaiskrile oči, kako se je pripravil na skok — tedaj pa je Jakce šinil naprej in zamahnil z vso močjo. Bogo je zastokal, se prijel za želodec in padel.

MALI OGLASI

Vsaka beseda v malem oglasu stane 0,50 Ndin (za naročnike) in 0,60 Ndin (za vse druge). Ob posredovanju naslova v upravi lista zaračunamo še dodatnih 1,00 Ndin; za oglase pod šifro pa po 2,00 Ndin.

Male oglase sprejemamo načelno v upravi lista vsak teden do 10. ure v soboto. Izjemoma sprejemamo naročila za male oglase iz oddaljenih krajev, bolnišnic, zavodov in podobno tudi v pismih, če nakaže naročnik istočasno ustrezno vsoto denarja.

C. TEDNIK, OGLASNI ODDELEK IN SPREJEM RADIJSKIH OBJAV TER CESTITK, Celje, Gregorčičeva 5, pritličje desno; telefon 31-05.

PRODAM

- MANJSE posestvo: nova hiša, sadovnjak, vinograd prodam. Anton Polutnik, Gubno 43 (Dragomirčice) — Lesično.
- BC KOSILNICO, dobro ohranjeno prodam. Naslov v upravi lista.
- HISO v Piranu prodam ali zamenjam za manjše posestvo v bližnji okolici Celja. Pismene ponudbe pošljite na naslov: M. Svoboda 9, Piran.
- PRIMO NSU, 150 ccm prodam. Karl Potočnik, Sentilj 24 — Velenje.
- HISO z nekaj zemlje v bližini Sentjurja prodam. Naslov v upravi lista.
- MANJSE POSESTVO z novo hišo, sadovnjakom, vinogradom prodam. Antonija Polutnik — Gubno 43 (Dragomirčice) — Lesično.
- VW KOMBI, letnik 1964 ugodno prodam. Naslov v upravi lista.
- NSU MAXI prodam poceni, v račun vzamem gradbeni material. Ferdinand Ocepek, Laško 26.
- V LEPEM turističnem kraju prodam novejšo hišo. Cena in vselitev po dogovoru. — Marica Skok, Prebold 94.
- POSESTVO 2,5 ha z gozdom, hišo z gospodarskim poslopjem (voda, elektrika) prodam. Naslov v upravi lista.
- MOPED T 12 v voznem stanju ugodno prodam. Informacije pri Alojzu Pilihu, Ulica 29. novembra 55 — Celje ali telefon 34-24.
- PARCELO okrog 1000 m² na kateri so že zidani kletni prostori in prva plošča prodam. Ogleđ od 24. do 26. februarja 1968 od 15. do 16. ure. Anton Gregl, Vojnik 75.
- MOPED, zelo dobro ohranjen (12.000 km) prodam. Celje, Malgajeva 8, tel. 32-89.
- MLADO OVCO in KOZO prodam. Ana Mernik, Začret 34 pri Ljubčini.

ZASTAVA 750, prevoženih 200 km, registriran, prodam tudi na ček. Naslov v upravi lista.

ENOSTANOVANJSKO, takoj vseljivo hišo s centralno kurjavo prodam. Takojšnje plačilo 13.000.000 Sdin — 2.000.000 Sdin na dolgoročno odplačilo. Naslov v Samopostrežni trgovini — »SKALNA KLET«.

UGODNO prodam najnovejši superavtomatski pralni stroj NAONIS 1-5 kg. Vojkova 5, stan. 2

KUPIM

STIRIOKENSKI kozolec dobro ohranjen kupim. Karl Rojšek, Braslovče 5.

ZAPOSLITEV

OSKAR SCHMIDT, Adamičeva 9, sprejme takoj tri kvalificirane ključavničarje — vojaščne proste, po možnosti z znanjem varilstva za delo na jeklenih konstrukcijah.

SLUŽBO dobi VK klepar, delavec za priučitev v kleparstvu in 2 vajenca za kleparsko obrt. Pismene ponudbe na upravo lista pod »Celje«.

SPREJMEM žensko za pomoč v gospodinjstvu in varstvo otroka, vsak dan od 14 — 17 ure razen sobote. Ing. Zupančič, Celje, Drapšinova 17.

ZA VARTSTVO doječka (4 ur dnevno — izmenično) sprejem primerno tovarišico. Naslov v upravi lista.

STANOVANJA

SOBO oddam ženski, ki bi pomagala delno v gospodinjstvu. Naslov v upravi lista.

V STANOVANJE vzamemo pošteno žensko. Ponudbe na upravo lista pod »BLIZINA SENTJURJA«.

GARSONJERO ali sobo, kjer bi bila mogoča delna oskrba malega otroka, išče mamica. Ponudbe pod »GARSONJERA«.

DVOSOBNO stanovanje, potrebno manjšega remonta, v zasebni hiši v centru, nudim tistemu, ki bi mi odstopil garsonjero. Ponudbe pod oznako »CENTER«.

MIREN moški išče sobo. — Naslov v upravi lista.

OPREMLJENO sobo oddam solidnemu moškemu. Naslov v upravi lista.

OPREMLJENO sobo z dvema posteljama oddam. Plečnikova 23.

ENOSOBNO stanovanje s kopalnico na Otoku zamenjam. Naslov v upravi lista.

OGLAS V C. TEDNIKU ZANESLJIV USPEH

RAZNO

POMOC pri učenju matematike za 8. razred osemletke iščem. Naslov v upravi lista.

STROKOVNO čistim sadno drevje, cepim, režem brajde. Dopisli: Vrusnik, Teharska 38.

GRADITELJI HIS — POZOR! Izdelujem aluminijaste karnise, okvire za rolete, razne ograje in opravljam vsa stavbena ključavničarska dela — Priporoča se: MILOŠ KLJANAR, CELJE, Vruncčeva 14 — Tel. 30-51.

VREME

VREMENSKA NAPOVED ZA CAS OD 22. FEBRUARJA DO 3. MARCA

Pričakuje se skoraj zimsko-hladno razdobje s pogostimi mrzlinami vetrovi. Večje snežne padavine okrog 25. in 26. februarja, manjše sneženje pa okrog 22., 29. februarja in 3. marca. V ostalem suho oziroma lepo, toda hladno vreme.

Dr. v. M.

SLG CELJE

Cetrtek, 22. febr., ob 19. uri: Sofokles: KRALJ OIPIPI. III. mladinski večerni abonma in izven.

Petek, 23. febr., ob 15.30: Goldoni: KRCMARICA. I. mladinski abonma in izven.

Sobota, 24. febr., ob 19.30: B. Brecht: SVEJK V II. SVE-TOVNI VOJNI. Gostovanje v Kostanjevici. Predstava v okviru Dolenjskega kulturnega festivala v Kostanjevici.

Ponedeljek, 26. febr., ob 10. uri: S. Skufca: TRNULJICA. Zaključena predstava za III. osnovno šolo Celje.

Torek, 27. febr., ob 17. uri: Goldoni: KRCMARICA. 3. šolski abonma.

Sreda, 28. febr., ob 15.30: Goldoni: KRCMARICA. II. mladinski popoldanski abonma in izven.

Petek, 1. marca, ob 19.30: B. Brecht: SVEJK V II. SVE-TOVNI VOJNI. Gostovanje v Krškem.

Komisija za sprejem in odpust delavcev

„Kreator“ Štore

razpisuje naslednji prosti delovni mesti:

1. HONORARNEGA POTNIKA
2. KNJIGOVODJE

Pogoji pod 1: smisel za prodajo konfekcije in lastno vozilo.

Pogoji pod 2: končana ESS s prakso v knjigovodstvu. — Prošnje pošljite do 5. marca 1968.

SPREJMEMO V OBDELAVO IN IZDELAVO VSA STROJNA DELA. REZKANJE IN STRUZE-NJE PO ZELO UGODNI—IN KONKURENCNI CENI — SE PRIPOROČA:

DRAVSKE ELEKTRARNE OBRAT „ELKOV“ LAŠKO

TURISTIČNE OBJAVE

PROSTE KAPACITETE

V vseh turističnih krajih na celjskem turističnem področju je dovolj prostih ležišč v zdraviliščih in pri privatnikih, rezervacije so potrebne le za hotele Evropa in Celeia v Celju ter Paka v Velenju ob sobotah. Odprti so Planinski dom v Logarski dolini, Mozirska koča, Dom na Svetini, Celjska koča, Dom na Lisci, Gostišče Stari grad nad

Celjem bo zaprto do začetka meseca marca.

PIREREDITVE

V hotelu Celeia v Celju ter Paka v Velenju imajo vsak dan razen nedelje odn. ponedeljka barski program. V Rogaski Slatini imajo vsako soboto in nedeljo ples v restavraciji Pošta. V Likovnem salonu v Celju je razstava Jozeta Čiuh. V soboto 24. 2. bo v Narodnem domu v Celju.

Delo krajevne organizacije Rdečega križa v Vojniku

Krajevna organizacija RK Vojnik je na redni skupščini dne 11. februarja 1968 podala poročilo o svojem delu. V kritični oceni dela mandatne dobe so poleg uspehov pri širjenju ideje Rdečega križa pomoči socialno ogroženim, imeli največ težav pri krvodajalski akciji. Zeleni bi, da bi ob letošnji prvi krvodajalski akciji, ki bo v sredo, dne 21. t. m. v Vojniku, bilo za to več razumevanja in da bi se odzvalo krvi odzvalo čim večje število občanov.

Rdeči križ Vojnik nadalje oskrbuje štiri omarice prve pomoči, vzoren red pa priča o oestrnih članicah, ki jih vodijo.

Pomladek rdečega križa pa deluje tudi na šoli v Vojniku. Širili so zdravstveno kulturo, skrbeli za higieno, organizirana so bila zdravstvena predavanja. Petnajst podmladkarjev je obiskovalo dajseturni tečaj prve pomoči in uspešno opravilo izpite. V po-

čitnicah so zbrali zdravilna zelišča in plodove. Ob praznovanju Novoletne jelke so se spomnili najrevnejših soolčev in jih obdarili. S tem so pokazali svojo prisotnost in humano zavest, ki odlikuje vsakega člana Rdečega križa.

Kot vidimo iz njihovega skromnega poročila, so delovali zelo uspešno. Težave pa jih niso zbegale, nasprotno vidimo, da so kljub vsemu dvignili število članstva. Pritegnili so v delo tudi mlajše, kar jih je posebno razveselilo.

Občinski odbor RK Celje vabi k sodelovanju vse organizacije. Seznanjajte nas z vašimi uspehi in težavami, o vašem delu, načrtih. Ni dovolj, da samo delamo, seznanjajmo tudi našo okolico o našem delu, ker le na ta način bomo v naš krog zajeli čim več članov in sodelavcev — aktivistov. Dopisne pošiljajte na Občinski odbor Rdečega križa Celje.

DEJAVNOST KADROVSKIH KOMISIJ ZK V REVIRJIH Sprejemanje — stalna naloga

Pred kratkim je komite revirske konference ZK ustanovil komisijo za kadre. Ta se je doslej že nekajkrat sešla, na sejah pa je obravnavala predlog programa dela, ob tem pa tudi problematiko kadrovske politike in naloge v tej zvezi.

Komisija za kadre pri komiteju revirske konference ZKS bo v prihodnje skupaj s kadrovskimi komisijami pri sekretariatih občinskih konferenc ZKS Trbovlje, Hrastnik in Zagorje ob Savi namenila posebno pozornost razčiščevanju nekaterih vprašanj v zvezi s stanjem članstva v ZK, istočasno pa bodo izdelali sezname članstva ZK, upoštevaje pri tem aktivnost in družbeno politično razgledanost, pa tudi možnost opravljanja posameznih dolžnosti. Ta pregled članov bo služil za izbor kadrov tako za usposabljanje kot za izobraževanje, pa tudi za prevzem dolžnosti v društvi, družbeno političnih organizacijah in v samoupravnih organih. Na ta način bi preprečili nesistematično kadrovanje, kateremu smo zdaj še marsikdaj priča.

V organizacijah ZK v zaveznih revirjih bo treba v prihodnje zagotoviti kar najbolj stalno sprejemanje novih članov v ZK, posebej se iz vrst neposrednih proizvajalcev. V tej zvezi bo potrebna večja aktivnost krajevnih organizacij in organizacij ZK v delovnih organizacijah, kajler pa tudi v prihodnje ne

aktivnost in razgledanost občanov.

V pripravi na kongres ZKS in ZKJ bodo pripravili kadrovske komisije razporene za to, da se izoblikujejo podrobnejši kriteriji za izbor delegatov, vendar pa že zdaj prevladuje mnenje, da bi bilo treba upoštevati predvsem družbeno politično razgledanost, sedanjo dejavnost v ZK in staž. Pri izboru ne bi seveda upoštevali delovnega značaja kongresov, za kongres ZKS pa naj bi ustrezno strukturo zagotovili na celotnem področju revirjev.

15 LET DELA MEŠANEGA PEVSKEGA ZBORA

Svoboda II Trbovlje

Koncem januarja 1953 se je v okviru DPD Svobode II v zgornjih Trbovljah ustanovila mešani pevski zbor. Od prvega začetka pa do danes vodi zbor profesor Stane Poničar. V času delovanja je zbor naštel preko 200 pesmi ter nastopil več kot stokrat. Svojo dejavnost je razvijal ne samo doma, temveč šrom naše domovine, nastopil je na raznih festivalih ter dosegel v Velenju na tekmovanju prvo mesto, dočim na tekmovanju v zveznem meštemu v Tuzli drugo mesto.

Zbor je znan tudi pri nasih Slovincih v zamejstvih saj je že večkrat gostoval v Trstu. Najbolj prizrčne sta pa imela zbor s Svobodo Slovenski Javornik. V počastitev tega jubileja bo zbor nastopil v domu Svobode II v Trstu 17. februarja, v sodržanju vseh trboveljskih zborov. Nastopili bodo mešani pevski zbor Slavček, moški zbor Zorja, moški zbor Kojencev in slavljencev. Na veliki manifestaciji pevskih umetnosti so vabljeni vsi prijatelji pevske umetnosti.

ZAHVALA

Zahvaljujem se za uspešno zdravljenje primariju inter-nega oddelka BOLNICE CELJE, dr. Rojniku, sobnemu zdravniku dr. Lahu in dr. Kukovniku, medicinskim sestram in strežnemu osebjem za pomoč in nego. — Hvala ležni pacient Jakob Leskovšek, Lesično.

ZIVINO-ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Od 23. februarja do 1. marca 1968:

Marjan Tiselj, veterinar, Celje, Savinjska 3/II (Savinjsko nab. reže) tel. 38-71.

Vlom v Šmarjeti

Sole so nenadoma postale zanimiv kraj za vlomilce na celjskem področju, saj je bilo v zadnjem času več takšnih primerov, tako v Velenju, Mozirju, in sedaj še v Šmarjeti pri Rimskih toplicah.

Neznani storilec je razbil šipo okna v pritličju na zadnji strani poslopja osnovne šole in vstopil v sanitarne prostore. V prvem nadstropju je s trdim predmetom nasilno odprl dvokrilno staro omaro in iz nje odnesel 5 do 6000 starih dinarjev, nekaj kemičnih svinčnikov in lepljnih trakov. Omarico so imeli učenci za šolske potrebine, ki so jih prodajali. Takšno prodajo so na šoli uvedli pred časom. Otroci so s tem še ob tiste skromne dinarje, ki so jih dobili za nekaj svinčnikov. Število ni bilo.

TRBOVLJE

IZLET V TRST

SAP Trbovlje, turistična slovalnica, priredi v soboto 24. februarja, enodnevni izlet v Trst.

P. n.
tednik

CELJE

p. p. 161

Naročam TEDNIK

Posiljati pričneš dne _____ na naslov _____

Prilimek in iznos _____

ulica _____ hišna št. _____ kraj _____

pošta _____ podpis _____

PUST, PUST, KRIVIH UST...

Vsakoletno kurentovanje o pustu v Ptuj pomeni za Slovenijo, za sosednjo Hrvatsko, pa tudi za Avstrijo in Madžarsko to, kar je pomenilo nekoč za Ptuj pustovanje v bližnjih obdravskih vaseh okrog Markovec in Gorišnice, pa tudi okrog Vidma in Cirkovec. Tu je bilo na pustna dneva vseljudo dvo-dnevno praznovanje. To sta bila dva dneva brez dela, ko se je del prebivalcev spremenil v zanimive pustne skupine, drugi pa so bili gledalci in občudovalci.

večji otroci. Iz kartona si napravijo stožčasto visoko kapo in jo okrasijo s trakovi iz barvastega papirja. Čez obraz imajo masko. Pri vratu imajo zvezano daljše belo krilo, da jim sega izpod kolena. Roke imajo proste, da lahko držijo palico. Na enem koncu je iz lesa oblikovana puranova ali petelinova glava, na drugem koncu pa je rep z mlajšim perjem.

Vile so vesele življenja in svoje kraljice

Skupina belo oblečenih deklet, med katerimi je kraljica s krono, so vile. Vila je simbol lepote in dekliških čednosti. Zato pojejo od veselja nad mladostjo in življenjem izbrane pesmi. Teh skupin skoraj ni več. Na ptujskih kurentovanjih so se le enkrat pokazale. Videti jih je mogoče le v domačih vaseh.

v Rogoznici pa imajo drugačne zvonce in nogavice.

Orači s čakami, polnimi poročnih pušeljkov

Konjiči oračev iz Lancove vasi so oblečeni v starodavne hodne robače in brguse. Čez rame imajo pripete svilene robce. Na glavah imajo čake s polokroglim visokim vrhom in na njih je polno poročnih pušeljkov, ki so jih dobili od ženinov, nevest in drugih gostivancev. Na lesenem plugu imajo smrečice, okrašene s trakovi iz barvastega papirja. Pri vsaki hiši orjejo in pojejo. Tudi pred njimi gre pokač, za njimi pa pobirač, moški, oblečen v žensko, ki je tudi izredno domisel in duhovit. Oblečen je drugače kot drugi orači.

Oračem iz Lancove vasi gre na čelu korant z volovsko glavo, druga dva koranta pa sta taka, kot so drugi koranti. Od teh eden pluzi.

Za orači gredo plesalci ali gostivanci, saj imajo s seboj ženina in nevesto. Prepevajo in vriskajo. Vse prihaja iz hiš in jih občuduje.

Plešejo za vse pridelke - do debele repe!

Pustni plesalci iz Podbrezja pri Vidmu so nekoliko podobni oračem iz Lancove vasi, saj imajo tudi oni čake s pušeljkami.

Oblečeni so v bele hodne srajce in brguse, čez srajce pa imajo prslike s svetlimi gumbi ter svilene robce čez ramena. Tudi ženske so starinsko oblečene in imajo čez ramena svilene robce. Igra jim godba, ko plešejo; sicer pa prepevajo in vriskajo.

Tudi v Cirkovcah je veselje doma

Skupina plohharjev iz Cirkovec je posebnost v Dravskega polja. Ta skupina nastopa na folklornih festivalih, o pustu pa v skupini plohharjev. Na plohu peljejo slannatega moškega, ki ga spremlja črna oblečena ženska, v resnici v žensko oblečen moški z ženskimi oblinami. V nekdanjih časih so se fantje oblekli v ženske in so tisto leto vlekli po vasi ploho, ko se v vasi ni poročilo nobeno dekle. Sedaj vlečejo ploho dekleta in fantje in so med zanimivejšimi skupinami na prireditvah.

V nekdanjih živopisnih kočmajkah in rutah so dekleta iz Cirkovec zelo prikupna; vriskajo kot fantje, prepevajo skupno s fanti in plešejo, da se iskri pod petami. Fantje imajo žametne prslike s svetlimi gumbi in žametne klobuke, na njih pa pušelje.

Vse to in drugo boste lahko videli v nedeljo v Ptuj!

Letos bo kurentovanje in karneval v Ptuj na pustno nedeljo, 25. februarja. Tudi letos bodo nastopale dopoldne ob 9. uri vse pustne skupine na stadionu, popoldne pa bo spreved karnevalskih skupin v mestu.

Odbor je za prireditve izbral pustne skupine, za folklorne skupine pa je možen nastop v toplejšem in ugodnejšem času. Objavljeno je tudi sodelovanje pustne skupine iz Beljaka.

Tekst in fotografiji: JOŽE VRABL

Največ časa porabijo koranti pri tekanju iz kraja v kraj. Obiščejo le po nekaj družin; v hiši snamejo kape, odložijo jedevke in stoje pojušajajo in popijejo, kar dobijo. Nekateri preoblečejo do zadnje niti premočeno srajco, drugi si obrišejo prepoten obraz in lasje in marsikateremu korantu je za to dobrodošel robček, ki ga je dobil od dekleta na obisku, potem pa ga odnese obešenega na verigi za zvonoc. Kjer le morejo, jim gospodinja ali dekleta izpušijo nekaj dlak iz kožuha za sredo pri živini. Po kraješem pomenku z dekleti pri tej ali drugi hiši odhitijo dalje. Tudi v goslinah se tu in tam ustavi. Utrujenost, vročina in žeja jih prisilijo k počitku.

Edino koranti so pustne skupine, ki ne pobirajo darov. Njihov obisk v drugih vaseh so ljudje vedno šteli kot dokaz hrabrosti in drznosti. Smejo v vsako vas in se nikogar ne bojijo, ker prinašajo srečo.

Oranje in prepevanje za srečno letino

Skupino markovskih oračev sestavlja 6 do 8 fantov, oblečenih v starinska oblačila. Čez prsi in hrbet imajo spete svilene rute raznih barv in eno čez klobuk, da pokriva obraz konjiča - pevca. Ti vlečejo okrašen lesen plug, ki je na majhnih kolesih. Za pluznici drži korant, ko orjejo po dvorišču v krogu ter medtem prepevajo starinske pesmi.

Prihod oračev napoveduje pokač, ki se spravi pred orači na večji prostor, kjer se mu vsakdo umakne, ker ima dolg bič. Pokač je oblečen enako kot orači, korant pa tako kot drugi koranti.

Za orači ostaja pobirač, ki je najgovornejši v skupini in šaljivec. V desni roki ima grabljice, na levi pa korpec s plevami. To je odlično seme, ki ga pozneje po zoranem, čezenj pograblja in ob tem govori: za pšenico s tremi

klasi, za koruzo s 500 zrni, za 10 kg težko repo itd. Njemu so vrata povsod odprta.

Gospodinja se mu prismejlja s klobaso ali z jajci v roki in mu jih da v koš na hrbtu. Tudi v tem so pleva, da se jajca ne bi polomila.

Obračun je na pustni torek zvečer ali na pepelnico sredo. Pri njih velja: vsem enako.

Rusa pleše za srečo pri živini

Pri rusi nastopajo štirje. Rusa je simbol zaradi zime prikrajšane živine. Njen hrbet in rebra tvorijo krušnjak - lestvica za kolače kruha, ki jih imajo pri večjih kmečkih družinah. Stranici krušnika ležita na ramenih dveh moških, ki predstavljata sprednji in zadnji del ruse. Skrita sta v ogrodu ruse, prekritem s sešito rjuho. Rusina glava je oblikovana iz lesa. Nabita je na močno palico. To drži prednji rusec. Če ljudje se giblje v natezanjem in spuščanjem vrvice. Z glavo seže rusec daleč proti ljudem. Spreten rusec lahko zagrablji z glave klobuk, pa tudi klobaso, krap ali celo kozarec s pijačo. Ko sega z glavo navzgor in odpira gobec, pomeni, da je skupina bejna, navzdol pa, da je lačna. Ljudje to razumejo in hitro postrežejo.

Posebno zanimiv je gonjač ruse. Ta je najbolj zabaven in domisel. Rusca morata biti lačno in zabavna in postrvovalna in morata ubogati na besedo ali na udarec biča, ki pada po lesenih rebrih ali pa po slannatega repu s nekaj žimami na koncu.

Rusa je za ljudi najbolj zabavna. Zgodil se, da zaide tudi v gnojnico, pade po poledici, se zatakne na ograji, brca, skače, pleše itd. Pokojni Porta iz Nove vasi pri Markovec je bil najbolj zabaven rusovodec. Ljudje ga še danes ne morejo pozabiti zaradi duhovitosti in šaljivosti.

Tudi pobirač mora biti duhovit in potem nikomur ni šal dati darila.

Picki pričarajo srečo pri perutnini

Picke s kokljo in petelinom ali brez njih predstavljajo le

Nastopajo posamezni picki ali v skupinah. Tudi ti imajo svojega pastirja, ki ima orglice ali ustno harmoniko in igra pickom med plesom.

Nekatero skupino spremlja lično izdelana petelin in kokoš. Taka skupina je po svoje zanimiva.

Orači iz Lancove vasi s čudovitimi čakami, zvrhanimi poročnih pušeljkov...

odhoda ženina po nevesto do konca gostije spremljajo gostivance. Drugi se spravijo na paruče, ki jih vlečeta konja, kopjaši pa skačejo pred njimi, mečejo kopje visoko in ga zopet lovijo. Na tla jim ne sme pasti. Oblečeni so v temne obleke, obuti v škornje.

Čez prsi in hrbet je na boku navkriž pripet trak trobojnice, na levem rokvaju je pušelje na poroko, na klobuku pa so trakovi, ki jih raspihuje veter. Imajo bele rokavice. Za kopjaši so godci, potem pa drugi svatje na paručih ali paš. Vsa skrb za dobro razpoloženje gostivancev je na skrbi godeev.

Oblečene so v starinsko dekliško nošo. Kopanje na kolesih vleče 4 do 6 deklet; deklica, ki sedi na raji, pa se joka, ker fant ni prišel prosit za njeno roko. Ta skupina spada med glasbene skupine, ki igrajo v pesmi, zahajajo deklica pa z besedami, vso svojo duhovitost, zlasti pa porogljivost na škodo fantov. Rade se ustavljajo pred njimi, da slišijo, kakšno žalost pomeni njihova brezbratnost do deklet.

Cirkusanti so posvetnjaki

Ob pustu se zbere tudi skupina komedijantov ali cirkusantov, ki vodijo po vaseh enega ali dva medveda in ga pri vsaki hiši prodajajo.

Vsa njihova duhovitost je v tem, kako govori njihov vodja o tem, da so obšli že pol sveta in da obiskujejo le tiste ljudi, ki imajo od vseh živali najraje medvede. To so edine živali, ki od veselja poskakujejo; ko so jezne in lačne, renčijo. Pa tudi delati znajo, vendar ne pozimi, ko je mrzlo, temveč poleti, ko je toplo.

Ker obiščejo z medvedom skoraj vsako dvorišče, se za držijo, saj mora medved plesati in pokazati, kaj vse zna, da nekaj dobijo.

Skupine z Dravskega polja imajo svoje posebnosti

Koranti z Dravskega polja, iz okolice Vidma in Podlehtnika imajo skoraj enako opremo kot koranti iz vasi v okolici Ptuja, ti

«Korant» z naraščanjem, kakor ga vidijo vsako leto na velikem pustnem karnevalu v Ptuj na čelu spreveda etnografskih skupin.

Ptuj je tudi po osvoboditvi ocenil bogastvo ljudskih pustnih običajev v svoji okolici. Zato je na stečaj odprl vrata skupinam za pustovanje v mestu. Organiziral je poleg maskirane mladine tudi maskirano godbo na piha, razen zanimive karnevalske skupine, komedijante in drugo. Tako je postal pustni torek popoldne tudi ptujski praznik ob velikem številu nastopajočih in še večjem številu gledalcev. Koranti, orači, kopjaši, rusa, picki, kopanjarke, vile in komedijanti iz Markovec in okolice niso bili sami na ptujskih ulicah. Prispeli so orači iz Lancove vasi, njihovi plesalci, potem plesalci iz Pobrezja pri Vidmu, ploharji iz Cirkovec, Cigani iz Dornave in mnogi drugi.

Vse to je spodbudilo ptujске kulturne in turistične delavce, da so ob opori še drugih činiteljev pred osmimi leti ustanovili Zavod za folklorne in karnevalske prireditve. Ta je potem organiziral vsakoletno kurentovanje in karneval na nedeljo pred pustom v Ptuj.

Da bi gledalci videli čim več in da bi jim predstavili pustne običaje iz drugih predelov Slovenije, je povabil zavod še skupino lavharjev iz Cerknega, skoromatov iz Brčinov, borove gostivance in plesalce iz Predanovec in iz Bučkovec, miškare iz Dobropolj na Dolenskem, pogrebce iz Hajdine in karnevalske skupine iz Celja, Maribora, Ptuja in od drugod.

Koranti (kurenti) iz okoliških vasi

Obdravske vasi med Ptujem in Borlom: Spuhija, Zabovci, Markovec, Nova vas, Bukovci in Stojnici pa tudi Rogoznica pri Ptuj, okolica Vidma in Podlehtnika so ohranili korante in druge pustne like ter običaje kot dravosnost prednikov, ne da bi vedeli za podobne pustne maske iz drugih krajev Evrope, Azije in Afrike.

Koranti so samo močnejši fantje s podedelja. Za nastop vadijo mesec dni pred pustom, da se utrdijo in preizkusijo, kdo zmaga ta napor in kdo ne. Tek in skakanje v težki opremi zahtevata gibčnost in velik napor, ki ga vsi ne prenesejo.

Dolg ovčji kožuh s kosmáčjem naraven, 8 do 10 težkih, različno velikih zvoncov na verigi okrog pasu, na glavi velika kapa iz kože, obložena nad čelom, pod brado in na temenu s kožuhovi, ima pošastno maslo z dolgim nosom, brki iz sirke, sobe iz fiškolovih zrni, dolg rdeč jezik. Nad glavo sta dva roga iz slame v kožni oblogi, v višini ušes pa vilja iz kože ali pa iz puranovih peruti. Na rogovih je nekaj trakov iz barvastega papirja. Na nohah ima korant močne čevlje. In njih gledajo doma izdelane volnene dokolenke, zelene ali rdeče. V roki ima ješevko.

Skupina 5 do 10, pa tudi več tako opremljenih in oblečenih korantov pomeni za te kraje simbolično, zanimivo in obenem pošastno posebnost, ki deluje na človeka na svoj način. Otroci se jih zeno bojijo, pa tudi odraslim ni vseeno, ko zaslišijo iz daljave svoje zvoncov in ko se jim približuje skupina čudnih neznanov, ki utihnejo in se poskrbijo. Ko

Robinson Crusoe in njegov otok

MAS A TIERRA, Čile. — Nihče od ljudi, ki žive tukaj, se ni spomnil obletnice, vendar je lansko leto oktobra minilo že 263 let, odkar je britanska ladja »Cinque Ports« izkročala nekje na tej skalnati obali mladega Škotska, ki se je imenoval Alexander Selkirk.

Med ognjevitim Selkirkom in kapitanom ladje, ki je bil krut in nepravičen do svojega moštva, je prišlo do hudega spora. Namesto da bi ostal na ladji, kjer bi bil prav gotovo obešen ali ustreljen zaradi upora, je 23-letni mornar za kazen raje ostal sam na pustem otoku.

Selkirk je vzel s seboj samo svoj mornarski kovček, nož, sekirko, puško, sodček ali dva smodnika, svinec za kroglice, nekaj knjig o navigaciji in matematiki, nekaj funtov tobaka in biblijo.

Stiri leta kasneje, 12. februarja 1708, je kapitan neke britanske roparske ladje odpeljal Selkirka z otoka. Ko je leta čez dve leti prispel v London, je zaslovel s svojo povestjo o popolni samoti. Bral jo je tudi pisatelj Daniel Defoe, ki je povzel Selkirkovo pripovedovanje ter ga živahno polepšal in razširil. Leta 1719 ga je objavil kot prvi del ene najslavnejših knjig na svetu: »Življenje in dogodivščine mornarja Robinsona Crusoeja iz Yorka«.

»Na otoku Robinsona Crusoeja« pa ne najdemo niti enega izvoda te knjige. Otok ima 744 prebivalcev, ki živijo vsi razen treh v napol po-

drti vasi San Juan Bautista in lovijo morske rake. Ti ljudje se le megleno spominjajo legende, ki jo je ustvaril Daniel Defoe.

Robinsonov otok leži približno 600 kilometrov zahodno od Čileja

Otok je oddaljen približno 584 km jugozahodno od pristanišča Valparaíso v Čilu in je največji od vulkanskih otokov, ki so se dvignili z dna Tihnega oceana in tvorijo otočje, ki ga je leta 1584 odkril španski pomorščak Juan Fernandez, po katerem je otočje tudi dobilo ime.

Ker je ta otok dolg le 19 km in širok povprečno le 3,8 km, ga zlahka zgrešimo. Naslednji otok, na katerega nasledimo, je Easter Island (Velikonočni otok) ki leži približno 2.438 km proti zahodu.

Letališče je na skrajnem severozapadnem koncu otoka na planoti, ki se dviga 213

m nad morjem. Od tam bomo hodili še 9 ur preko gor, če smo spretni in znamo dobro plezati, sicer pa se bomo pol ure spuščali po strmi cesti do zaliva El Padre, kjer nas že čaka ribiški čoln, ki nas v dveh urah prepelje do zaliva Cumberland, kjer leži vas. Tik pred zalivom je Port English. Dobrih 90 m od obale je Selkirkova votlina — tako vsaj mislijo — ki pa nas zelo razočara, če smo prej brali Defoejev opis Robinsonovega dobro utrjenega doma.

Selkirkova votlina je približno 9 m dolga in 4,5 m globoka. V njej ne najdemo niti ene od tistih domiselnih stvari, ki jih je Robinson našel v svoji hiši. Votlino zlahka opazimo z morja (medtem ko je Robinson pred svojo votlino posadil drevesa, da ga ne bi z morja opazili mornarski razbojniki in lju-dožerci) in bi jo bilo nemogoče braniti pred napadlimi divjimi živali in divjakov, česar se je Robinson tako bal.

Poleg votline stoji majhna kamenita hiša in nekaj lesenih kolib, ki jih je zgradil bogat čilski trgovec iz Santiaga. Ta se je pred 20 leti naveličal civilizacije in živi tu kot puščavnik z nekim človekom, ki ga imenuje Petek.

Zaliv Cumberland, do katerega pridemo iz Port Englisha v desetih minutah s čolnom in v dveh urah peš, je bil verjetno krater vulkana, iz katerega je nastal ta otok.

Na skalnatem zalivskem

Ilustracija za eno prvih izdaj Robinsona

dnu mrgoli morskih rakov. Lov nanje predstavlja edini vir dohodkov za skoraj 120 družin, ki žive na otoku.

»Če ne bi bilo tu rakov, tudi ljudi ne bi bilo,« je dejal eden od ribičev s tega otoka, »ostali bi le puščavnik.«

Ljudska modrost

- Vsak naj nase gleda.
- Vsak je svoje sreče kovač.
- Vsak mlinar vodi vodo na svoj mlin.
- Râ pravi: Deni me v suho, te bom dejala h kruhu.
- Saj ne gori voda.
- Sam najbolje veš, kje te čevlji žuli.
- Samo bedaki prosijo ženske, naj o tem, o čemer so govorili, molče.
- Samo valj je debel od dela.
- Sam sebi je vsak mil sodnik.
- S čim se kdo oprti, to nosi do smrti.

MIODRAG STOJANOVIČ:

LISICA IN UPRAVNIK

V zoološkem vrtu so dobili novega stanovanca — lisico. Dan zatem je upravnik zoološkega vrta obšel vse živali.

»Čudoviti ste na pogled!« je rekla lisica upravniku, ko je šel ta mimo njene kletke. »Danes ste zares čudoviti!«

Po končanem obhodu je upravnik rekel:

»Najlepši obrok dajte lisici.«

Čez nekaj dni je upravnik spet obšel živali. Zverji so bile popolnoma brezbržne, razen lisice, ki se je prav tako kot zadnjikrat laskala upravniku, nato pa rekla: »Upravnik, dolgouhi slon marsikaj govori o vas. Pravi, da ste mlačnež, da ste analfabet, da, da ste čisto navadna našopirjena sraka!«

Tisti dan je dolgouhi slon ostal brez hrane.

Druga dne pa sta se dolgouhi slon in upravnik spr-

la. Slon je upravnika oplazil z rilcem in mu poškoval glavo. Nekaj dni zatem je upravnik prodal slona nekemu drugemu zoološkem vrtu.

Potem se je upravnik spril z levom, pa je lev odšel v cirkus.

Kmalu je zoološki vrt ostal brez pitona, žirafe, leoparda in belega medveda.

Tu pa se je zataknilo.

Vse je prišlo na dan. Upravnik zoološkega vrta je moral zapustiti mesto.

Prišel je nov upravnik. Ze prvi dan je obšel vse živali.

Lisica se mu je nasmehnila in rekla:

»Danes ste prav zares vidi čudoviti, upravnik!«

Tistega dne je najlepši obrok dobila lisica...

PREVEDLA: ALENKA BOLE -VRABCEVA

SMEH STOLETIJ

Maurice Chevalier je bil ideal vseh žensk, ki so prišle iz Amerike v Evropo.

»Midva sva bila velika prijatelja,« je pripovedovala Peggy v New Yorku. »Seznanila sem se z njim — tega je že pet let — v Air-les-Bainsu, kjer je imel krasno vilo ob jezeru. Tam mi je prisegel večno ljubezen. Ko sem

odhajala, sva v spomin na najino srečanje vsadila na zeleni trati pred njegovo hišo majhno drevo — zdaj mora biti že veliko. Ali si ga videla, Mary, ko si bila letos v tem letovišču?«

»Ne vem,« se je smehljala Mary, »katero je bilo tvoje drevo, Peggy. Pred njegovo hišo raste večno ljubezen. Ko sem

VEDNO KRIV

— Aha, spet si zapravljajl denar na tisti tvoji športni stavi!

mente ima pri sebi. Lahko se zgodi, da, ko bodo njega preiskovali, pridejo oni listi na dan. Tega ne počakam. Živel sem dolgo dovolj.

O tvoji materi nekoliko. Prišel sem na Dunaj. Kmalu sem bil znan. Kakor se je širilo moje ime, toliko več posla sem imel. Dohodki moji so rasli. Kmalu sem si pridobil premoženje, katero ti tu v priloženih papirjih pustim.

Toda ko sem imel, po čemer sem hrepenel, me ni veselilo. Srečen nisem bil. Spomin moje prve žene, katero sem v nadlogi pustil, pekel me je vedno in strašno. Sin, ohrani čisto vest, varuj se strasti!

Spoznal sem ubožno, mlado deklico, h kateri sem bil poklican v njeni bolnici. Ta je bila tvoja mati. Podoba njeno najdeš v moji sobi na steni visečo. Videl boš podoba tiste ženske, katero sem jaz ljubil s strastjo, s strastjo sovražil. Mati je tvoja, imej jo v čisljih in v mislih, če hočeš in moreš. Vendar ti moram povedati vse.

Vzel sem jo v zakon. Ljubil sem jo jaz in mislil sem, da tudi ona mene ljubi. Kadar sem mogel svoje prve in prave žene, o kateri si nisem upal pozvedati, če še in kako živi — kadar sem nje mogel pozabiti, sem bil zadovoljen.

Toda malo, malo časa. Usoda me ni bila pozabila. Maščevala se je nad menoj, glava za glavo. Goljufal sem in bil sem goljufan!

Sini! Teško mi je — zapisati besedo, pa hočem jo. Tvoja mati ni bila poštena žena!

Jaz sem mislil, da sem vzel v zakon žensko, ki je sicer s šivanko živila sebe in svojo staro mater, katero je bila pa po mojih mislih nedolžna, brez skušnjeb, brez poznanja sveta.

Čez leto in dan si prišel ti na svet. — Nekaj dni pozneje sem zvedel, da je tvoja mati že pred živela, ko sem jo jaz poznal, živela tako, kakor si ti misliti ne moreš, ki sem te izredil daleč od mest.

Robinsonova jama je bila po opisovanju pisatelja mnogo bolj domiselna kot tista, v kateri je resnično živel zavrženec Aleksander Selkirk

Naglo je mladenič pismo odprl in prebral. Kar je v njem našel, to menda ni bilo posebno tolažilno, zakaž položil je prebrani list po mizi, obraz z rokami pokrtil in se na komolce naslonil. Graščak je mislil, da je še od boleznih slab in mu ravno zdaj ni dobro. Vprašal ga je, kako mu je, če potrebuje česa. Namesto odgovora vstane Marijan in gre dvakrat po sobi gori in dole.

»No, ste kaj zvedeli iz pisma? Kam so šli oče?« vpraša graščak.

Marijan pada na stol nazaj, pokrije lice in se zjoka. »Mrtev je! Nikdar ga ne bom več videl,« odgovori Marijan čez nekaj časa.

Graščak se je ustrašil. Tega ni mislil. Marijan mu porine pismo in pravi: »Berite!«

Gospod Benjamin je vzel list v roke in je bral:

Sin moj!

Kadar boš ti to v roke dobil, tvojega očeta že ne bo! Živel sem dolgo, predolgo. Moje življenje ni bilo tako kakor drugih ljudi, ne tako, kakor bo tvoje. Na življenju mi ni bilo v poslednjem času ležeče nič; živel sem zaradi tebe. Od tega hipa pak, ko to pišem, nočem ravno zaradi tebe več. Nočem, da ko bo morda jutri svet poznal tvojega očeta, da bi se tega ti spominjal v poznih letih. Dokazi mojega prejšnjega življenja so v drugih rokah, in dasi ne vem zagotovo, ali pridejo v ljudske roke. da celo ne vem, če je eden vmes, ki bi me na stara leta osramotil: ognem se vendar tako, da bo vse nemogoče.

Razloge boš posnel iz naslednjega. Mislim, da sem ti dolžen razložiti svojo nekdanjost, tebi samemu. Beri in spoznaj nekoliko tistega, ki ti je bil oče. Spoznati ga moreš le nekoliko. Popolnoma bi ga umel le, ko bi imel življenje za seboj, kakor sem ga imel jaz. Tega pak ne želim nikomur, tebi najmanj! Ko bi me hotel umeti, umeti bi moral svet in samega sebe. Tega pa ti ne boš nikdar, tudi ne skušaj. Srečnejši boš ko jaz.

Josip Jurčič: DESETI BRAT

42

Beri, spoznavaj me, pa ne sodi me! Pozabi, pa ne kolni me!

Rodil sem se v majhni vasi na Gorenjskem, v revščini in pomanjkanju. Revščina je bila moja nesreča, ne sama po sebi, temveč po svojem nasprotju.

Zbudila mi je željo po bogastvu, ne navadno željo, ampak ognjeno strast, ki ne loči pripomočkov v dosego zaželenega namena.

Studiral sem. S trudom sem dokončal svoje učenje in sem postal doktor.

Moje in tvoje pravo ime je Kaves ali, kakor se rod piše, Kvas. Vendar želim, da ostaneš pri tem imenu, ki si ga imel do zdaj. Ime je prazen glas, človek vse.

Oženil sem se bil kmalu. Ne iz ljubezni do ženske, temveč do njenega premoženja. Ko sem sprevidel, da sem se motil, pustil sem jo v ubožnosti in nesreči in sem šel iz domovine v glavno mesto cesarstva.

Iz tega mojega prvega zakona imaš brata. Človek, ki je kot berač hodil tod okrog, ki si je dajal ime: deseti brat, katerega si ti v svojem nesrečnem pretepanju rani, da ne bo dočakal tvojega zdravja — on je moj sin in tvoj brat. On je imel več pisanj v rokah, ki zoper mene pričajo. Zdi se mi, da je nekaj vmes, kar bi mi sitnosti napravilo. Druga ni ko zdravilski recept. Vse to je prišlo v tretje roke, v roke človeku, ki se piše kot jaz — Kvas in kateri je mojega brata sin,

Krvodajalstvo

Spet lahko poročamo o uspeli krvodajalski akciji, spet lahko ugotavljamo visoko humano zavest našega delovnega človeka. Posebej pa tu pohvaliti zgrad, ki so dali vodilni tovariši iz podjetij.

Dne 3. jan. t. l. se je odvzela krvi udeležilo 30 članov kolektiva AERO. Med krvodajalci so bili tokra vodilni uslužbenci, inženirji in tehniki tega podjetja. Tem pa so se pridružili še ostali te delovne skupnosti, ter s tem izpričali svojo voljo, pomagati bližnjemu, ko je ta v življenjski stiski.

Vrste. Vsak krvodajalec je lahko ponosen: sodeloval je pri rešitvi najdražjega, kar človek ima: življenje. Pomagal je rešiti življenje družinskemu očetu, materi, zato naj bi to bila naša stalna obveznost do skupnosti!

SIVILSKI TEČAJ

Gospodinjski oddelki deželne univerze Trbovlje je te dni objavil razpis za vpis v študijski in nadaljevalni študijski tečaj. Sestanek vseh prijavljenih kandidatov bo 2. marca ob 9. in 16. uri pri portu na trgu Revolucije.

V krvodajalske vrste pa so se 1. febr. t. l. uvrstili tudi vodilni uslužbenci podjetja ETOL. Med njimi so bili trije inženirji, trije tehniki in en farmacevt. Vsekakor vredno pohvale! Prav bi bilo, če bi temu sledili vsi, ki bi lahko pomnožili krvodajalske

NOV MLADINSKI PEVSKI ZBOR

V okviru glasbene šole Trbovlje je v šolskem letu 1967/68 začel z delom prvi mladinski pevski zbor, ki ga vodi prof. Alenka Čibej. Zbor šteje okrog 50 članov.

Po kolovozu do slik...

(skica za reportažo)

Ozka in blatna cesta se je vila skozi venec utrujenih brajd. Med preostalimi zaplatami snega je bilo videti prve šope orjavele in mokre trave. Bele kmečke hiše in počrnela pročelja zidanic so bila stisnjena v breg. Blato je škropilo izpod koles avtomobila na obe strani. V ospredju so se v zahajajočem dnevu pojavili prvi obrisi vasi. Z vlago prepajeno drevje se je sklonilo v pozdrav. Dišalo je po odhajajoči zimi...

vač, ki bo ob otvoritvi razstave zapel nekaj arij iz najbolj znanih oper, je pripovedoval Pevcin. »S tem paviljonom sem hotel doseči, da bi ljudje na najlažji način spoznali dela naših že priznanih in tudi še neveljavljenih slikarjev in kiparjev. Prostor je skromno urejen, vendar vseeno daje dovolj možnosti za soliden prikaz del določenega avtorja.«

Kompole. Ustavili smo se na omenjeni križišči v vasi. Ob cerkvi je pokopališče, malo višje gostilna. Na spodnji strani stoji največje poslopje v vasi — šola.

V kotu je stal učitelj Rutar, star Kompolčan, ves predan kulturi in lepoti. »Ko bi vsaj dobili še kulturni dom, kajti ljudje bi radi gledali tudi igre. Samo denar...« je počasi pripovedoval med prižiganjem cigarete.

Več kot uro je bil paviljon poln. Vedno znova so prihajali še drugi, ki so želeli videti Smrekarjeva dela.

Ko smo se vračali proti mestu, so bile Kompole že ovite v trdo temo. Na šolskem podstrešju v PEVIJEM paviljonu so si preprosti ljudje ogledovali likovna dela...

Premišljeval sem, da bi bilo potrebno prizadevanje ljubitelja podpreti in ljudem omogočiti še več kulturnega udejstvovanja. Zdi se mi, da bi marsikdaj kazalo več investirati tja, kjer ljudje kažejo resnično zanimanje za umetnost.

Kompolčani so to dokazali že z večimi primeri, ne samo z razstavami...

T. VRABL

IZBERITE AVTO ZA VAS

vam lahko dobavi:

ŠKODA - 1000 MB

standard
cena 19.900 Ndin feo Ljubljana

WARTBURG - 1000

standard
cena 22.500 Ndin feo Ljubljana

Nadomestni deli so vam na razpolago v našem skladišču v Ljubljani ali na servisih. — Vsa pojasnila pri: SLOVENIJA AVTO, Ljubljana, Prešernova 40, soba 15-I, telefon 317-240

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in 22.00. Pisani glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 23. FEBRUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.25 Poje vokalni kvartet »Stari Ljubljana«.

melodije do melodije. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.45 Naš podlistek — L. Pirandello: Zelva. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Gre mo v kino. 17.35 Igramo best! 18.50 S knjižnega trga. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Tekmovanje ansamblov. 21.30 Iz fonoteke radia Koper. 22.10 Oddaja za naše izseljence.

Črne: Bolezni nog pri prašičih. 12.40 Pojo mali vokalni ansambli. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Pojeta sopranistka Vilma Bukovec in tenorist Rudolf Franc. 18.15 »Signal«. 18.35 Mladinska oddaja: »Interni 409«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Marjano Deržaj. 20.00 Skupni program JRT. 22.10 Radi ste jih poslušali!

SOBOTA, 24. FEBRUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.25 Dvajset minut z našimi ansambli. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tujce goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Viktor Repanšek: Pogodbeno usmerjena pridelovanja krompirja. 13.30 Popevke iz studija 14. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Od

NEDELJA, 25. FEBRUARJA: 6.00—8.00 DOBRO JUTRO! 8.05 Veseli tobogan. 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 10.00 še pomnite tovariši... Filip Fajnič: Med ranjenci. 11.00 —11.15 Poročila — Turistični napotki za tujce goste. 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 13.15 Iz opernih partitur. 14.00 Glasba ne pozna meja. 14.35 Humoreska tega tedna — Pust v vesolju. 15.05 Nedeljsko športno popoldne. 17.05 Pojo znameniti operni pevci. 17.30 Radijska igra — Felicien Marceau: V čast si šte jevna. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 V nedeljo zvečer. 22.15 Sere nadni večer.

PONEDELJEK, 26. FEBRUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.10 Iz jugoslovanskih studiov. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tujce goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Franc

TOREK, 27. FEBRUARJA: 8.08 Operna matineja. 9.40 »Činbanov svete in »Pescica za najmlajše — Otroški vrtec Julke Pibernik — Jesenice. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tujce goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Aleksander Hričič: Zatiiranje poljskih misli. 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrrov. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Pet minut za novo pesmico. 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Igra simfonični orkester RTV Ljubljana. 18.15 Slovenske narodne za soli zbor in orkester. 18.45 Narava in človek — prof. Miran Boršič: Človek in klima. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcom Rafkom Irgoličem. 20.00 Radijska igra —

Po od blata mastni poti smo stopili proti njej. V vasi, ki je dobre tri kilometre oddaljena od industrijskih Stor, je še vse več ali manj naravno, le ob hišah se vse pogosteje pojavljajo garaže, s streh pozdravljajo TV antene. Pristnost in domačnost sta še vedno glavna elementa, ki dajeta vasi svojevrsten pečat.

Namenjeni smo bili na otvoritev nove razstave, ki jo je v svojem razstavnem prostoru pripravil Vinko Pevcin s pomočjo Občinskega sveta za kulturo v Celju in Moderne galerije iz Ljubljane, ki je posodila 47 originalnih risb in karikatur pokojnega slovenskega slikarja Hinka Smrekarja. Na stenah hiš in plotovih so viseli plakati, ki so vabili vaščane k otvoritvi.

Po malce strmji poti, ki vodi na šolsko dvorišče, se je spuščalo vedno več ljudi. Preproste kmečke ženice z rutami na glavah, otroci obuti v gozdarice in škornje, mošje s kravatami ali brez njih. Po ozkih stopnicah smo se povzpeli na šolsko podstrešje, kjer je ljubiteljski slikar Vinko Pevcin napravil majhen paviljon. Prostor, ki je običen z juto, daje vtis naravnosti in pristnosti, je bil kmalu poln. Čez petdeset ljubiteljev likovne umetnosti se je zbralo na podstrešju, kjer je doma umetnost...

Cez štirideset karikatur našega največjega in najboljšega karikaturlista Smrekarja je Pevcin okusno razvrstil po stenah majhnega paviljona. Pred vhodom v razstavnih prostor vidi Smrekarjev avtoportret in tri šelezne plastike opernega pevca Aleksandra Kovača iz Maribora, ki bo v PEVIJEM paviljonu razstavljal marca.

»Marca bo razstavljal Ko-

N. V. Gogolj: Zenitev. 21.15 Deset pevcev — deset melodij.

SREDA, 28. FEBRUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.10 Slovenski pevci in ansambli zabavne glasbe. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tujce goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Marija Slavonec: Vroki nihanja odstotka masčobe v mleku. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.45 Naš podlistek — A. Calderon: Rogovilec. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Mladina sebi in vam. 18.15 Naši umetniki igrajo Debussyja. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00—23.00 Charles Gounod: Faust, opera v 5. dejanjih.

ČETRTEK, 29. FEBRUARJA: 8.08 Operna matineja. 9.25 Glasbeni pejsali Jugoslavije. 9.40 Pet minut za novo pesmico. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tujce goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Franjo Jurbar: Varstvo gozdov pred požari. 12.40 Igrajo pihalni orkester. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Izbrali smo vam. 15.20 Zabavni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Četrtekov simfonični koncert. 18.15 Turistična oddaja. 18.45 Jesikovni pogovori. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcom Arsenom Dedičem. 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov. 22.10 Komorni večer.

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 25. II.

8.55 POROČILA (Ljubljana)
9.00 DOBRO NEDELJO VOSCI-MO S TRIOM DORKA SKOBERNETA IN KOROSKIM OKTETOM (Ljubljana)
9.30 Chamonix: SKI KANDAHAR — prenos EVR
10.15 KMETIJSKA ODDAJA (Zagreb)

GENERAL — filmska komedija (Ljubljana)
12.15 NEDELJSKA TV KONFERENCA (Zagreb)
16.00 MEDNARODNO ATLETSKO SREČANJE V BEOGRADU (Beograd)
17.45 TV KAZIPOT — ponovitev (Ljubljana)
18.10 KARNEVALSKI SFREVD IZ VIAREGGIA (Ljubljana)
18.55 REZERVIRAN ČAS (Ljubljana)
19.05 GORSKA ZAVETISCA — film iz serije Gora skrivnosti (Ljubljana)
19.30 FILMSKI BURLESKI (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.50 IZBOR POPEVKE ZA GRAND PRIX EVROVIZIJE (Skopje)
22.10 SPORTNI PREGLED JRT
22.40 TV DNEVNIK (Beograd)

PONEDELJEK, 26. II.

9.40 TV V SOLI (Zagreb)
10.35 RUSCINA (Zagreb)
14.50 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
15.45 RUSCINA — ponovitev (Zagreb)
16.10 ANGLESCINA — ponovitev (Beograd)
16.45 KULTURNI PREGLED V MADZARSCINI (Pohorje, Plešivec) (Beograd)
17.00 POROČILA (Zagreb)
17.05 MALI SVET — oddaja za otroke (Zagreb)
17.30 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.30 DNEVNO BOLNI IN MI, NEKDAJ IN DANES (Ljubljana)
18.50 ČAS IN DENAR — reportaža TV Sarajevo (Zagreb)
19.30 PORTRET MILKA GORSICA (Ljubljana)
19.40 TV POSTA (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 CIKCAK (Ljubljana)
20.35 Ferenc Karinty: OB REKI — TV drama (Ljubljana)
21.35 POVOJNA JUGOSLOVANSKA GLASBENA AVANTGARDA — oddaja iz cikla Ali poznate sodobno glasbo? (Ljubljana)
22.05 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

TOREK, 27. II.

9.40 TV V SOLI (Zagreb)
10.35 ANGLESCINA (Zagreb)
14.50 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
15.45 ANGLESCINA — ponovitev (Zagreb)
17.40 POROČILA (Ljubljana)
17.45 RISANKE (Zagreb)
18.00 OBREZJE — oddaja za italijansko narodnostno manjšino v Jugoslaviji (Ljubljana)
18.25 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.55 CIKCAK (Ljubljana)
19.05 TORKOV VEČER — zabavni (Ljubljana)
19.40 VROČA KRI NA PTUJSKEM POLJU (Ljubljana)
20.10 USODNI ROV — angleška komedija (Ljubljana)
21.40 GRAMOFON — zabavno glasbena oddaja češke TV — (Ljubljana)
22.30 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

SREDA, 28. II.

14.55 Torino: NOGOMET JUVEN-TUS; EINTRACHT — prenos EVR

16.55 TV KRONIKA V MADZARSCINI (Pohorje, Plešivec) (Beograd)
17.10 DOBRO NEDELJO VOSCI-MO S TRIOM DORKA SKOBERNETA IN KOROSKIM OKTETOM (Ljubljana)
17.15 KLJUKCEVE DOGODIVŠČINE — serijska lutkovna igra (Ljubljana)
17.45 KJE JE KAJ JE (Beograd)
18.00 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.20 ZDRUŽENJE RADOVEDNE-2EV — oddaja za otroke (Zagreb)
19.05 GLASBENA ODDAJA (Beograd)
19.45 TV PROSPEKT (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 CIKCAK (Ljubljana)
20.35 Zeneva: SVETOVNO PRVENSTVO V UMETNOSTNEM DRSANJU — nastop parov EVR
23.00 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

ČETRTEK, 29. II.

9.40 TV V SOLI (Zagreb)
10.35 NEMESCINA (Zagreb)
11.00 ANGLESCINA (Beograd)
14.50 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
15.45 NEMESCINA — ponovitev (Zagreb)
16.55 PRVA POMOČ (Beograd)
17.10 POROČILA (Ljubljana)
17.15 TIKTAK: Karneval (Ljubljana)
17.30 PIONIRSKI TV STUDIO (Ljubljana)
18.00 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.20 V NARODNEM RITMU (Beograd)
18.45 PO SLEDEH NAPREDKA — (Ljubljana)
19.05 PRAVDARJI — humoristična oddaja (Beograd)
19.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 CIKCAK (Ljubljana)
20.35 Zeneva: SVETOVNO PRVENSTVO V UMETNOSTNEM DRSANJU — nastop plesnih parov EVR
22.00 OBISK STARE GOSPE — film iz serije Cirkus v hiši (Ljubljana)
22.50 HOKEJ MEDVESCAK: JESSENICE — posnetek (Zagreb)

PETER, 1. III.

9.40 TV V SOLI (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Beograd)
14.50 TV V SOLI — ponovitev (Beograd)
16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Beograd)
17.25 POROČILA (Ljubljana)
17.30 MOJ PRIJATELJ FLICKA — serijski film (Ljubljana)
18.00 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.20 DRŽAVNO PRVENSTVO V ALPSKEM SMUCANJU (Skopje)
19.05 BREZ PAROLE (Ljubljana)
19.35 TUJ KULTURNI FILM — (Ljubljana)
19.55 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 CIKCAK (Ljubljana)
20.35 Zeneva: SVETOVNO PRVENSTVO V UMETNOSTNEM DRSANJU — moški prosto EVR
23.00 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

SOBOTA, 2. III.

9.40 TV V SOLI (Zagreb)
14.50 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
16.45 TV KAZIPOT (Ljubljana)
17.10 DRŽAVNO PRVENSTVO V ALPSKEM SMUCANJU (Skopje)
18.00 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.20 MLADINSKA IGRA (Beograd)
19.20 SPREHOD SKOZI ČAS (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.30 CIKCAK (Ljubljana)
20.35 Zeneva: SVETOVNO PRVENSTVO V UMETNOSTNEM DRSANJU — ženske prosto EVR
23.00 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

Trgovsko podjetje s tehničnim blagom na veliko in malo

TEHNO-MERCATOR

Celje, se priporoča za nakup in vas tedensko obvešča

PRIDITE PO PRALNI STROJ S PRAZNO DENARNICO. Trgovsko podjetje TEHNO-MERCATOR iz Celja vam nudi superavtomatični pralni stroj GORENJE na dvanajstmesečni brezobrestni kredit brez porokov in brez 20-odstotnega takojšnjega pologa. — IZKORISTITE TO ENKRATNO PRILOŽNOST ZA ZIVLJENJSKI NAKUP.

SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT

V prostoru pod tribuno na atletskem stadionu Borisa Kidriča je bilo v nedeljo republiško prvenstvo v atletiki v pokritih prostorih, na katerem se je zbralo blizu 200 tekmovalcev iz štirinajstih društev. Najštevilčnejše je bilo zastopstvo domačinov. Tekmovanje je lepo uspelo in dalo nekaj vrhunskih rezultatov. Od domačinov se je znova odlikovala Marjana Lubej, ki je v teku na 60 m čez ovire dosegla nov državni rekord oziroma izboljšala svojega, starega komaj nekaj dni. Med-

Spet nov rekord Lubejeve

tem ko se je prejšnji glasil 8,9, je novi 8,6 sekund. Poleg tega je Lubejeva zmagala še v teku na 60 metrov s prav tako odličnim časom 7,7 sekund. Na seznam zmagovalcev oziroma zmagovalk pa so se od Celjanov vpisali še Urankarjeva v teku na 600 metrov za mladinke s časom 1:53,2, zatem Oračeva v teku na isti

progi za članice s časom 1:55,2, Medvešek v teku na 60 metrov za mladince s 7,1, Svet v teku na 1.500 metrov za mladince s 4:27,4 ter Maroltova v skoku v daljino za mladinke s 489 cm. Za presenečenje

pa je tokrat poskrbel tudi Vivod, ki je preskočil 206 cm v višino in zasedel drugo mesto za Kranjčanom Milekom, ki je s skokom 209 cm dosegel nov državni rekord.

M. B.

Smučarji v spomin Slavka Šlandra

Občinski komite ZM in občinska zveza za telesno kulturo sta organizirala prejšnjo nedeljo pod pokroviteljstvom občinske zveze borcev NOV Mozirje občinsko prvenstvo v smučanju za memorial Slavka Šlandra. Tekmovali so v veleslalomu v Lučah. Prireditelj je lepo uspela tako v organizacijskem pogledu kot po udeležbi. Tako množičnega tekmovanja v mozirski občini še dolgo ni bilo. Zal pa so ugotovili, da je takšnih in podobnih tekmovanj vse premalo, zato so sklenili, da bodo zlasti mladinski aktivni pripravljali več smučarskih prireditelj. Veliko pa si obeta tudi od izgradnje zimsko športnega centra na Mozirski planini.

Podbrežnik, Zdravko Strmečnik (oba Luče), Franc Pungartnik (Mozirje). Ekipe: 1. Luče, 2. Mozirje, 3. Ljubno.

Pionirke: Vilma Vezočnik, Alenka Drčar (obe Gornji grad), Božena Veron (Mozirje). Ekipe: 1. Gornji grad. Druge ekipe so bile diskvalificirane.

Mladinci: Mirko Stupin (Luče), Ivo Zagošen (Bočna), Franc Zamernik (Luče), Toni Sinkar (Nazarje), Alojz Pungartnik (Luče). Ekipe: 1. Luče II, 2. Rečica, 3. Mozirje II, 4. Luče I, 5. Mozirje I.

P. Sinko

RUDAR LITIJA 9:0

V pripravah za spomladanski del prvenstva je trboveljski Rudar doma premagal moštvo Litijske v visokim rezultatom 9:0 (1:0).

Adi Vidmajer

Priznanje celjskim raketarjem

V soboto je bila v Celju skupščina, na kateri so ustanovili astronavično in raketno društvo Slovenije. Za predsednika so izvolili podpredsednika SAZU dr. ing. prof. Antona Kuhlja.

Ustanovne skupščine so se poleg predstavnikov iz slovenskih klubov udeležili še generalni sekretar jugoslovanskega astronavičnega in raketnega društva ing. Vladimir Genčić, predstavnik hrvatskega društva dr. Leo Randić in dr. ing. Josip Kočnik, politični sekretar občinskega komiteja ZKS ing. Andrej Marinci in drugi.

Kot je v svojem govoru de-

jal univerzitetni profesor dr. Franjo Dominko pomeni to, da je ustanovna skupščina v Celju veliko priznanje celjskim raketarjem, ki so v preteklosti dosegli izredno pomembne uspehe. Po njegovih besedah so ti uspehi toliko večji, ker so jih dosegli mladi ljudje s svojo vztrajnostjo in ob zelo slabih materialnih razmerah. Zato bi bilo prav, ko bi jim nudili v prihodnje več podpore, saj terja raketna tehnika ogromno študija.

Društvo, ki ga je nujno ustanoviti, pa bo imelo seveda tudi praktične naloge, med njimi bo moralo na primer spodbujati konstrukcijo raket

za raziskavo fizikalnih lastnosti atmosfere, ki bodo v pomoč strokovnjakom in bodo poletele vsaj do 50 kilometrov. Razen tega je treba že zdaj misliti, kako bomo v bližnji prihodnosti, ko bodo rakete postale tako rekoč vsakdanje, spremljali njihove polete preko našega ozemlja.

V razpravi in pozdravnih govorih gostov je bilo slišati želje, da bi prizadevanja v širšem merilu združili in jih programsko usmerili, saj je znano, da je raketna tehnika zelo draga.

Skupščina je sprejela tudi statut novega društva.

dhr

PRIJAVITE PREVARO!

GOLJUFALA UPOKOJENCE

23-letna Greta Grejan osumljena, da je prevarala 31 ljudi

Ni še dolgo tega, ko je upokojence v Celju, Smarju, Velenju in drugih krajih Slovenije obiskalo mlado dekle in se predstavljalo za delavko socialnega zavarovanja. V razgovoru jim je obljubila posredovanje za zvišanje pokojnine, nato pa navzala pogovor na kurjavo. Obetala jim je, da jim lahko priskrbi »cenejša premožila in drva. Običajno je govorila o treh tonah premožila in dveh kubičnih

ljudi z najnižjimi dohodki. Vendar ni delovala samo na ta način, njen register prevar je bil zelo pester. Predstavljala se je gospodinjskim pomočnicam za hišno prijateljico ter jim na ta ali oni način izvažala denar. Po dosedanjih podatkih je osumljena, da je prevarala 31 ljudi v času od konca novembra lani do 10. februarja, ko so jo prijeli.

Pri svojem delu ni bila izbirljiva. Zadovoljila se je tudi s prevarami, ki so ji prinesle dva ali tri tisočake. Predvidevajo, da je zbrala v tem času približno 180.000 Sdin. Prave številke ni mogoče ugotoviti, saj je verjetno, da še niso vsi oškodovani prijavili prevare. Zato UJV Celje naproša vse, ki mislijo, da so bili prevarani na podoben način, da to takoj prijavijo najbližji postaji milice ali UJV Celje. Le tako bo mogoče odkriti vse prevare.

V razgovoru s preiskovalnim sodnikom Milošem Blagotinškom smo izvedeli, da Grejanova svoja dejanja ravnodušno priznava. Meseca novembra lani je prišla iz zapora, kjer je prestajala kazen zaradi prevar. Občinsko sodišče v Šoštanjju jo je obsodilo že januarja letos. Kaže, da gre za prevečano, spretno prevarantko, ki se je zadovoljila z majhnimi vsotami in brez srca goljufala tiste, ki imajo najmanj denarja in so sami potrebni dodatne pomoči.

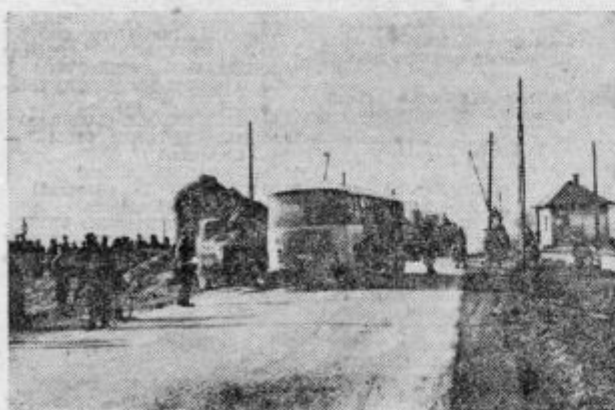
M. SENICAR

PADLA V POTOK

FRANCISKA CATER roj. 1902. leta iz Brezovja 20 je v večernih urah obiskala približno 800 metrov oddaljeno domačijo. Na poti proti domu je nosila dva prazna ko-

ša, svetila pa si je z lesčerbo. Pri tem je zgrešila 2 in po metra široko leseno brv preko potoka v Brezovju in padla v potok, širok dva in pol metra, v kateremu je bilo približno 50 cm vode. V potoku se je zadušila.

(Foto: Berni)

Do trčenja je prišlo na levem delu cestišča. Avtobus, ki je nameraval prehitovati furgon je povzročil medsebojno trčenje, katerega posledice so bile strahotne. Osebni avtomobil je bil zagoden med tovornjak in avtobus. Hitro reševanje je v prvi fazi oviralo seno, ki je prekrilo ostanke furgona in pod njimi obe trupli. Krsta v furgonu je bila prazna...

(Foto: L. Srše)

Osebni avtomobil zastava — furgon, last Pogrebnege zavoda v Celju je bil razklan na dva dela. Prednji del osebnega avtomobila je stisnjem med blatnik tovornjaka in avtobus. Med zadnjim kolesom tovornjaka in med avtobusom pa je bil stisnjem drugi del furgona. V vsakem kupu pločevine je ležalo truplo, v prednjem Franc Bevc v zadnjem Franc Zorenc.

(Foto: Berni)

Po ostankih avtomobila bi bilo težko prepoznati stavo 1300. Prednji del avtomobila, nič bolje pa bilo z zadnjim delom, je bil popolnoma demoliran. Razdejanje je bilo strahotno. Upošteva je dejstvo, da so bile sledi koles na asfaltu zelo medle, je mogoče sklepati, da nihče pravzaprav ni zaviral. Udarec je bil torej direkten.